

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Doktora Tezi

**MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI BİREYSEL ÇALGI (KEMAN)
DERSİ İÇİN ÖĞRETİM PROGRAMI MODELİ ÖNERİSİ**

Nergis KALELİ

ORCID: 0000-0002-2987-3329

Danışman

Prof. Dr. Sema SEVİNÇ ÇETİN

ORCID: 0000-0002-2531-8635

Konya – 2024

ÖN SÖZ (TEŞEKKÜR)

Araştırma sürecim boyunca, bilgisi ve tecrübesiyle, bana her zaman destek olan ve yüreklendiren sevgili danışman hocam Prof. Dr. Sema SEVİNÇ ÇETİN'e, araştırmanın tüm aşamalarında bilgisiyle ışık tutan değerli hocam Doç. Dr. Süleyman Barbaros YALÇIN' a ve lisans yıllarımdan itibaren her zaman değerli vaktini ayırıp özveriyle yardımcı olan sevgili hocam Prof. Dr. Aynur ELHAN NAYİR hocama teşekkür ederim. Araştırmanın veri toplama aşamalarında, değerli vakitlerini ayıran ve görüşlerini paylaşan sevgili hocalarım Prof. Dr. Nihan YAĞIŞAN' a, Doç. Dr. Yakup AKSOY' a, Dr. Öğr. Üyesi Önder MUSTUL'a ve Prof. Dr. Öznur ÖZTOSUN ÇAYDERE' ye ve araştırmaya görüşleriyle katkı sunan tüm hocalarıma teşekkür ederim.

Bu süreçte her daim yanımda olan, bana inanan ve beni yüreklendiren sevgili eşim Doç. Dr. Yavuz Selim KALELİ' ye, canım çocuklarıma ve tüm aileme teşekkür ederim.

Nergis KALELİ

Temmuz, 2024

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ (TEŞEKKÜR)	ii
İÇİNDEKİLER	iii
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	v
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	vi
ÖZET	vii
ABSTRACT	viii
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.1.2 Problem Cümlesi	2
1.2. Araştırmanın Amacı	2
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Sayıtlar	3
1.5. Sınırlılıklar.....	3
1.6. Tanımlar	4
2. ALAN YAZIN	6
2.1. Müzik Eğitimi.....	6
2.2. Çalgı Eğitimi	7
2.3. Keman ve Keman Eğitimi	8
2.4. Mesleki Müzik Eğitimi.....	11
2.5. Keman Eğitiminde Kullanılan Mevcut Öğretim Programları	14
2.6. Eğitim Programı ve Eğitimde Program Geliştirme	18
2.6.1. İhtiyaç Saptama	19
2.6.2. Program Tasarısı Hazırlama	20
2.6.3. Hedefler	20
2.6.4. Hedef Davranışlar.....	20
2.6.5. İçerik.....	20
2.6.6. Eğitim Durumları ve Düzenlenmesi	20
2.7. Öğrenme Modelleri	21
2.7.1. Buluş Yoluyla Öğrenme Modeli	21
2.7.2. Sunuş Yoluyla Öğrenme Modeli	21
2.8. İlgili Araştırmalar	23
3. YÖNTEM	28
3.1 Araştırma modeli.....	28
3.2. Araştırma Deseni	29
3.3. Çalışma Grubu.....	29
3.4. Veri Toplama Araçları.....	30

3.4.1 Bireysel Çalgı Eğitimi Keman Dersi İçerikleri Görüşme Formu	30
3.4.2. Bireysel Çalgı Eğitimi (keman) Dersi Hedef Davranışlar Çizelgesi.....	31
3.5.1 Araştırma Süreci.....	37
3.6. Verilerin Analizi.....	37
4. BULGULAR	39
4.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular	39
4.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular.....	41
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	56
5.1. Tartışma.....	56
5.2. Sonuç.....	59
5.2.1 Konu alanı uzmanları ve akademisyenlere göre mevcut Bireysel Çalgı Keman Dersi programının yeterliliği ile ilgili görüşlerine yönelik sonuçlar	59
5.2.2.. Konu alanı uzmanları ve akademisyenlerin görüşlerine göre Bireysel Çalgı Keman Dersi öğretim programının nasıl olması gerektiğine ilişkin sonuçlar.....	60
5.3. Öneriler.....	63
KAYNAKLAR.....	66

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Bireysel Çalgı (keman) Dersi İçin Öğretim Programı Modeli Önerisi başlıklı tez çalışmamın toplam **100** sayfalık kısmına ilişkin, 13/05/2024 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **%17** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
2. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
3. Önsöz hariç
4. İçindekiler hariç
5. Simgeler ve kısaltmalar hariç
6. Kaynaklar hariç
7. Alıntılar dâhil
8. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

9/07/2024

Nergis KALELİ

Prof. Dr. Sema SEVİNÇ ÇETİN

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

9/07/2024

Nergis KALELİ

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Doktora Tezi

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI BİREYSEL ÇALGI (KEMAN) DERSİ İÇİN ÖĞRETİM PROGRAMI MODELİ ÖNERİSİ

Nergis KALELİ

Bu araştırmada, mesleki müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarından, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi programlarında yürütülmekte olan, Bireysel Çalgı (keman) Eğitimi dersine yönelik, mevcut kaynaklar ve uzman görüşleri doğrultusunda, çağdaş eğitim anlayışı rehberliğinde bir Bireysel Çalgı (keman) Eğitimi Dersi öğretim programı modeli önerisi oluşturmak amaçlanmıştır.

Nitel araştırma yöntemlerinden gereksinim saptaması modelinin kullanıldığı bu araştırmada, detaylı literatür tarama yapılmış ve ihtiyaç analizleri kapsamında hazırlanan görüşmeler soruları ve keman dersine yönelik oluşturulan hedef davranışlar formu, ilgili fakültelerde bu dersleri yürütmekte olan öğretim elemanlarına uygulanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye’de bulunan, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı programında görev yapmakta olan öğretim elemanları oluşturmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı’ nın hazırlamış olduğu Güzel Sanatlar Liseleri Çalgı Eğitimi Keman Dersi Öğretim Programı, Yüksek Öğretim Kurulu’ nun 2018 yılında yayınladığı Müzik Eğitimi Lisans Programı Ders İçerikleri ve ülkemizde çeşitli müzik öğretmenliği programlarında kullanılan öğretim programlarından da yararlanılmıştır.

Bireysel Çalgı (keman) Eğitimi dersine yönelik ihtiyaç analizi kapsamında, bu dersin hedefleri ve hedef davranışları, içeriği, eğitim- öğretim yöntemleri ile ilgili bilgiler düzenlenerek, Bireysel Çalgı Eğitimi keman dersine yönelik 8 dönemi kapsayan bir öğretim programı modeli önerisi ortaya konulmuştur. Keman eğitiminde kullanılan kaynak etüt ve eserlerle ilgili de bir havuz oluşturulmuş, sınıf seviyelerine uygunluk durumu ve uzman görüşleri doğrultusunda programa repertuar önerisi olarak eklenmiştir. Bu araştırmanın, müzik eğitiminde keman dersine yönelik yapılmış sekiz yarıyılık kapsamlı bir program olmasından dolayı, eğitimde program geliştirme alanında yapılacak çalışmalara da katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Bireysel Çalgı Dersi, Keman Eğitimi, Müzik Eğitiminde Program Geliştirme

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Graduate School of Educational Sciences
Department of Fine Arts Education
Music Education Program
Doctoral Thesis

THE PROPOSAL OF THE CURRICULUM MODEL FOR MUSIC TEACHING UNDERGRADUATE PROGRAM INDIVIDUAL INSTRUMENT (VIOLIN) LESSON

Nergis KALELİ

In this research, it is aimed to create a curriculum model proposal for the Individual Instrument (violin) Education course, which is carried out in the Music Education programs of the Fine Arts Education Department of the Faculties of Education, one of the higher education institutions providing vocational music education, in line with the existing resources and expert opinions, guided by the contemporary educational approach.

In this study, in which the needs assessment model, one of the qualitative research methods, was used, a detailed literature review was conducted and the interview questions prepared within the scope of needs analysis and the target behaviors form for the violin course were applied to the lecturers conducting these courses in the relevant faculties. The study group of the research consisted of the lecturers working in the program of Fine Arts Education Department, Music Education Division in the Faculties of Education in Türkiye. The Ministry of National Education's Fine Arts High Schools Instrument Education Violin Course Curriculum, the Music Education Undergraduate Program Course Contents published by the Council of Higher Education in 2018, and the curricula used in various music teaching programs in our country were also used.

Within the scope of the needs analysis for the Individual Instrument (violin) Education course, information about the objectives and target behaviors, content, education and training methods of this course was arranged and a curriculum model proposal covering 8 semesters for the Individual Instrument Education violin course was put forward. A pool of source etudes and works used in violin education was also created and added to the program as a repertoire suggestion in line with the suitability of the grade levels and expert opinions. It is thought that this research will contribute to the studies to be carried out in the field of curriculum development in education since it is a comprehensive eight-semester program for the violin course in music education.

Keywords: Music Education, Individual Instrument Lesson, Violin Education, Program Development in Music Education.

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Müzik insanın varoluşu ile başlayan yaşam serüveninde, daima kendisine yer bulmuştur. İnsanın ilk enstrümanı kabul edilen insan sesi ve zamanla gelişen ve çeşitlenen enstrümanlar, duygu ve düşüncelerimizin evrensel dili olarak hayatımızda yer almaktadır. Neşemizi, hüznümüzü, öfkemizi ya da dinginliğimizi, dinleyicisi hangi milletten olursa olsun, aynı dili konuşmayı gerektirmeden aktarmanın en güzel yollarından biridir. Uluslararası ortak bir dil, bir köprü görevi görmenin yanı sıra, insanın kendini ifade etmesinin en naif biçimlerindedir.

Müzik eğitimi ise, toplumda ve eğitim kurumlarında, sosyal eğitimin ayrılmaz parçalarından biridir. Ülkemizde de, müzik eğitimine önem verildiği ve geçmişten günümüze, eğitimin içerisinde daima yer aldığı söylenebilir. Nitekim Cumhuriyetin ilanından itibaren, başta köy enstitüleri ve günümüzün halk eğitim merkezlerine eşdeğer olabilecek eğitim kurumlarında, müzik dersinin ve pek çok çalgının öğretiminin yapıldığı bilinmektedir.

Mesleki müzik eğitimi alanında ise, ülkemizde pek çok kurum başarıyla eğitim öğretim hayatında, yeni öğrenciler yetiştirmeye devam etmektedir. Özellikle, mesleki müzik eğitiminde, çalgı dersleri ayrı bir öneme sahiptir. Çalgı çalabilme ve öğrenim süreci, oldukça bireysel ve kas öğrenmesi ve kas ezberi söz konusu olduğundan, çalışmaya ile doğru orantılı bir süreçtir. Bu sürecin nasıl ilerleyeceğini, öğretmen ve öğrenci genelde, öğrencinin kapasitesi, kabiliyeti ve çalışabilme sürelerini göz önünde bulundurarak, bireysel yol haritalarını oluşturarak karar vermektedir. Oldukça kişiye özel olan bu süreçte, kaynak çeşitliliği, etkinliklerde yer alabilme, düzenli çalışma ve derslerin süre, ortam v.b. bakımlardan verimliliği gibi, pek çok değişken, öğrencinin başarısına etki etmektedir. Mesleki müzik eğitimi veren kurumlar, genellikle geleneksel öğretim yöntemleri tercih ettiğinden, kurumlar arası ve hatta aynı okulda farklı eğitimcilerle ilerleyen öğrenciler arası, ders programı mukayesesi yapılamamaktadır. Bunun sebebi, belli başlı bir program yerine, derste izlenecek yola süreç içerisinde karar verilmesi sayılabilir.

1.1. Problem Durumu

Öğrenci merkezli ve kişiye özgü çerçevelendirilmiş bir eğitim doğru bir yaklaşım olsa da, mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda, pek çok değişkenin yanında, planlı programlı bir eğitim öğretim sürecinin de, öğrencinin ve öğretmen açısından önemli olacağı düşünülerek bu çalışma hazırlanmıştır. Araştırma, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı, Bireysel Çalgı (keman) Dersi

özelinde tasarlanarak, derse yönelik bir öğretim programı kullanılıp kullanılmadığı, öğretim elemanları ile görüşülerek saptanmaya çalışılmıştır. İhtiyaç analizi kapsamında, alan uzmanları ile görüşülerek, dersin hedefleri, hedef davranışları, içeriği, eğitim öğretim süreci, sınav durumları saptanmaya çalışılmıştır. Yapılan görüşmelerde, mevcut içerikler ve olması gerektiği belirtilen içerikler ve öğretim elemanlarının görüş ve önerileri doğrultusunda şekillenmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı, Güzel Sanatlar Lisesi Bireysel Çalgı Keman Dersi için hazırlanmış olan öğretim programı ve ders içerikleri de, çalışmanın genel taslağının oluşması bakımından, önemli bir kaynak olmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda oluşturulan kategori, tema ve alt temalarla, kullanılmakta olan programlar, yurtdışında kullanılan programlar, programın kapsamı ve sınıf düzeylerine göre hedef davranış dağılımı saptanmaya çalışılarak, program modeli önerisi hazırlanmıştır.

1.1.2 Problem Cümlesi

Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği lisans programında, Bireysel Çalgı Keman dersine ilişkin öğretim programı modeli nasıl olmalıdır? Bu amacı gerçekleştirmek için aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır.

1. Konu alanı uzmanları ve akademisyenlere göre mevcut Bireysel Çalgı Keman dersi programının yeterliliği ile ilgili görüşler nelerdir?

2. Konu alanı uzmanları ve akademisyenlerin görüşlerine göre Bireysel Çalgı Keman Dersi öğretim programları nasıl olmalıdır?

- a. Teknik açıdan özellikleri nasıl olmalıdır?
- b. Programda hangi amaçlara-hedeflere yer verilmelidir?
- c. Öğrenme – öğretme süreci nasıl olmalıdır?
- d. Nasıl bir ölçme – değerlendirme yaklaşımı kullanılmalıdır?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, öncelikli olarak öğretim elemanlarının, Bireysel Çalgı Eğitimi dersine yönelik görüşlerini temel alarak, ders içeriklerinin nasıl olması gerektiğini saptamayı amaçlamaktadır.

- Ders süresi, dersin içeriği, ihtiyaç duyulan kaynaklara erişilebilirlik gibi, keman eğitiminde önemli olan süreçlerin mevcut durumunun saptanması ve içeriğin nasıl olması gerektiği ile ilgili uzman görüşleri alınarak, öğretim programı modelinin bu ihtiyaçlar çerçevesinde şekillenmesi,
- Keman eğitimi sürecinde, izledikleri yöntem ve teknikleri, kullandıkları repertuarları, ders sürecini, ölçme ve değerlendirme durumlarını belirlemek ve bu hususların yeterliliği hakkında görüşlerini almak,
- Sağ ve sol el tekniklerine, müzikal kazanımlara ilişkin kullanılabilecek özel yöntem ve kaynakları belirlemek,
- Müzik öğretmenliği lisans programı bireysel çalgı keman dersine yönelik, nitelikli ve kapsamlı bir öğretim programı modeli oluşturmak, amaçlanmaktadır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Araştırma, bu kapsamda, Bireysel Çalgı (keman) Dersi alanında hazırlanan, müzik eğitimi lisans ders programının 8 dönemini kapsayan ilk çalışma olacağı için ve Bireysel Çalgı Eğitimi derslerinde kullanılabilecek bir kaynak olması sebebiyle önemli olduğu düşünülmektedir.

Oluşturulacak olan öğretim programı modeli önerisi, ileride keman eğitimine yönelik yapılacak uygulamalı çalışmalarda, kılavuz olarak kullanılabilir. Bu sebeple, alanda yapılmış önemli bir araştırma olduğu söylenebilir.

Araştırmada Milli Eğitim Bakanlığı'nın Güzel Sanatlar Lisesi bireysel çalgı ders içerikleri de incelenerek, örnek alındığından, mesleki müzik eğitimi veren kurumlar arası devamlılığa katkıda bulunacağı ve bu sebeplerden dolayı, araştırmanın müzik eğitimi alanında önemli olduğu düşünülmektedir.

1.4. Sayıtlar

Öğretim elemanlarının verilen soruları gerçeğe uygun ve içtenlikle cevapladıkları varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırma, 2020- 2024 yılları arasında, üniversitelerin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda görev yapmakta olan ve Bireysel Çalgı Eğitimi keman derslerini yürütmekte olan, 22

öğretim elemanı ile sınırlıdır. Müzik Eğitimi Lisans Programı Bireysel Çalgı (keman) Eğitimi dersi için oluşturulan, 8 yarıyıllık öğretim programı modeli ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Yay: Kemanda ses üretilmesi için kullanılan bir araçtır. Çeşitli ağaçların ham madde olarak kullanılabilirdiği, üzerinde kılların bulunduğu uzun bir çubuk görünümündedir.

Detache: her bir notanın, birbirinden bağımsız olarak, ayrı ayrı seslendirildiği bir yay tekniğidir.

Spiccato: “İtalyanca spiccare (spikkare) fiilinden türeyen ve çarpmak, indirmek anlamına gelen spiccato; yayı hafif bir darbe ile kullanma eylemini tanımlar. Spiccato hareketinde üretilen ses ve artikülasyon, martelé hareketini andırmaktadır. Ancak spiccatonun genel karakteristiği, yayın her notada telin üzerine düşüp kalkmasıdır” (Ulucan, 2005).

Sautillé: “Bu yay temelde küçük detaşedir (parmak detaşesi) ama göreceli olarak parmak detaşesine oranla daha hafif ve duyarlı bir yay şeklidir. Yaya hemen hemen hiç basınç uygulanmaz ve telin üzerinde kalması için de zorlanmaz. Yayın çubuğu telden ayrılırken kıllar telden zorlukla ayrılır. Çoğunlukla çok hızlı bir tempoda yapılır. Bu ise yay çubuğunun telin üzerinde sıçramasına (titreşimine) sebep olur ve yay bir çeşit çok küçük spiccato davranışı gösterir” (Çuhadar, 2009).

Ricochet: “Yay çıtasının doğal sıçrayışının ürettiği bir harekettir. Karakteri kısa, kesik (bağlantısız) ve kuru olmakla beraber; telli ve mızraplı enstrümanların tınısını andırmaktadır. Tek yay hamlesinde birden çok notanın çalındığı hareketin ilk notası için; yayın tele vurularak oluşturduğu aksanlı sesin ardından gelen notalar ilk vuruluştta oluşan güç ile zıplatılarak duyurulurlar” (Ulucan, 2005).

tart: “Martelé; her notaya tek yay hamlesinin kullanıldığı; keskin ve aksanlı yay hareketidir. Détachédén farklı olarak martelé hareketinde, notalar arasında yayın durdurulmasıyla belirgin boşluklar (es) oluşturulmalıdır. Martelé çoğu zaman orta tempoda kullanılan bir hareket türüdür.” (Ulucan, 2005).

Pizzicato: Tellerin parmaklar aracılığıyla çekilip bırakılarak ses üretilmesi tekniğidir. Bu teknikte yay kullanılmaz.

Mordan: "Ekle sesle oluşan süslemedir. Ek ses, esas sesin yarım ya da bir ton yukarısı veya aşağısıdır. Dolayısıyla mordanın melodik şekli üç sestem oluşur: esas ses, ek ses ve tekrar esas ses " (Elhankızı, 2008).

Grupetto: "Dört veya beş sestem oluşan melodik süslemedir. Onun altına konulan alterasyon işareti, mordanda olduğu gibi ek sesi etkiler. Grupetto notanın üzerinde veya iki farklı nota arasında yazılır" (Elhankızı, 2008).

Tril: "Süre değerleri aynı olan iki sesin sıralanmasından oluşan melodik süslemedir. Bu seslerden biri esas, diğeri yardımcıdır. Trilin süre değeri esas notanın süre değerine göre çalınır" (Elhankızı, 2008).

BÖLÜM 2

2. ALAN YAZIN

2.1. Müzik Eğitimi

Eğitim, yaşam boyu devam eden, okul, aile ve toplum içinde, kişinin kendisini geliştirmesi ile yapılan öğretme, öğrenme, bilgi aktarma, beceri kazandırma kavramlarının tümünü kapsayan bir süreçtir (Akyüz, 1994, s.2). Eğitim, bireyin ve toplumun gelişmişlik seviyesini gösteren en temel unsurlardan birisidir. Bireye anne-babası tarafından kazandırılmak istenen davranışlardan sosyal çevresi ile ilişkiler kurabilmeye kadar öğretilerin tamamı eğitimin içerisinde yer alır (Mustul, 2017). “Bireyleri ve toplumları biçimlendirme, yönlendirme, değiştirme, geliştirme ve yetkinleştirmede en etkili süreçlerin başında ‘eğitim’ gelmektedir” (Uçan, 1997).

İnsan yaşamı sürekli olarak çevresiyle etkileşimi gerektirdiğinden, kendi yeteneklerini keşfetmek ve geliştirmek, bilgi aktarmak, var olan bilgiyi geliştirmek, yeni davranışlar kazanmak gibi yaşam boyu devam eden bu süreç, planlı ya da plansız ilerler.

Eğitim sisteminin içinde yer alan en önemli alanlardan biri de sanat eğitimidir. Tarih boyunca insan topluluklarına bakıldığında, ilkel insanlarda bile çeşitli sanatsal faaliyetler olduğunu gözlemlenmiştir. Bu örnekler göz önüne alındığında insanın sanata her zaman ihtiyaç duyduğunu söyleyebiliriz. Bir toplumun gelişmesinde, günün şartlarına ayak uydurmasında, kuşkusuz ki bilim ve sanat önde gelmektedir. Bilim ve sanatta gelişen toplumlar, çağdaş bireyler yetiştirerek, bu gelişme sürecine katkıda bulunmaya devam eder. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ ün bizlere gösterdiği çağdaş uygarlık seviyesi hedefinde, sanatın da önemli bir yeri olduğu, yine kendi sözlerinden anlaşılmaktadır. “Güzel sanatlarda muvaffak olmak, bütün inkılaplarda başarıya ulaşmak demektir. Güzel sanatlarda muvaffak olamayan milletler ne yazık ki, medeniyet alanında yüksek insanlık sıfatıyla yer almaktan ılelebet mahrum kalacaklardır.”

Sanat eğitimi kendi içinde pek çok farklı alan barındırmaktadır. İnsanlığın varoluşundan beri süregelen süreçte, müzik daima kendine yer bulmuştur. İnsanın kendi sesini ve farklı kullanım biçimlerini fark etmesiyle beraber, müziğin gelişim süreci de başlamıştır. İnsanlık tarihi boyunca, müzik, dini ritüeller, düğün, cenaze, savaşlar vb. sosyal durumlarda, insanların duygularına tercüman olmuştur.

Uçan' a (1997) göre: Müzik eğitimini, genel müzik eğitimi, özengen (amatör) müzik eğitimi ve mesleki (profesyonel) müzik eğitimi olmak üzere üç ana türe ayırmak mümkündür. Genel müzik eğitimi, örgün eğitim kurumlarında verilen ve her yaş grubuna verilen eğitimidir. Özengen müzik eğitimi, bireyin kendi ilgisi ve isteği doğrultusunda, müziğin herhangi bir alanına yönelik olarak yürütülen eğitimidir. Özengen eğitim günümüzde, müzik evleri aracılığıyla ya da özel derslerle sürdürülebildiği gibi, online derslerle de sürdürülebilmektedir. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte, erişilebilirliği oldukça artmıştır. Mesleki müzik eğitimi ise, müziğe yeteneği olan ve müzik alanını ya da müziğin alanlarından birini meslek edinmeyi amaçlayan bireylere yönelik verilen eğitimidir. Ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren kurumlar olarak, eğitim fakülteleri bünyesindeki müzik eğitimi ana bilim dalları ve konservatuvarların yanı sıra, askeri bando astsubay meslek yüksek okulu ve öncül eğitim veren kurumlardan olan güzel sanatlar liseleri ile konservatuvarların hazırlık ve yarı zamanlı kısımlarını da sayabiliriz.

2.2. Çalgı Eğitimi

Mesleki müzik eğitimi veren kurumlardaki en önemli süreçlerden biri çalgı eğitimi sürecidir. Hemen her müzik eğitimi alanında yer alan çalgı eğitimi, bireye kendi yaşantısı yoluyla belirli amaçlar doğrultusunda planlı, düzenli ve yöntemli bir anlayışla, herhangi bir çalgıyı çalma becerisi kazandırma sürecidir. “Çalgı öğretimi sürecinde çalgı çalma becerisini bireye kazandırırken birçok yöntem ve modelden faydalanılır. Bu çalgı öğretim modellerinin ortak amacı bireye çalgı çalma becerisini kazandırmakla beraber, farklı materyalleri de kaynak olarak kullanmasıdır” (Kaya,2010).

Müzik insanın yaşantısı boyunca her alanda var olan bir olgudur. Müziğin insan yaşamındaki yeri ve önemi ile ilgili olarak Uçan;

“İnsan yavrusunun doğum öncesi oluşma sürecinde “dolaylı” olarak başlayan insan-müzik ilişkisi doğumla birlikte veya doğumdan hemen sonra ana kucağında “doğrudan” ya da “dolaysız” ilişki biçimine dönüşür ve gittikçe çeşitlenip zenginleşerek, kökleşip derinleşerek ve güçlenip gelişerek insanın yaşamı boyunca sürer gider”(Uçan, 2005).

Belirtildiği gibi, müzik, yaşamın ayrılmaz bir parçası ve insanın yaşantısı boyunca gelişerek, zenginleşerek devam eden bir olgudur. Müziğin insan hayatındaki bu önemli yeri ve öneminin anlaşılması ile, müzik eğitimine ihtiyaç duyulmuş ve tarih boyunca şekillenerek evrenselleşmiştir.

“Müzik eğitimi, bireyin genel ve müziksel davranışlarında kendi müziksel yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişmeler oluşturma sürecidir” (Uçan, 1994).

Ali Uçan (2018)’ a göre müzik eğitiminin alt boyutları şu şekildedir:

Müziksel hareket eğitimi

Müziksel işitme okuma yazma eğitimi

Şarkı söyleme eğitimi

Çalgı eğitimi

Müzik dinleme eğitimi

Müziksel bilgi eğitimi

Müziksel yaratma eğitimi

Müziksel beğeni geliştirme eğitimi

Müziksel kişilik geliştirme eğitimi

Müzik eğitiminin en önemli alanlarından olan çalgı eğitimi ise, her topluma, ekole ya da yaş grubu gibi faktörlere göre farklılık gösterebilen, uzun soluklu ve çaba gerektiren bir alandır. İnsan ilk olarak hem iletişim hem de kendini ifade etme aracı olarak sesini kullanmıştır. Daha sonra ilkel aletlerle çalgıları üretmeye başlamıştır. Çalgıları özelliklerine göre, üflemeli, telli, vürmalı çalgılar olarak üç ana gruba ayırabiliriz. Bu üç ana grup kendi içerisinde çeşitli dallara ayrılırlar.

2.3. Keman ve Keman Eğitimi

Günümüzde mesleki müzik eğitiminde en çok kullanılan yaylı çalgılar, keman ailesi diye adlandırılan, keman, viyola, viyolonsel ve kontrabastır. Keman, yaylı çalgı ailesinin en küçüğü ve en çok tercih edilenlerindedir. Sadece bir Rönesans çalgısı olduğu kanısının aksine, bütün müzik dönemlerinde, farklı çalım teknikleri ve keman yastığı gibi spesifik eklentilerle çalım tekniği de değişerek, gelişerek, günümüze kadar gelmiştir. Keman tarihsel olarak eskiye dayanan bir çalgı olduğu için, zaman zaman ortaya çıkışı ile ilgili farklı görüşler ortaya atılmıştır. Başta viol olmak üzere, pek çok çalgının kemanın atası olduğu iddia edilse de, yapılan araştırmalar, kemanın, kendisinden daha yaşlı eski bir yaylı çalgı olan ‘fiddle’ , ve

Fransa'da 'vielle' isimli çalgı esas alınarak yapılan, İtalyan 'lira da braccio' ve 'rebek' gibi daha eski yaylı çalgılardan Rönesans Döneminde geliştirildiğini ortaya koymuştur (Doğaner, 2001).

Kemanı ilk kez Martin Agricola 1528'de tanımlamıştır. Sanatta kemanın görünüşü ise 1530-40'lı yıllarda Ferrai'nin Bergama ve Saronno'daki yağlı boya resimleridir (Erdem, 1998). Özellikle Barok Dönem sonrası Klasik Dönem'de orkestralarda keman sayısının artması ve solist rolünü iyice üstlenmesiyle, zorlu pasajlar, kemanda teknik ilerlemeleri ve gelişmeyi de beraberinde getirmiştir.

Şekil 1. Vielle

Keman, güzel ses rengi ve geniş ses aralığı ile her dönem bestecilerin ve yorumcuların eşsiz eserlerine ses vermiş, mesleki müzik alanında da çok tercih edilen bir enstrüman olmuştur. Temiz ses üretebilme ve teknik davranışların (duruş, tutuş, sağ ve sol elin konumlandırılması) doğru şekilde uygulanması, eser yorumculuğu ve düzeye göre etüt ve eser seslendirebilme, her zaman, keman dersinin kazandırılması gereken temel bilgi ve becerilerindedir.

Keman eğitimi, yaygın olarak geleneksel yöntemlerle devam etmektedir. Geleneksel keman öğretimi; derslerin bire bir yapıldığı, öğretmenin öğrenci için model oluşturduğu bir yöntemdir. Bu yöntemde öğretmen keman eğitimine ilişkin teknik ve müzikal konuları sözel olarak anlatır ve çalarak örnekler. Öğrenci, öğretmenin verdiği ödevleri ders dışı zamanlarda çalışır ve bir sonraki derste öğretmene dinletir. Öğretmenin becerisine ilişkin yorumları, önerileri ve bu yorum ve öneriler doğrultusunda verdiği çalışmalar öğrencinin keman çalma becerisi gelişiminde rehberlik eder (Şeker, 2011). Her çalgıda olduğu gibi, keman eğitiminde de, öğrenci ve öğretmeni uzun ve meşakkatli bir öğrenme-öğretme süreci beklemektedir. Keman çalma karmaşık bir davranışlar örüntüsüdür. Genellikle keman öğretimi güç bir iş olarak nitelendirilir. Keman öğretme ve öğrenme yöntemlerinin gereğince geliştirilmemiş olması bu görüşün ortaya çıkmasına yol açan başlıca etkenlerden olabilir. (Delikara, 2002) .

Öğretmenin öğrenciye kemanın tekniklerini doğru bir biçimde öğretmesi ve müzikal olarak çalgıyı sevdirmesi, bu uzun sürecin sağlam yapıtaşlarının oluşmasını sağlar. Her öğrencinin kavrama süresi, öğrenme şekli, çalışma biçimi değişiklik gösterdiğinden,

öğretmenin bunları iyi tespit edip, öğrenciye göre bir program oluşturması bu süreci daha zevkli ve verimli hale getirebilir. Ayrıca çalgı eğitimi alan bireyin teknik problemlerini düzeltmek, çalgı eğitimine yeni başlayan bir bireye eğitim vermektense daha zor olacaktır. Bu nedenle, başlangıç keman eğitiminde teknik becerilerin doğru kazanımı, ileride oluşabilecek güçlükleri en aza indirebilir.

Keman eğitimi sürecinde, diğer çalgılarda da olduğu gibi, başarının büyük bir kısmını öğrencinin bireysel çalışması etkilemektedir. Öğretmenin öğrenciye uygun eser seçimi ve doğru ödevlendirmesi, öğrencinin bu ödevleri etkin bir biçimde yerine getirmesi ve kendine uygun bir çalışma yöntemi belirlemesi, süreci hızlandıracak ve kolaylaştıracaktır. Çalgıyı çalışma yöntemi kişiden kişiye farklılık gösterse de, belli bir süre ayırma gerekliliği ve öğrendiklerini doğru aktarabilmek için düzenli çalışma zorunluluğu her çalgı için geçerlidir.

Çalgı eğitimcilerinin de çalışma ve çalıştırma yöntemleri ve görüşleri değişkenlik göstermektedir. Bazı eğitimciler, çalgı çalışma sürecinde sürenin önemli olmadığı, amaca uygun çalışma stratejisi geliştirmenin önemli olduğunu savunurken, bazı eğitimciler, çalgı çalışma sürecinde çalışılan sürenin çok önemli olduğunu savunmaktadır. Çalgı çalışma süresi veya çalışma stratejisi, öğrencinin seviyesine ve çalışılan eserin türüne ve zorluk derecesine göre değişkenlik göstermektedir (Topoğlu, 2006).

Çalgı eğitimi süreci, büyük ölçüde kişinin yetenekleri, bireysel ve fiziksel özellikleri, bireysel çalışma alışkanlıkları ve çalışma ortamı gibi birçok değişkenden etkilendiği için bireye göre farklılık gösterebilir. Öğrencinin doğru çalışma stiliyle ilerlemesi, başarılı ve kalıcı öğrenme için önemli bir adımdır.

Kemanda birçok farklı sağ ve sol el tekniği olması, teknik ve müzikal becerilerin edinilmesini de zorunlu hale getirmektedir. Perdesiz bir çalgı olması sebebiyle, müzikal duyum da performans açısından önemli bir etkidir. Ağayeva (2016)' ya göre, eserin daha hızlı kavranması için doğru ve rahat aplikatür gerektiğinden, çalgıda en önemli noktalardan biri aplikatür (parmak pozisyonları) üzerindedir. Keman özelinde bakıldığında, aplikatür, çalan kişiye kaçınılmaz pozisyonda olduğunu da belirtmektedir. Dolayısıyla, yaygın olarak, aplikatür yerine, pozisyon, konum ya da parmak numarası şeklinde adlandırıldığını görmekteyiz. Öğrencilerin bu becerilere sahip olabilmeleri için, planlı ve nitelikli eğitim uygulamalarından faydalanmaları gerekmektedir. Öğrencilerin kendi öğrenme yollarını keşfetmeleri ve öğretmenin de dersi planlı, verimli ve nitelikli şekilde sunması ile öğrenciler

zamanla bu becerileri kazanabilecektir. Keman eğitiminde eğitimcinin ve planlanan eğitim şeklinin de önemli rolü vardır. Öğretmen, keman eğitimine ilişkin davranış ilkelerini, öğrencisinin özelliklerine uygulayabilecek durumda olmalıdır. Kemanın çalınmasındaki birçok davranış şeklinin tanımlanarak, açıklanıp, gösterilmesi, öğrencinin algılayıp becerebilme yeteneğine uygun olmalıdır (Büyükaksoy,1997). Mustul (2005)' a göre, entonasyon hatalarını düzeltmek ve birlikte müzik yapmanın inceliklerini öğrenmek adına, piyano ve orkestra eşlikli keman çalışmaları da oldukça önemlidir.

Etkili bir keman öğretim sürecinde, keman öğretmenlerinin sahip olmaları beklenen özelliklerinin yanında, keman öğrencilerinin de sahip olmaları gereken belli özellikler vardır. (Şendurur, 2011) Bu özellikler:

- Keman eğitimine tam bir zihin gücü ile katılım
- Bireylerin her hengi bir fiziksel rahatsızlığı olmaması
- Bireylerin ruhsal durumunun sağlıklı olması
- Bireylerin içsel motivasyonunun yüksek olması
- Çalışılacak mekanın, ısı, ışık nem, temizlik konularında elverişli olması

Günay ve Uçan (1980)'a göre; Türkiye'de uygulanmakta olan keman eğitimi, insanın doğal yapısına uygunluk, kemanın yapısına uygunluk, insan doğası ve kemanın yapısı arasında uygunluk, Türk müziğine dayalılık, evrensel müziğe açık oluşluk, çağdaş eğitim ilkelerine uygunluk, Türkiye'nin somut koşullarıyla tutarlılık vb. ilkelerle temellendirilirse ve onlara göre yeniden biçimlendirilip yönlendirilirse, çağdaş bir yapıya, sağlıklı bir işlerliğe kavuşturulabilir. Toker ve Sevinç(2018)'e göre, bireyin ve toplumun müzik aracılığıyla değişerek gelişmesine yön vererek, köprü vazifesi gören ulusal değerlerimizin yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılması, müzik eğitiminde yerel değerlerimize yer verilmesi, benimsetilmesi ve geleceğe aktarılması da çağdaş müzik eğitiminin bir amacıdır.

2.4. Mesleki Müzik Eğitimi

Müzik “eğitim” programı, müzikle ilgili öğrenmeleri veya davranış değişikliklerini gerçekleştirmeye dönük tüm düzenleme ve etkinlikleri içeren, çok boyutlu ve kapsamlı bir bütündür. Müzik öğretim programı, müzik ders programları, müzikle ilgili ders dışı çalışma, kurs ve eğitsel kol programları, bireysel ve toplu dinleti vb. etkinlik programları, müzikle ilgili

danışma ve kılavuzlama programları, müzikle ilgili yönetim ve işleyiş programı, müzikle ilgili destekleyici hizmetler programı, müzikle ilgili yönetmelik ve yönergeler, müzik eğitim programının birer alt programlarıdır. Müzik eğitim programı, bütün bu programların bir bileşkesidir ancak; “müzik öğretim programı” müzik eğitim programının odağını oluşturmaktadır. Diğer alt programlar, müzik öğretim programının tamamlayıcıları konumundadırlar ve müzik öğretim programında odaklaşırlar (Uçan, 1997).

Günümüzde müzik ders içerikleri hangi eğitim kademesinde olursa olsun, programsız düşünülmemelidir. Müzik eğitimi ve özellikle çalgı eğitiminin, oldukça meşakkatli bir teorik ve uygulama süreci olduğu düşünüldüğünde, programın gerekliliği bir kez daha anlaşılmaktadır.

2.4.1. Yurt Dışında Mesleki Müzik Eğitimi

Mesleki müzik eğitimi, ülkemizde olduğu gibi yurt dışında da, özegen ve mesleki olarak ayrılmaktadır. Ülkemize en yakın ülkelerden biri olan Azerbaycan örneğine baktığımızda, mesleki müzik eğitimine ilkokuldan itibaren başlanabildiğini görmekteyiz. 1916 yılında Bakü’de ilk müzik lisesi açılmıştır ve 1916-1917 eğitim-öğretim yılı itibari ile faaliyetine başlamıştır (Hasanova, Bozkaya, 2009 “*Azerbaycan’da ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde müzik eğitimi veren toplam 241 okul bulunmaktadır. Bunlardan 182 okul sadece ilköğretim düzeyinde (Musigi Mektepleri) 8 yıl, 11 okul lise düzeyinde (Musigi Kolejleri) 4 yıl, ayrıca 12 okul ilköğretim ve ortaöğretim bir arada 11 yıl (Onbirillik Musigi Mektepleri) ve Güzel Sanatlar adlı (Sanat Mektepleri)36 okul piyano eğitimi vermektedir. Bu okullar genel kültür derslerinin yanında müzik alanına yönelik olarak çalgı dersleri ile diğer alan derslerinin eğitimini vermektedirler. Ancak müzik eğitim veren okullara devam eden öğrenciler genel kültür derslerini başka okullarda sürdürmektedirler. Bunlardan 11 yıl eğitim veren okullar (Onbirillik Musigi Mektepleri) ile 4 yıl eğitim veren müzik kolejlerinde (Musigi Kolejleri) kültür dersleri ile müzik alan dersleri aynı okulda verilmekteyken; 8 yıllık müzik eğitim veren okulların (Musigi Mektepleri) öğrencileri müzik alan derslerini bu okullarda, kültür derslerini ise genel eğitim veren 11 yıllık okullarda (Onbirillik Orta Mektebler) almaktadırlar. (Hasanova, Bozkaya, 2009).” Azerbaycan’da oldukça ileri düzeyde yürütülen müzik eğitimi faaliyetleri, yüksek lisans, doktora programlarını, sanatta yeterlilik programlarını da içermektedir. Müzik öğretmenliği ve konservatuvar bölümleri, Nahçıvan Devlet Üniversitesi, Bakü Müzik Akademisi gibi devlet üniversiteleri de bulunmaktadır. Gence Devlet Üniversitesi de içerisinde*

pedagoji bölümü olan müzik okullarındandır. Azerbaycan Devlet Medeniyet ve İncesenet Üniversitesi de mesleki müzik eğimi alanında tercih edilen üniversitelerdendir.

Klasik müzik ve keman eğitimi konusunda eğitime öncülük eden ülkelerden biri de Almanya' dır. Almanya' da 24 ayrı konservatuvar, özel branşlara yönelik dokuz konservatuvar ve çok sayıda müzikoloji enstitüsü bulunmaktadır. Almanya' da müzik öğretmeni olmak için üniversite mezuniyeti yeterli olmamakta, alanında yüksek lisans şartı aranmaktadır. Her üniversitenin branşlara göre kendi programlarını oluşturdukları görülmektedir. Lisans düzeyinde eğitim almak için sıfırdan başlanabilecek kurumlar oldukça azdır. Lisans düzeyi yetenek sınavı giriş kriterleri de farklılık göstermektedir. Mannheim, Hannover Üniversitesi gibi köklü kurumlarda, giriş sınavında, üç ayrı müzik dönemine ait eserler seslendirme zorunluluğu olduğu belirtilmektedir.

Ukrayna Odessa örneğine bakıldığında, lisans düzeyinde konservatuvar ve müzik öğretmenliği ayrımı yapılmazken, yüksek lisans döneminde, konservatuvar ve pedagoji olarak branş seçimi yapılmaktadır. Güney Ukrayna Milli Pedagoji Üniversitesi, içerisinde müzik öğretmenliği programını da barındıran kurumlardan biridir. Derslerde kullandıkları programları, öğretmen özelinde değişkenlik göstermekte ve genellikle rus ekolü metotları kullandıkları görülmektedir. Keman ve diğer solo çalgıların sınavlarında mutlaka piyano eşliği şartı arandığı belirtilmektedir. Derslerde piyano eşliği olabilmesi için, okullarda kadrolu korrepetitörler bulunmaktadır. Korrepetitörlerin keman, orkestra ve koro derslerinde mutlaka görev aldığı da belirtilmektedir.

Finlandiya' ya bakıldığında, University of Jyväskylä, Aalto University v.b. mesleki müzik eğitimi veren kurumların ders programlarında, müzik derslerinin daha yoğun olduğu görülmektedir. Ders dönemleri Türkiye' deki okullara göre bir dönem erken bitmesine rağmen, dersleri 17 kredi daha fazladır.

Müzik eğitiminin ekol öncülerinden olan Rusya' da, yurtdışında müzik eğitimi veren kurumlar bakımından oldukça zengin bir çeşitliliğe ve çok yönlü bir müzik eğitim anlayışına sahiptir. *“Rus ekolü sadece İsviçre, Almanya ve Macaristan değil aynı zamanda eski Çekoslovakya, Bulgaristan, Fransa vb. ülkelerin müzik teorisi sistemlerinin temel prensiplerini de bünyesinde barındırmıştır* (Nayir, Aksoy, 2023).” Moskova Devlet Tchaikovsky Konservatuvarı, verdiği kapsamlı eğitimin yanısıra, içerisinde bulunan bilimsel müzik kütüphanesi ile de Rusya' nın en geniş müzik kütüphanesine ev sahipliği yapmaktadır. Müzik

Okulu, Merkezi Müzik Okulu ve Askeri Orkestra Şefleri Departmanı olmak üzere üç ana bölümden oluştuğu belirtilmektedir. Rimsky Korsakov Devlet Konservatuarı da, ülkenin en eski ve köklü konservatuvarlarından.

2.5. Keman Eğitiminde Kullanılan Mevcut Öğretim Programları

Ülkemizde keman eğitimi, konservatuvarlarda, Güzel Sanatlar Fakülteleri müzik bölümlerinde, eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği anabilim dallarında, güzel sanatlar liselerinin müzik bölümlerinde ve özel müzik dersi veren kurumlarda sürdürülmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı, Güzel Sanatlar Liseleri Keman Dersi Öğretim Programının, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 2. Maddesinde ifade edilen Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlandığını belirterek, keman dersi öğretim programının genel amaçlarını şu şekilde sıralamıştır:

“Öğrencinin;

1. Keman çalmada temel davranış ve becerileri kavraması ve uygulaması,
 2. Keman ile ilgili Türk müziği ve evrensel müzik eserlerinden bir dağarcık oluşturması,
 3. Kemanda teknik ve müzikal gelişimini sağlamada sorumluluk bilinci kazanması,
 4. Bireysel ve grup çalışmalarında kendini müzik yoluyla ifade edebilme becerileri kazanması,
 5. Türk müziği ile Batı müziğinin klasik ve folklorik özelliklerini tanıması,
 6. Keman’ın Türk müziği ve dünya müziği içindeki yerini kavraması,
 7. Müziğin dünyada ortak bir dil olduğu bilincini kazanması,
 8. Çalışmalarında zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazanması,
 9. Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmesi amaçlanmaktadır.”
- (MEB, 2016)

Keman Dersi Öğretim Programı’nın öğrencilere kazandırmayı hedeflediği beceriler, 17 maddede açıklanmıştır;

1. Sağ ve sol el koordinasyonu
2. Temiz ses elde etme
3. Çeşitli yay şekillerini uygulama
4. Çeşitli yay tekniklerini uygulama
5. Deşifre yapma
6. İcra (yorumlama)
7. Sahne ve performans
8. Tonalite ve modalite (makam) tanıma
9. Transpoze (aktarım)
10. Müziksel işitme
11. Solfej ve deşifre
12. Yaratıcı düşünme
13. İletişim
14. Araştırma
15. Problem çözme
16. Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma
17. İş birliği (MEB, 2016)

Güzel Sanatlar Lisesi Keman Öğretim Programının ölçme değerlendirme boyutunda ise, programda öğrenci merkezli öğrenme öğretme stratejilerinin belirlenmiş olduğunu, ölçme değerlendirmede öğrencilerin bireysel farklılıklarının göz önüne alınarak, farklı değerlendirme araçlarının kullanılabileceği belirtilmiştir. Programda değerlendirme boyutunun esasen, öğrencilerin neyi bilmedikleri değil, neyi bildiklerini belirlemeye yarayan bir araç olduğu vurgulanmıştır. Öğrenci performanslarına ilişkin yapıcı geri bildirimlerde bulunulması tavsiye edilmiştir. Öğretim programının, her sınıf düzeyinde, ünite, konu ve kazanımlar olarak

hazırladığı görülmektedir. Sağ ve sol el tekniği, yay tekniği, makamlar, dönemler, besteciler, stil vb. konular ve ünitelerin belirtilerek, sınıf düzeylerine göre ayrıldığı, konu açıklamaları eklendiği ve yapılması gereken çalışmaların maddelenerek sıralandığı görülmektedir.

Üniversitelere baktığımızda ise, bazı üniversitelerin konservatuvarlarda ve eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği bölümlerinde yaylı çalgılara yönelik, kendi ders içeriklerini yayınladıkları görülmektedir. Çalgı dersine yönelik bu programlara bakıldığında, bazı üniversitelerin ders içeriklerini genel başlıklar halinde sıralayıp detaylandırmadığı, bazı üniversitelerin ise konular ve takvime göre, sınıf düzeyine göre çalınması gereken eserler ve etütleri içerecek şekilde yayınladığı görülmektedir.

Yüksek Öğretim Kurumu Müzik Öğretmenliği Lisans Programı ders içeriklerine baktığımızda ise, bireysel çalgı dersinin içerisinde yer alan keman dersi içerikleri, şu şekilde belirtilmiştir:

Bireysel Çalgı Eğitimi 1(Keman): Keman ve öğeleri, keman çalmaya ilişkin temel bilgi ve beceriler. Keman çalmaya uygun duruş alma, kemanı doğru tutma, temel yay tekniklerinden detaşe ve legato çalma teknikleri ve bu tekniklere ilişkin uygulamalar, sol el parmaklarını ilgili seslere doğru olarak düşürme, iki eli eşgüdümlü olarak kullanma, küçük ölçekli ulusal ve evrensel boyuttaki eserleri seslendirmektedir (MEB, 2016).

Bireysel Çalgı Eğitimi 2 (Keman): Birinci konumda dört telin kullanımına ilişkin sağ ve sol el tekniklerine ilişkin bilgi ve beceriler. Aynı ve farklı teller üzerinde parmak-yay geçişleri, detaşe ve legato yay tekniklerini doğru olarak uygulama, basit çift ses çalışmalarını uygulama, dört teli kapsayan değişik tonlarda dizi çalışmaları, teknik ve müzikal becerileri kapsayan düzeye uygun ulusal ve evrensel boyuttaki eserleri seslendirme (YÖK, 2018).

Bireysel Çalgı Eğitimi 3 (Keman): Becerileri pekiştirici çalışmalar, sağ elde karmaşık yay teknikleri ve uygulamalar, dört telde değişik sol el becerilerini içeren çalışmalar ve yeni bir konuma geçiş. Bulunulan konumda değişik parmak düşürme ve çabuklaştırma çalışmalar, dört teli kapsayan karma yay kullanımı uygulamaları, detaşe ve legato tekniklerini geliştirme, vibratoya ilişkin temel bilgiler, teknik ve müzikal becerileri kapsayan düzeye uygun ulusal ve evrensel boyuttaki eserleri seslendirme (YÖK, 2018).

Bireysel Çalgı Eğitimi 4 (Keman): Konumda öğrenilen becerileri pekiştirme, öğrenilecek yeni konumda kalıcı ve geçişli çalışmalar, martele ve staccato yay teknikleri. Farklı

konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma, öğrenilen teknikleri yeni konumda uygulama, martele ve staccato yay tekniklerini uygulama, dört teli kapsayan değişik tonlarda dizi çalışmaları, teknik ve müzikal becerileri kapsayan düzeye uygun ulusal ve evrensel boyuttaki eserleri seslendirme (YÖK, 2018).

Bireysel Çalgı Eğitimi 5 (Keman): Öğrenilen teknik, bilgi ve becerileri bir yeni konumda kalıcı ve geçişli çalışmalarla pekiştirme, yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak çalma, detaşe, legato, martele ve staccato yay tekniklerini yeni konumda karma olarak uygulama, öğrenilen konumları kapsayan değişik tonlardaki dizileri değişik yay teknikleriyle çalma teknik ve müzikal becerileri kapsayan düzeye uygun ulusal ve evrensel boyuttaki eserleri seslendirme (YÖK,2018).

Bireysel Çalgı Eğitimi 6 (Keman): Teknik, bilgi ve becerileri yeni bir konumda kalıcı ve farklı konumlarda geçişli olarak pekiştirme çalışmaları, vibratonun geliştirilmesine yönelik sol el çalışmaları, spiccato yay tekniğini uygulama, öğrenilen konumları kapsayan değişik tonlardaki dizileri değişik yay teknikleriyle çalma, teknik ve müzikal becerileri kapsayan uygun ulusal ve evrensel eserler (YÖK, 2018).

Bireysel Çalgı Eğitimi 7 (Keman): Teknik, bilgi ve becerileri yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak pekiştirici çalışmalar. Yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak çalma, yay tekniklerini yeni konumda uygulama, öğrenilen konumlara ilişkin dizileri değişik yay teknikleriyle çalma, spiccato yay tekniği, pizzicato tekniği ve sol elle ditme, flajöle (flütsü, ıslıksı) vb. teknikler teknik ve müzikal becerileri kapsayan uygun ulusal ve evrensel eserler (YÖK, 2018).

Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Bireysel Çalgı keman dersine yönelik, YÖK tarafından belirlenen ders içeriklerinde, uzun bir süreci kapsayan çalgı eğitimini oluşturan unsurların, programda yer almadığı ya da yüzeysel şekilde ifade edildiği görülmektedir. Sınıf düzeyine göre ayrılmadığı, kazanımların yüzeysel bir çerçevede açıklandığı ve düzeye göre çalınması gereken etüt ve eserlerin listesine ya da örneklerin yer almadığı, konulardan ise oldukça genel biçimde bahsedildiği görülebilmektedir. Oysa enstrümana yönelik olarak pek çok eğitimcinin önerdiği ve dünyaca kabul edilen öğretim yöntemleri ve kaynaklar bulunmaktadır. Keman edebiyatı, geniş bir yelpazeye sahiptir. Pek çok farklı ekol, benzer güçlüklerle yönelik farklı çözümler geliştirmiş çok çeşitli etütler, müzik dönemlerinin kendine has müzikal özelliklerini barındıran farklı güçlük seviyelerindeki eserler ile, oldukça zengin bir

repertuar seçeneği vardır. Gelişen teknoloji ve dijitalleşme süreci ile, bu repertuarlara erişim daha kolay hale gelmiştir. Pek çok keman sanatçısı ve alan uzmanları da, genç müzisyenlere, teknik ve müzikal gelişimlerine yönelik kaynak tavsiyelerinde bulunmaktadır. Keman eğitimine yönelik oluşturulan öğretim programlarında, Türk ve Batı Müziği etüt ve eser örneklerinden kısa bir repertuar kısmı eklenmesi, öğretmen ve öğrenci için kılavuz niteliğinde olacaktır. Öğrenci, etüt ve eser çalışması yaparken, bu çalışmaların hangi kas ezberini ya da müzikal davranışı hedeflediğini bilirse, buna yönelik bir disiplin ve farkındalık oluşturması kolaylaşacaktır.

2.6. Eğitim Programı ve Eğitimde Program Geliştirme

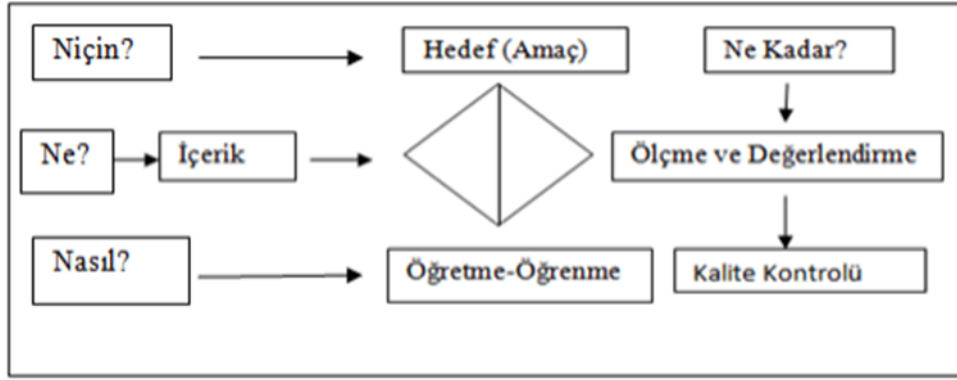
Eğitim, bireyin yalnızca davranışlarını değil, amaçlarını, toplumsal hareketlerini, bilgilerini ve etik, ahlak anlayışını da etkileyen bir süreçtir (Varış, 1981). Eğitim süreci boyunca eğitimin niteliğini belirleyen dört durum vardır. Bunlardan birincisi, eğitim istenilen kişide, istenilen davranışı oluşturma işidir. İkincisi, insan bir davranışı ancak yaşayarak öğrenmektedir. Üçüncüsü, eğitilen bireyde oluşturulacak davranış, önceden planlanan eğitimin amaçlarına uygun olmalıdır. Dördüncüsü, bireyde davranışın oluşturulabilmesi, planlanmış bir eğitimden geçmesine bağlıdır (Başaran, 1984). Eğitim, bireyi ve toplumu derinden etkileyen ve hayat boyu sürdüğü varsayılan bir süreçtir. Bireye göre şekillenebildiği gibi, toplumlara göre de şekillenir.

Eğitimin farklı alanlarıyla ilgili çok çeşitli programlar vardır. Her toplumun eğitim anlayışı ve eğitimden beklentisi, sosyoekonomik koşulları, sosyal yaşamları, inançları, gelenek ve göreneklere gibi faktörlerle birlikte şekillendiğinden, eğitim programlarının içeriği ve niteliğine yönelik farklı görüşler olması da doğaldır. Program geliştirme, uzun araştırma süreçlerini kapsadığından ve günün koşullarıyla beraber şekillendiğinden, yeni gelişmelere açık sürekli bir etkinliktir. Demirel'e (2007) göre; Bir programın temel öğeleri, hedef, içerik (konu alanı), öğrenme yaşantısı ve değerlendirmeden oluşur ve programın tasarımı bu öğelere farklı ağırlıklar verilerek yapılır. İçerik, öğrenme yaşantıları vb. alanlar, öğretim programının hedefleri doğrultusunda, ağırlık verilerek ön plana alınabilir.

Program geliştirmede temel başlangıç noktası, ihtiyaca yönelik hareket etmektir. Elbette eğitim programı psikoloji ve sosyoloji gibi alanları da kapsar ve tüm bunlar göz önünde bulundurularak, ihtiyaca yönelik olarak hazırlanır.

Öğretim programı, okulda ya da okul haricinde, bireye kazandırılması planlanan bir dersin öğretimiyle ilgili tüm etkinlikleri kapsayan bir yaşantılar düzenidir.

Eğitim programları tasarlanırken, ülkelerin ihtiyaçları göz önünde bulundurulur. Daha sonra, hedef, içerik, öğrenme öğretme süreçleri, sınamaya durumlarını içeren bir taslak hazırlanır. Hazırlanan bu taslak denendikten sonra değerlendirilir. Son olarak programa süreklilik kazandırma çalışması yapılır. Eğitim programı, neyi- ne şekilde öğretilim, sorularının düzen içerisinde yazıya dökülmüş halidir (Demirel, 2005).

Şekil 3. Program Geliştirmede yer alan öğeler

2.6.1. İhtiyaç Saptama

Program geliştirme çalışmasının en önemli aşamasını oluşturmaktadır. Bir programın gerçekten faydalı olması için, program ihtiyacının ortaya çıkması ve gerçek ihtiyacın ne olduğunun iyi bir şekilde saptanması gereklidir. İhtiyaç saptama çalışmaları program hedeflerinin isabetli olup olmadığını da ortaya koymaktadır. İhtiyaç saptama sürecinde, toplumun ihtiyaçları, bireyin ihtiyaçları, konu alanı ile ilgili ihtiyaçlar ve bunların birbiri ile olan ilişkisi irdelenerek, tutarlı ilişkiler kurulmalıdır (Demirel, 2017).

İhtiyaç saptamada temel sorular,

- Genel durum nedir?
- Öğrencilerle ilgili veriler nelerdir?
- Ders kitaplarının içeriği nasıldır? (Demirel, 2017).

Programa ilişkin bazı sorular da şunlar olabilir:

- Eğitim programının hedefleri nelerdir?

- Eğitim programlarının hangi yönleri hedefe ulaşmamaktadır?
- Eğitim programları nasıl daha iyi hale getirilebilir?
- Mevcut programı geliştirmek mümkün müdür?
- Eğitim programları uygulamasından nasıl bir sonuç alınmıştır? (Demirel, 2017).

2.6.2. Program Tasarısı Hazırlama

Eğitimde program hazırlama, hedef, içerik, öğrenme- öğretme süreci, değerlendirme boyutları arasındaki ilişkiler bütünüdür (Demirel, 2017).

2.6.3. Hedefler

Bir program önerisinde hedef boyutu hazırlanırken, öncelikle niçin eğitim veriyoruz? sorusuna yanıt aranır. “*Hedefler öğrenciye kazandırılmak istenen istenilen özelliklerdir.*” (Demirel, 2017). Hedeflerin aşamalı sınıflandırılması, duyuşsal alan, bilişsel alan ve devinişsel alan olarak yapılabilir.

2.6.4. Hedef Davranışlar

Hedefler, planlanmış yaşantılar yoluyla kazandırılması istenen davranış olarak ifade edilmeye uygun özellikler olarak da tanımlanmaktadır. Hedeflerin sadece özellikler olarak kalması değil, daha işlevsel olarak, amaca hizmet etmesi için, davranışsal tanımlamaları da yapılmalıdır.

Eğitim verilen bireylerin hedeflenen davranışları kazanıp kazanmadığı, yine eğitim programının hedef davranışları baz alınarak somutlaştırılır. Hedef davranışların davranış cinsinden ifade edilebilmesi için, gözlenebilir, ölçülebilir ve istenilir olması gerekmektedir (Demirel, 2017).

2.6.5. İçerik

Bir öğretim programının içerik boyutunda, belirlenen amaçlara uygun olarak, ne öğretilim? Sorusuna cevap aranmaktadır. Varış (1994), program içeriği oluşturulurken, toplumsal fayda, bireysel fayda, öğrenme- öğretme, bilgi strüktüründe muhtevanın işgal ettiği yer olduğunu ve bunlara yenilerinin eklenebileceğini belirtir (Demirel, 2017). Planlama, bölümlere ayırma ve zamanlama, içeriğin en önemli boyutlarıdır.

2.6.6. Eğitim Durumları ve Düzenlenmesi

Eğitim durumları, program geliştirme çalışmalarının süreç boyutunu oluşturmaktadır. Öğrencilere istenen davranışı kazandıran öğrenme yaşantılarının düzenlenmesi bu boyutta yer

alır (Demirel, 2017). Öğrenme yaşantıları, giriş etkinlikleri, gelişme etkinlikleri ve sonuç etkinlikleri olarak planlanır. Öğrencilerin belirlenen hedef davranışları kazanması için, hedefe odaklı öğrenme etkinliklerinin neler olabileceği bu aşamada iyi planlanmalıdır. Öğrenci odaklı, onları düşünmeye ve araştırmaya teşvik eden öğretme modelleri, öğrenciyi hedefe daha kolay yaklaştıracaktır.

2.7. Öğrenme Modelleri

Literatürde, öğrenme ve öğretme stratejileri çeşitlilik gösterse de, genel olarak 3'e ayrılırlar.

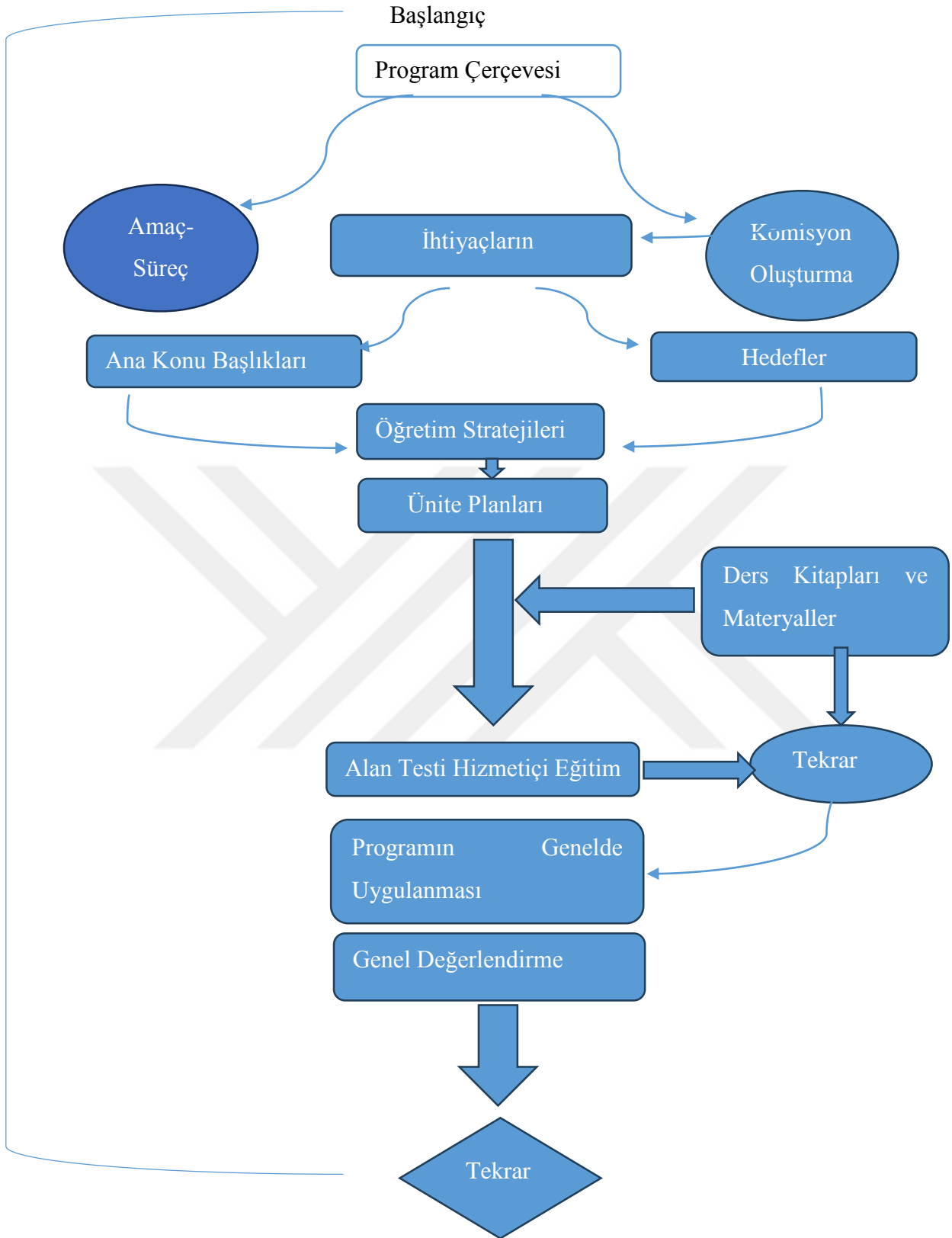
- Sunuş Yoluyla Öğretme
- Buluş Yoluyla Öğretme
- Araştırma Yoluyla Öğretme Stratejileri

2.7.1. Buluş Yoluyla Öğrenme Modeli

Bu modele göre, öğrenme hayatı, öğrencinin keşfetmeye ve yaparak yaşayarak öğrenmeye uygun bir biçimde, aşamalı olarak şekillendirilmelidir. Bu modelde, öğrenci kendi isteği ile öğrenmeyi seçer. Bu modelde öğretmen sadece yol gösterici rolündedir. Öğretmen öğrencilere örnekler ile yol gösterici olmalıdır.

2.7.2. Sunuş Yoluyla Öğrenme Modeli

Ausubel (1977) tarafından savunulan ve geliştirilen alış yoluyla öğrenme stratejisi, öğretmen tarafından organize edilerek ve ön bilgilerle ilişkilendirilmiş halde sunulan bilginin birey tarafından anlamlandırılması olarak tanımlanmaktadır (Temizöz, 2005, akt. Toker, 2018). Öğretmen öğrenciyi bilgiyi sunarak yol göstermeli ve öğrenci böylelikle bilgiye ulaşmalıdır. Bu yöntemde bireyin kendisine sunulan bilgiyi, planlı programlı şekilde öğretilmesi hedeflenir. Bilgi öğretmen tarafından öğrenciyi sunulmalı ve öğrenci bilgiyi kendi süzgecinden geçirerek öğrenmelidir.

Şekil 4. MEB Program Geliştirme Modeli

2.8. İlgili Araştırmalar

Kalender (2021)' in, Keman Eğitiminde Entonasyon Becerisinin Geliştirilmesine Yönelik Hazırlanan Öğretim Programının Etkililiği konulu doktora tezinde, araştırmanın amacı, 'kemanda duruş-tutuş bozukluklarının giderilmesi ve sağ el-sol el becerilerinin geliştirilmesine yönelik hazırlanan öğretim programının, öğrencilerin entonasyon becerilerine etkisini incelemek' olarak belirtilmiştir. Araştırmanın sonucunda, katılımcıların uygulanan öğretim programı doğrultusunda yaşadıkları çeşitli teknik sorunları aştıklarını, bu sorunların giderilmesi ile pek çok açıdan keman çalma becerilerinin geliştiğini ve bunun da çalışma isteklerini artırdığını ifade ettiği, ayrıca bu çalışmaların entonasyon, hız ve pozisyon geçme becerilerini anlamlı ölçüde geliştirdiği belirtilmiştir.

Delikara (2002) tarafından hazırlanan, Ülkemizde GSEB Müzik Eğitimi ABD Keman Eğitiminde yaygın olarak kullanılan keman metotlarının, keman eğitimi ders programlarına yönelik olarak incelenmesi konulu yüksek lisans tezinde, kullanılan keman eğitimi müfredat programları ve yaygın olarak kullanılan keman metotlarının incelendiği belirtilmiştir. Ülkemizde keman eğitimine yönelik araştırmaların ve yazılı kaynakların fazlaştırılarak keman derslerinde işler hale getirilmesi gerekliliği belirtilmiştir. Çağdaş Türk Keman Eğitiminin hedeflerinden biri olan, keman eğitiminin ulusal ve evrensel boyutlarıyla birlikte gerçekleşmesi konusunda yeterli çalışma yapılmadığı belirtilmiştir. Üniversitelerin kullandığı keman eğitimi ders programlarındaki hedef ve hedef davranışlar ve kaynakların zenginleştirilmesi gerekliliği belirtilmiştir.

Öztosun ve Barış (2004)' ın, Bireysel Çalgı Eğitimi I (Keman) Dersi Hedeflerini Gerçekleşme Düzeylerinin Belirlenmesi konulu makalesinde Bireysel Çalgı Eğitimi keman dersi için hazırlanan öğretim programında belirlenen hedeflere ulaşma derecelerinin saptanmasının amaçlandığı belirtilmiştir. 2003/2004 yılında, kemana yeni başlayan 7 öğrenci üzerinde deneysel olarak yürütüldüğü, I. Yarıyıl için belirlenen toplam 3 üniteyi kapsayan hedeflerin değerlendirilmesi sonucunda, öğrencilerin hedefleri büyük bir oranda gerçekleştirdiği belirtilmiştir.

Söker (2006) tarafından hazırlanan, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı' nda, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Çıkışlı 1. Sınıf Keman Öğrencilerine Temel Davranışları Kapsayıcı Bir Öğretim Programı Model Önerisinin Uygulanması isimli yüksek lisans tezinde, keman dersi için kullanılmakta

olan mevcut öğretim programının incelendiği belirtilmiştir. 25 keman öğretim elemanına yapılandırılmış görüşme uygulandığı belirtilmiştir. Kullanılmakta olan öğretim programının öğelerinin tam olarak uygulanmadığı, öğretim elemanlarının çoğunlukla tanımsal program kullandığı, A.G.S.L. mezunu keman öğrencilerinin çeşitli nedenlerle temel keman tekniklerini yanlış kavramış olabilecekleri, buna bağlı olarak temel keman tekniklerinin, bir öğretim programına bağlı olarak tekrar gözden geçirilmesi gerektiği sonuçlarına ulaşıldığı belirtilmiştir. Program önerisinin, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi çıkışlı 1. sınıf öğrencilerinden 4 keman öğrencisine uygulandığı, keman eğitimine başlamalarından bir hafta sonra ve dönem sonunda iki ayrı gözlem yapıldığı belirtilmiştir. Gözlemler sonucunda, öğrencilerin eksik ve kusurlu davranışlarının düzeltildiği ya da düzeltilmesi konusunda olumlu yönde ilerleme kaydedildiği belirtilmiştir.

Özyörük (2006) tarafından hazırlanan, Müzik Öğretmeni Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarında Uygulanmakta Olan Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) Dersi Öğretim Programlarına İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri adlı yüksek lisans tezinde öğretim programları incelendiği belirtilmiştir. Müzik eğitimi bölümlerinde uygulanan programların birbirinden bağımsız ve çok farklı olduğu, çağdaş öğretim programlarına çok az yer verildiği, ders saatinin ise oldukça yetersiz olduğunun saptandığı bildirilmiştir.

Tirgil (2010) tarafından hazırlanan, Eğitim Fakültelerinde Uygulanan Bireysel Çalgı Eğitimi (Keman) Ders Programlarının Yürütülmesine Yönelik Eğitimci Görüşlerinin Değerlendirilmesi konulu yüksek lisans tezinde, 39 öğretim elemanına ders içerikleri ile ilgili anket uygulandığı belirtilmiştir. Eğitimcilerin çoğunun yazılı – basılı olan programları uyguladıkları, katılımcılarının çoğunluğunun ise dünya literatürüne girmiş olan eğitim yöntemlerini kullanmadıklarının saptandığı belirtilmiştir. Öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda, eğitim fakültelerinde birbirinden farklı otuzu aşkın kaynak / metodun kullanıldığı, bireysel çalgı eğitimi haftalık ders saatinin katılımcılar tarafından yeterli bulunmadığı belirtilmiştir. Kendi kullandıkları öğretim programlarının, müzik öğretmenliği yetiştirme hedeflerine uygun olmadığı görüşünü belirtmişlerdir. Eğitimcilerin büyük kısmı uyguladıkları programların içeriğindeki repertuarın, müzik öğretmenliği için kısmen yeterli olduğunu düşünmektedirler. Keman öğretmenlerinin çoğunluğu farklı kurumlarda bulunan meslektaşları ile ortak çalışmalar yürütmedikleri belirtilmiştir.

Umuztaş' ın (2012), Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Viyolonsel Dersine İlişkin Algı ve Beklentileri konulu makalesinde, bireysel çalgısı viyolonsel olan öğrencilerin

viyolonsel dersi hakkındaki görüşlerini belirlemek amacıyla, farklı üniversitelerdeki viyolonsel öğrencilerinden oluşan toplamı 40 kişi olan gruptan “viyolonsel dersine ilişkin görüşlerim” başlıklı kompozisyon yazmaları istendiği belirtilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin, en çok ders saatlerinin yetersiz olmasından memnuniyetsizlik duydukları, kaynak Türk eserlerinin sayısının artırılması gerektiği, etüt ve eserlerin ilişkilendirilerek verilmesi ve bu konuda seçme özgürlüğü edinmeyi istedikleri belirtilmiştir. En dikkat çekici bulgu olarak; öğretmen yetiştiren bir kurumda yetişmelerine rağmen çalgılarını nasıl öğreteceklerini öğrenemediklerini ifade ettikleri belirtilmiştir.

Tekeli (2013) araştırmasında müzik öğretmeni adaylarının görüşlerinin doğrultusunda müzik dinleme ve kültürü dersine yönelik bir öğretim programı tasarısı hazırlamıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2012-2013 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Dönemi, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı lisans 3 düzeyinde öğrenim gören 37 öğrenci ve kurumda görev yapan 8 öğretim elemanı oluşturmuştur. Programda yer alan ünite ve konulara yönelik uzman görüşü alınmış, elde edilen veriler doğrultusunda öğrencilerin müzik dinleme konusundaki kişisel bilgilerine ve ihtiyaçlarına göre program taslağı önerilmiştir.

Uslu (2013) eğitim fakültelerinde uygulanan bireysel çalgı eğitimi (keman) ders programlarının yürütülmesine yönelik eğitimci görüşlerinin değerlendirilmesi (2013) konulu makalesinde, eğitim fakültelerinde yürütülen bireysel çalgı keman ders programlarının içeriklerinde, önemli farklılıklar bulunduğunu, kullanılan ders programlarının içeriklerinde esneklikler ve eksiklikler görüldüğünü belirtmiştir. Ders programlarının hazırlanma ve yürütülme amacının, yapılan eğitimin bilinçli ve kontrollü sürdürülmesini sağlamak olduğunu belirtmiştir. Keman ders programlarında, ulusal ve uluslararası literatürün yeterince kullanılmasının planlanması önerilmiştir. Araştırmada 22 üniversitede görev yapan 39 keman öğretim elemanına anket uygulanmış, sonuçlarına göre, öğretim elemanlarının programlarını kendilerinin oluşturduğu, ders süresi, kendi oluşturdukları ders programının yeterliliği ve hedeflere uygunluğuna kısmen cevabını verdikleri belirtilmiştir. Verilere göre eğitimcilerin çoğunluğunun, farklı kurumlardaki meslektaşları ve yapılan keman eğitimi uygulamalarından haberdar olmadıkları belirtilmiştir.

Özkeleş (2014) tarafından hazırlanan, Müzik Eğitimi Bölümlerinde Yürütülen Müzik Biçimleri Dersine Yönelik Öğretim Program Modeli adlı doktora tezinde, verilerin Döküman İnceleme ve Görüşme Yöntemi ile toplandığı belirtilmiştir. Aynı zamanda Dünya'nın farklı

üniversitelerindeki müzik eğitimi bölümlerinin öğretim programları ve müzik biçimleri ile ilişkili olan derslerin içerikleri de incelendiği, görüşme Yönteminde ise Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'ndaki Müzik Biçimleri dersini yürütmüş ve yürütmekte olan öğretim elemanlarına yönelik Görüşme Formu uygulandığı belirtilmiştir. Araştırmanın sonucunda; Müzik Biçimleri dersinin hedef ve hedef davranışları tespit edilerek dersin içeriği oluşturulduğu belirtilmiştir. Öğrenme-öğretme durumlarının tam Öğrenme Stratejisi ile Karma Yöntem kullanılarak düzenlendiği, sınama durumlarında ise, bilişsel hedef davranışların sınanmasında alan basamaklarının özelliklerine yönelik sorular, duyuşsal hedef davranışların sınanmasında Tutum Ölçeği, devinişsel hedeflerin sınanmasında Performans Gözlem Formu ve bestecilik becerilerine ilişkin Gözlem Formları hazırlandığı belirtilmiştir.

Kalender (2015), Müzik Öğretmenliği Lisans Programının Bireysel Çalgı (Keman) Dersi İçeriklerinin Öğretim Elemanlarının Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi konulu yüksek lisans tezinde, öğretim elemanlarına anket uygulanarak elde edilen verilere göre; Müzik öğretim programının ifade edilme yönünden yüzeysel kaldığı, bir müzik öğretim programını oluşturan öğelerin tamamının mevcut programda yer almadığı belirtilmiştir.

Yüksel ve Mustul (2015), Müzik Eğitiminde Bilgisayar Destekli Eşlik Uygulaması Ve Uygulamaya İlişkin Öğrenci Görüşleri adlı çalışmalarının, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda okuyan 10'u keman 10'u flüt olmak üzere toplam 20 kişilik bir çalışma grubu ile gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Öğrencilere önceden verilen eserlerin, 1 ders süresince bilgisayar destekli eşlikler kullanılarak çalıştırıldığı, daha sonra öğrencilerin program hakkındaki görüşleri toplandığı belirtilmiştir. Araştırmanın sonuçlarında, öğrencilerin tamamının eşlikçi problemi yaşadığı, bilgisayar destekli eğitimin bu konudaki ihtiyaca yönelik faydalı olacağı belirtilmiştir. Eşlikle çalışmanın, öğrencilerin müzikal davranışlarına da olumlu etki ettiği belirtilmiştir.

Toker (2018) tarafından hazırlanan, Güzel Sanatlar Fakültelerinde Yürütülen Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik, Bireysel Ses Eğitimi Öğretim Programı Modeli adlı doktora tezinde, veriler, literatür tarama ve ihtiyaç analizi doğrultusunda bireysel ses eğitimi dersini ilgili fakültelerde yürütmüş ve yürütmekte olan öğretim elemanlarına uygulanan görüşme formları ile toplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Güzel Sanatlar Müzik ve Müzik Bilimleri, Müzikoloji Bölümleri oluşturduğu belirtilmiştir. Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik ihtiyaç analizi kapsamında bu dersin hedefleri ve hedef davranışları, içeriği, eğitim-öğretim yöntemleri, sınama durumlarının saptandığı ve ilgili eğitim durumları düzenlenerek Bireysel

Ses Eğitimi dersi için çağdaş program geliştirme anlayışıyla düzenlenmiş bir program modeli ortaya konulduğu belirtilmiştir.

Gün ve Köse (2019)' nin, Keman Eğitiminde Ezber Yöntemine Dayalı Öğretim Programının Öğrenci Performansına Etkisi konulu makalesinde, araştırmaya Müzik Eğitimi Anabilim Dalında 2.3.4. sınıflarda öğrenim gören 8 keman öğrencisi katıldığı belirtilmiştir. Deney ve kontrol grubu olmak üzere 4'er kişilik iki gruba ayrıldıkları, kontrol grubu ile geleneksel yönteme dayalı keman dersi, deney grubu ile ezber yöntemine dayalı öğretim programı ile keman dersi yürütüldüğü belirtilmiştir. Sonuç olarak, keman eğitiminde ezber yöntemine dayalı öğretim programının keman eğitimi alan öğrencilerin performansı üzerinde geleneksel yönteme dayalı öğretim programına göre daha etkili olduğu belirtilmiştir.

Göksel (2020) araştırmasında önceden keman eğitimi almamış 10 üniversite öğrencisi ile kontrol gruplu deneysel desene dayalı, Rolland'ın keman öğretim yaklaşımının temel alındığı bir uygulama süreci tasarlamıştır. 5 öğrenci geleneksel yöntem ile diğer 5 öğrenci ise Rolland yöntemine göre 13 haftalık eğitim almışlar, sonuç olarak; Rolland yöntemi ile eğitim alan öğrencilerin performans kaybı yaşamadığı enstrüman kurulumu ve kullanımı, duruş, sağ ve sol el kullanımı, yay kullanımı, ritim ve entonasyon olarak belirlenen keman çalma becerilerinde anlamlı bir farklılık gerçekleştiği ölçülmüştür.

Aksoy ve Nayir (2020)' nin, Aksoy ve Nayir (2020)' in hazırladıkları, Suzuki Yöntemi İle Keman Eğitiminde Çevrimiçi Ve Çevrimdışı Uzaktan Eğitim Araçlarının Kullanımına İlişkin Aile Ve Uzman Görüşleri adlı makalede, birebir ders sürecinden farklı olarak, internet üzerinden konferans ve çevrimiçi olmayan iletişim sistemleri kullanıldığı belirtilmiştir. Dört hafta-sekiz oturumda başlangıç keman eğitimi ve iki “ev konseri” gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Araştırmanın sonucunda öğrencinin keman çalmaya yönelik teknik yeterlilik ve müzikalite-temel müzik teorisi boyutlarında hedef davranışlara ulaştığı belirtilmiştir.

Bodur ve Madanoğlu (2024), Profesyonel Keman Öğretim Programı Modeli Önerisi adlı makalelerinde, 24 haftalık keman eğitimi programı model önerisi oluşturdukları görülmektedir. Program oluşturulurken kaynak kitap, tez, makale incelenerek bir takvim içerisinde ders saatleri ve kazanımlar planlandığını, uzman görüş ve önerileri alınarak programın oluşturulduğunu belirtmişlerdir.

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, araştırma süreci, araştırmanın çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve çözümlenmesi başlıkları yer almaktadır.

3.1 Araştırma modeli

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden gereksinim saptama modeli kullanılmıştır. Gereksinim saptama modelinde, öncelikle var olan ile var olması istenen durum arasındaki fark araştırılır (Alacapınar, 2019). Nitel araştırma, “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Araştırmada, görüşme için hazırlanan “Bireysel Çalgı Eğitimi Keman Dersi İçerik Bilgi Formu” kullanılarak, öğretim elemanlarından, mevcut ders içeriklerinin durumu ve yeterliliği ile ilgili ve bir öğretim programında olması beklenen özellikler konularında görüş alınmıştır.

Bir problemin çözümüne ilişkin gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerini kullanan nitel araştırma, daha önceden bilinen veya fark edilmemiş problemlerin algılanmasına, probleme ilişkin doğal olguların gerçekçi bir şekilde ele alınmasına yönelik öznel-yorumlayıcı bir süreci ifade etmektedir (Seale, 1999).

Çalışmada “Konu alanı uzmanları ve akademisyenlerin görüşlerine göre Bireysel Çalgı Keman Dersi öğretim programları nasıl olmalıdır?” sorusuna yanıt bulmak amacıyla nitel araştırmalar yaklaşımlarından birisi olan yarı yapılandırılmış görüşme yöntemiyle süreç tasarlanmıştır. Bu aşamada uzman görüşlerine dayalı olarak ‘Bireysel Çalgı Keman Dersi Öğretim Programı İhtiyaç Belirleme’ süreci gerçekleştirilmiştir. İhtiyaç belirlemede sürecinde ise kaynak tarama ve Delphi Tekniği kullanılmıştır. Delphi Tekniği “Kontrollü uygulama sonucu elde edilen bilgilerin değerlendirilmesi”dir (Demirel, 2017). Bu aşamayı sistematik bir şekilde gerçekleştirmek için aşağıdaki süreçler izlenmiştir.

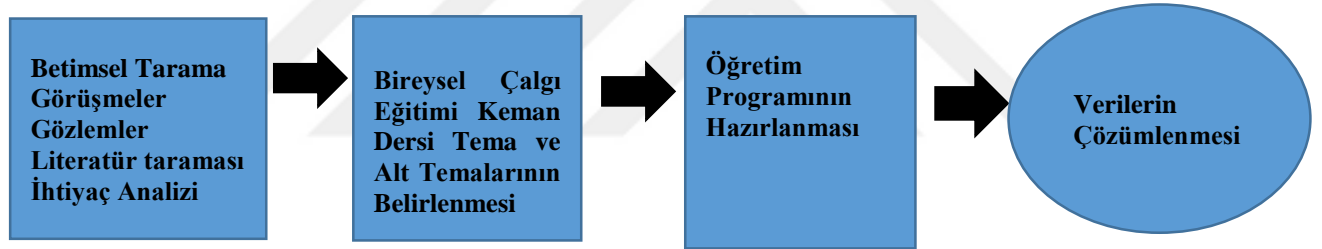
Tablo 1. Keman Dersi Program Geliştirme Sürecine İlişkin İhtiyaç Analizi

Planlama
Hedef Yazma
Davranış Yazma
İçerik Analizi

Uygulamada uzman ve akademisyenlerin birbirlerinin görüşlerinden etkilenmemeleri için sonuçların değerlendirilmesi süreci bireylerden bağımsız olarak gerçekleştirilmiştir. ‘Delphi Tekniği’nde programlarının tasarlanması veya geliştirilmesi sürecinde özellikle programa dönük ihtiyaçların saptanmasında kullanılabilir. Delphi Tekniği bir grup uzmanın tanımlanmış bir problem/konu hakkında görüşlerini bildirmesi esasına dayanmaktadır (Adıgüzel, 2016). Bu tekniğin en büyük amacı konu ile ilgili seçilmiş uzmanlar grubunun akılcı bir yaklaşımla ortak görüşlerinin alınması ve ortak görüşlerinin sağlanması çabalarıdır (Demirel, 2015).

Yapılan ihtiyaç analizi sonucunda, “Bireysel Çalgı Eğitimi (keman) Dersi Hedef Davranışlar Çizelgesi” oluşturulmuş, katılımcılardan bu hedef davranışları uygun sınıf düzeyi ile eşleştirmesi talep edilmiştir. Elde edilen verilere ve yarı yapılandırılmış görüşme sorularının analizine göre, tema ve alt temalar oluşturularak, faydalanılan diğer kaynaklarla birlikte ele alınarak, öğretim programı oluşturulmuştur.

3.2. Araştırma Deseni

3.3. Çalışma Grubu

Araştırmada, keman ders programının geliştirilmesi sürecinde, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı lisans düzeyi Bireysel Çalgı Eğitimi (Keman) Dersi’ ni yürütmekte olan ve ulaşılabilen tüm akademisyenlerin görüşlerine başvurulmuştur. Bu aşamada amaçlı örnekleme yöntemine dayalı olarak gönüllük esas alınmıştır. Konuyla ilgili yayınlanmış kaynaklar incelenmiş, detaylı literatür taraması yapılmıştır. Müzik ve bireysel çalgı dersi alanında program geliştirmeye yönelik çalışmalar incelenmiştir. Yurt içi ve yurt dışı bireysel çalgı dersi programları ulaşılabilen ölçüde irdelenmiştir.

Tablo 2. Öğretim elemanlarının görev yaptıkları üniversitelere göre dağılımı

Üniversitenin adı	Öğretim elemanı sayısı
Abant İzzet Baysal Üniversitesi (Bolu)	2
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	2
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	1
Gazi Üniversitesi	5
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	1
İnönü Üniversitesi	2
Karadeniz Teknik Üniversitesi	2
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	1
Necmettin Erbakan Üniversitesi	2
Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi	2
Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1
Dokuz Eylül Üniversitesi	1
Toplam	22

Tablo 2’de araştırmaya katılan öğretim elemanlarının görev yerlerine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

3.4. Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak, Bireysel Çalgı Eğitimi (keman) Dersi Hedef Davranışlar Çizelgesi ve Bireysel Çalgı Eğitimi Keman Dersi İçerik Bilgi Formu kullanılmıştır. Formlar oluşturulurken, Müzik Eğitimi Lisans Programı Bireysel Çalgı Keman Dersi’ ni yürütmekte olan 3 alan uzmanının, 2 müzik eğitimi ve 2 eğitim bilimleri alanında uzman eğitimcilerin görüşlerine başvurularak değerlendirilmiş ve araştırmanın kapsam geçerliliği sağlanmaya çalışılmıştır. Büyüköztürk (2015)’e göre kapsam geçerliğini sağlamak için başvuru mantıksal yollardan biri uzman görüşüne başvurmadır.

3.4.1 Bireysel Çalgı Eğitimi Keman Dersi İçerikleri Görüşme Formu

Araştırmada, nitel veri toplama yöntemlerinden literatür taraması ve görüşme tekniği kullanılmıştır. Öğretim elemanları için, öğretim programının hazırlanabilmesi amacıyla, ihtiyaç analizi doğrultusunda, “Bireysel Çalgı Eğitimi Keman Dersi İçerikleri Görüşme Formu” hazırlanmıştır. Araştırmada kullanılan görüşme formu nitel yöntemlerden betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Kaynak tarama yöntemi kullanılmıştır. Görüşme formunun hazırlık aşamasında, önce yapılan kaynak taramalarına göre, taslak tema ve kategoriler ile soru havuzu oluşturulmuş, uzman görüşlerine başvurulmuştur. İhtiyaç analizine yönelik olarak şekillendirilmesi hedeflenen görüşme soruları uzman görüşleri doğrultusunda şekillenerek, temel konu başlıkları ve soru sayıları belirlenmiştir. Daha sonra tekrar uzman görüşü alınarak görüşme soruları formu son halini almıştır. **EK-1**

3.4.2. Bireysel Çalgı Eğitimi (keman) Dersi Hedef Davranışlar Çizelgesi

Görüşme sorularının 3. maddesine uygun olarak, ayrı bir hedef davranış formu hazırlanmıştır. Sınıf düzeylerine göre işaretlenmek üzere, hedef davranışlar havuzu oluşturulmuş, uzmanların sınıf düzeyine göre uygun gördükleri hedef davranışları işaretlemesi istenmiştir.

Görüşme formu, standartlaştırılmış açık uçlu görüşme sorularından oluşmaktadır. 3. Soruya yönelik hazırlanan hedef davranışlar çizelgesi ise, 8 dönem işaretlenebilecek şekilde kapalı uçlu hazırlanmıştır.

Hedef Davranışlar çizelgesinin oluşturulması aşamasında, öncelikle literatür taraması yapılarak, mevcut lisans ve MEB programlarının kazanım tabloları incelenmiş, mevcut programlar ve program geliştirme alanında yapılan çalışmalar incelenerek genel konu başlıkları ve hedef davranışlar havuz oluşturulmuştur. Oluşturulan konu başlıkları ve hedef davranışlar taslağı, uzman görüşleri alınarak düzenlenmiştir. Düzeltmeler yapıldıktan sonra, kategoriler belirlenerek tekrar alan uzmanlarına gönderilmiştir. Uzman görüşleri tamamlandıktan sonra, Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi Hedef Davranışlar Çizelgesi son haliyle oluşturulmuştur. Katılımcılardan, her bir kategoriye alt başlıklar olarak eklenen hedef davranışlara uygun sınıf düzeyinin ya da isteniyorsa birden fazla sınıf düzeyinin, işaretlenmesi istenmiştir.

. Çalışma grubundan elde edilen veriler ve literatür tarama yöntemiyle elde edilen veriler doğrultusunda, MEB (2018) keman dersi öğretim programları da referans alınarak, Bireysel Çalgı Eğitimi Keman Dersi' ne yönelik bilişsel, duyuşsal ve psikomotor hedef ve hedef davranışlar belirlenerek, her bir alanla ilgili belirtke tablosu hazırlanmıştır.

Tablo 3. Psikomotor Alan Hedeflerine Yönelik Belirtke Tablosu

HEDEFLER	Hedef Basamakları						
	Algılama	Kurulma	Kılavuzla Yapma	Mekanikleşme	Beceri haline getirme	Uygulama	Yaratma
Keman çalmak için doğru duruş ve tutuşu yapabilme	X	X	X				
Yayı doğru kullanarak nitelikli ses elde edebilme	X	X	X	X	X		
Sol el tekniğini doğru kullanarak nitelikli ses elde edebilme	X	X	X	X	X	X	
Keman çalışırken özdenetim sağlayabilme	X	X	X	X	X		
Çalınacak olan eseri, doğru teknikle çalabilme	X	X	X	X	X	X	

Çalınan etüt ve eserin özelliklerine göre yorumlayabilme	X X X X X X
Teknik ve müzikal egzersizleri uygulayabilme	X X X X X X
Keman eğitimi için hazırlanmış olan ulusal ve uluslararası repertuarı tanıma	X X X X X
Keman alanında ulusal ve uluslararası sanatçıların performanslarını gözlemleyebilme	X X X

Psikomotor alana yönelik hedeflere yönelik literatür taraması yapılmış, hedefler havuzu oluşturulduktan sonra, uzman görüşleri alınarak, kategoriler oluşturulmuş, yine uzman görüşleri ve literatür taraması sonucunda, hedefler belirlenmiştir.

Tablo 4. Duyuşsal Alan Hedeflerine Yönelik Belirtke Tablosu

HEDEFLER	Hedef Basamakları			
	Alma	Tepkide Bulunma	Değer Verme	Örgütleme Kişilik Haline
Kemanın Bölümlerini tanıma	X			
Keman Eğitimi ile ilgili bedensel hazırlık yönünden hazır bulunuşluk	X	X		
Düzenli Çalışma alışkanlıkları kazanmak için, ödevleri zamanında yerine getirme için istekli olma	X	X		
Kemanda doğru duruş tutuş pozisyonlarını ve bireysel farklılıkların etkisini kavrama	X	X		
Nüanslar, hız ve gürlüğü önemi, yay tekniklerinin doğru kullanımı vb. temel ilkelerin bilincinde olma	X	X		
Keman çalma ile ilgili temel prensiplerin bilincinde olma	X			X
Dönemlere göre repertuar oluşturmaya istekli olma	X			X
Alanla ilgili konserleri izlemenin ve birlikte çalmanın önemini kavrama	X	X		X

Tablo 5. Bilişsel Alan Hedeflerine Yönelik Belirtke Tablosu

HEDEFLER	Hedef Basamakları				
	Bilgi	Kavrama	Uygulama	Analiz	Sentez Değerlendirme
Kemanda doğru duruş tutuş bilgisi	X	X			
Konumlar ve konumlara ait değişkenler bilgisi	X	X			
Sağ el tekniğine ait teknik ve kavramlar bilgisi	X	X	X	X	
Sol el tekniğine ait teknik ve kavramlar bilgisi	X	X	X	X	
Kemanda kullanılan süslemeler bilgisi	X	X	X		
Keman eğitiminde müzik dönemlerine yönelik stil ve yorumlama tekniklerinin bilgisi	X	X	X	X	
Entonasyon ve artikülasyon çalışmalarına yönelik bilgi	X	X	X		
Makamsal çalışmalara yönelik bilgi	X	X	X		
Hız, gürlük ve dinamiklere ait bilgi	X	X	X		

Bilişsel alan hedefleri, *kemanda doğru duruş tutuş bilgisi, konumlar ve konumlara ait değişkenler bilgisi, sağ el tekniğine ait teknik ve kavramlar bilgisi, sol el tekniğine ait teknik ve kavramlar bilgisi, kemanda kullanılan süslemeler bilgisi, keman eğitiminde müzik dönemlerine yönelik stil ve yorumlama tekniklerinin bilgisi, entonasyon ve artikülasyon çalışmalarına yönelik bilgi, makamsal çalışmalara yönelik bilgi, hız, gürlük ve dinamiklere ait bilgi* olarak belirlenmiştir. Bu alana yönelik hedefler, uzman görüşleri doğrultusunda kategorilere ayrılarak detaylandırılmış, bilişsel alana yönelik hedef davranışlar oluşturulmuştur.

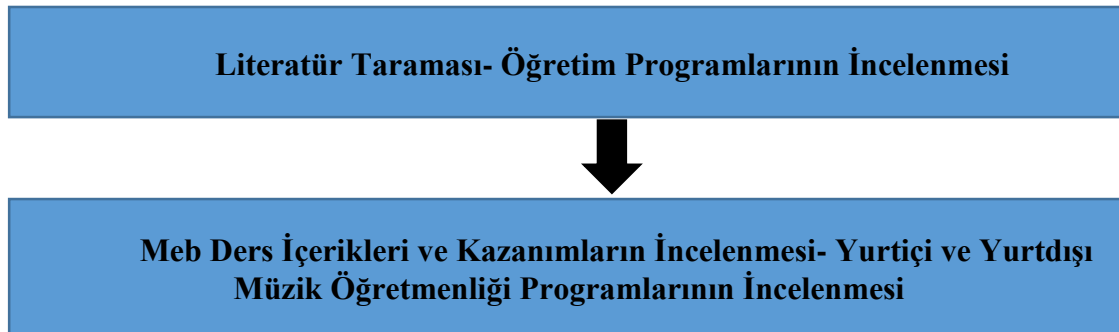
Tablo 6. Keman eğitiminde bilişsel alan hedefleri doğrultusunda hazırlanan hedef davranışlar tablosu

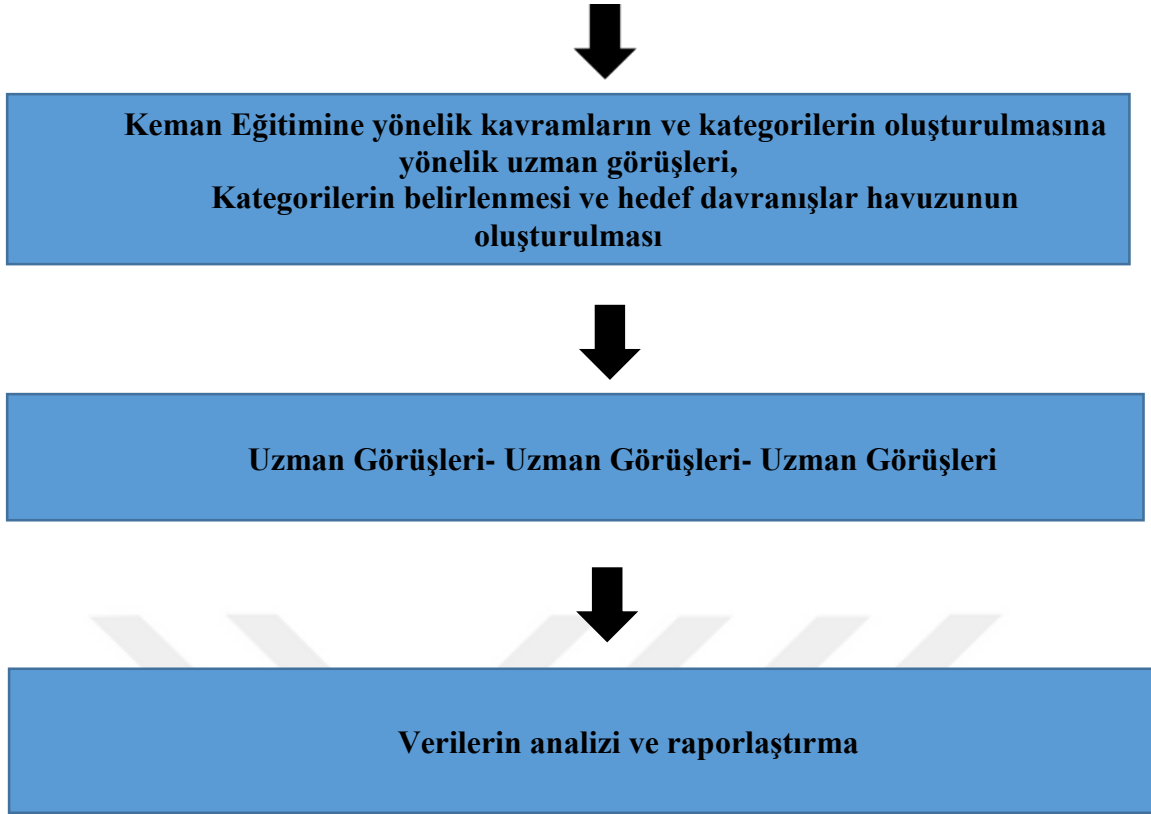
HEDEF	KATEGORİ	HEDEF DAVRANIŞ
Kemanda doğru duruş tutuş bilgisi	Duruş- Tutuş	Keman ve yayı oluşturan bölümleri tanıyabilme Kemanı kurallarına uygun tutabilme Yayı kurallarına uygun tutabilme Sol ve sağ elini uygun şekilde yerleştirebilme Yayı, doğru sürelerde, bütününde ve bölümlerinde doğru olarak kullanabilme
Konumlar ve konumlara ait değişkenler bilgisi	Pozisyonlar (Konumlar)	1. Pozisyonda dört teldeki notaları doğru ve temiz çalabilme 2. Pozisyonda kalarak, dört teldeki notaları doğru ve temiz çalabilme 1 ve 2. Pozisyonlar arası geçişli etüt ve eser ve diziler çalabilme 3. Pozisyonda kalarak, dört teldeki notaları doğru ve temiz çalabilme 1. ve 3. Pozisyon geçişli eser, etüt ve dizi çalışmalarını çalabilme 4. Pozisyonda kalarak, dört telde doğru ve temiz çalabilme 1.,2.,3. ve 4. Pozisyonlar arası geçişli etüt, eser, dizi çalışmalarını çalabilme 5.Pozisyonda kalarak, dört telde doğru ve temiz çalabilme 1.,2.,3.,4. ve 5. Pozisyonlar arası geçişli etüt, eser ve dizi çalışmalarını çalabilme 6. Pozisyonda kalarak, doğru ve temiz çalabilme 1.,2.,3.,4.,5. ve 6. Pozisyonlar arası geçişli etüt eser ve dizi çalışmalarını çalabilme

Sağ el tekniğine ait teknik ve kavramlar bilgisi	Yay Teknikleri	<p>Legato ve detaşe tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme</p> <p>Staccato ve martele tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme</p> <p>Spiccato tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme</p> <p>Pizzicato tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme</p> <p>Ricochet tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme</p> <p>Portato tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme</p> <p>Sautille tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme</p> <p>Tremolo tekniğini doğru şekilde uygulayabilme</p>
Sol el tekniğine ait teknik ve kavramlar bilgisi	Armonikler ve Çift Sesler	<p>Doğal ve yapay armonikleri çalabilme</p> <p>Çift sesleri, seviyesine uygun etüt, eser, dizi ve arpej çalışmaları içerisinde doğru ve temiz şekilde çalabilme</p>
Kemanda kullanılan süslemeler bilgisi	Süslemeler	<p>Süslemeleri, (Vibrato, çarpma, mordan, grupetto, trill vb.) doğru şekilde çalabilme ve eser içerisinde uygun biçimde seslendirebilme</p>
Keman eğitiminde müzik dönemlerine yönelik stil ve yorumlama tekniklerinin bilgisi	Dönem ve Stiller	<p>Barok Dönem eserlerini, stil özelliklerine uygun şekilde seslendirebilme</p> <p>Klasik Dönem eserlerini, stil özelliklerine uygun şekilde seslendirebilme</p> <p>Romantik Dönem eserlerini, stil özelliklerine uygun şekilde seslendirebilme</p> <p>Çağdaş Dönem eserlerini stil özelliklerine uygun şekilde seslendirebilme</p> <p>Sonat, Sonatin, Konçerto, Konçertino vb. türde keman yapıtlarının, biçimsel özelliklerini tanıyıp, uygun şekilde seslendirebilme</p>

Entonasyon ve artikülasyon çalışmalarına yönelik bilgi	Gam ve Arpej	<p>2 oktav gam ve arpejleri, doğru ve temiz şekilde çalabilme</p> <p>2 oktav gam ve arpejleri, değişik yay teknikleriyle çalabilme</p> <p>3 oktav Sol Majör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalabilme</p> <p>3 Oktav sol minör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalabilme</p> <p>3 Oktav la minör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalabilme</p> <p>3 Oktav La Majör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalabilme</p> <p>3 Oktav Si Bemol Majör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalabilme</p> <p>3 Oktav si minör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalabilme</p> <p>3 oktav Si Majör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalabilme</p> <p>3 Oktav Do Majör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalar</p> <p>3 Oktav do minör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalabilme</p> <p>Gam ve arpejleri, farklı ritmik kalıplarla çalabilme</p> <p>Gam ve arpejleri değişik yay teknikleriyle çalabilme</p>
Makamsal çalışmalar a yönelik bilgi	Makamsal Çalışmalar	<p>Makamları tanıyarak, özelliklerine uygun dizi çalışmaları yapabilme</p> <p>Makamsal Türk eserlerini özelliklerine uygun biçimde seslendirebilme</p> <p>Makamsal etütleri, özelliklerine uygun biçimde seslendirebilme</p>
Hız, gürlük ve dinamiklere ait bilgi	Hız ve Gürlük	<p>Eser, etüt ve dizi çalışmalarında, hız dinamiklerine uygun biçimde çalabilme</p> <p>Eser, etüt ve dizi çalışmalarında, gürlük dinamiklerine uygun biçimde çalabilme</p> <p>Seslendireceği eserleri, piyano eşliği ile uyumlu bir şekilde seslendirebilme</p>

Şekil 4. Bireysel Çalgı Eğitimi (keman) Dersi Hedef Davranışlar Çizelgesi ve Bireysel Çalgı Eğitimi Keman Dersi İçerikleri Görüşme Formu Oluşturma aşaması

Araştırmada, müzik eğitimi bölümü bireysel çalgı keman dersine yönelik kullanılan ders içerikleri ve yöntemler detaylıca incelenmiştir. Konuyla alakalı yapılan güncel yayınlardan faydalanılmıştır. Görüşmeler yüz yüze, telefonla, zoom üzerinden ve yazarak cevaplama isteyen öğretim elemanları ile de mail üzerinden gerçekleştirilmiştir. Öğretim elemanlarının izinleri doğrultusunda, bazı görüşmelerde ses kaydı, bazı görüşmelerde ise video kaydı ve fotoğraf alınmıştır. Öğretim elemanlarının çalışmada yer alması gerektiğini özellikle belirttiği hususlara, bulular kısmında doğrudan yer verilmiştir.

Araştırmada literatür taraması yapılırken, farklı ekollere ait keman ders kitapları da seviyelerine göre gruplandırılarak, önerilen öğretim programına kolaydan zora olacak şekilde, kaynak olarak eklenmiştir. Öğretim elemanlarının derslerde kullandıklarını belirttikleri kaynakla haricinde, uluslararası keman edebiyatında geleneksel olarak kullanılan ve hedef davranışlara uygun olarak nitelendirilebilecek kaynaklara da araştırmada yer verilmiştir.

3.5 Verilerin Toplanması

3.5.1 Araştırma Süreci

Tablo 7. Araştırma Süreci

EYLÜL 2019 Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi' ne yönelik program geliştirme çalışmalarının araştırılması sürecinin başlaması
EKİM 2019- MART 2020 Literatür taramalarının yapılması
NİSAN- KASIM 2020 Kullanılacak uygulamaların tasarlanması Bu aşamada geliştirilecek Keman öğretim programına yönelik ihtiyaç analizinin yapılması, bu amaçla akademisyen görüşme formlarının hazırlanması
ARALIK 2020- TEMMUZ 2021 Uzman görüşleri doğrultusunda görüşme formunun son halinin oluşturulması
ŞUBAT 2022 Hedef davranış havuzunun oluşturulması ve uzman görüşleri sürecinin başlaması
MAYIS 2022- EYLÜL 2022 Hedef davranışların uzman görüşleri doğrultusunda belirlenerek formun oluşturulması
EYLÜL 2022 Öğretim elemanları ile görüşme sürecinin başlaması
ARALIK 2022 Nitel veriler üzerinde betimsel analizlerin yapılmaya başlanması
HAZİRAN 2023 Araştırma bulgularına göre 'Keman Dersi Öğretim Programının' hazırlanması (Kazanım, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme boyutlarının oluşturulması)
EYLÜL 2023 Tema ve alt temaların belirlenmesi
EKİM 2023- MART 2024 Verilerin analizlerinin yapılması
KASIM 2023- MAYIS 2024 Araştırmanın raporlaştırılması

3.6. Verilerin Analizi

Araştırmada, ihtiyaç analizine yönelik yapılan görüşmeler, betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler, bu yöntem doğrultusunda aşağıda belirtilen sırayla:

- 1) Verilerin kodlanması,
- 2) Temaların bulunması,
- 3) Kodların ve temaların düzenlenmesi,
- 4) Bulguların tanımlanması ve yorumlanması, olmak üzere dört aşamada analiz edilmiştir.

Araştırmada, içerik analizi yönünden bu dört aşama detaylı olarak aşağıda belirtildiği şekilde yürütülmüştür:

1) Verilerin Kodlanması: Katılımcılarla yapılan görüşmelerden elde edilen veriler incelenerek anlamlı bölümlere ayrılmıştır. Veriler, aynı kavramsal ifadeler veya cümlelerden oluşan paragraflar şeklinde bölümlenmiştir. Bütün veriler anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde isimlendirilerek kodlama yapılmıştır. Bu kodlama ile genel bir kavramsal yapı oluşturulmuştur. Tümevarımcı bir analiz doğrultusunda verilerden çıkarılan kavramlara göre kodlama yapılmıştır.

2) Temaların Bulunması: Bu şekilde ilk aşamada belirlenmiş olan kodlar, belirli kategoriler altında birleştirilerek temalar oluşturulmuştur. Temalar oluşturulurken benzer kodlar bir araya getirilerek ortak yönleri ve farklılıkları ortaya konulmaya çalışılmıştır ve tematik kodlama gerçekleştirilmiştir. Tematik kodlama, ortaya çıkan temaların tümünün altında toplanan verilerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesine ve araştırmada elde edilen verileri anlamlı bir biçimde açıklayabilmesine dikkat edilerek yapılmıştır.

3) Kodların ve Temaların Düzenlenmesi: İlk aşamada yapılan kavramsal kodlama ve ikinci aşamada yapılan tematik kodlama ile elde edilen veriler düzenlenerek yorumlanmıştır. Bu aşamada eğitimcilerin bireysel çalgı eğitimi dersine yönelik öğretim programına ilişkin görüşlerine yönelik görüşme formundaki sorulara verdikleri yanıtlar, araştırmacının kendi görüş ve yorumlarına yer verilmeden, okuyucunun anlayabileceği bir dille tanımlanmış ve birbiriyle ilişkili bir biçimde açıklanarak sunulmuştur.

4) Bulguların Yorumlanması: Bu aşamada ayrıntılı bir biçimde tanımlanan ve sunulan bulguların yorumlanması ile sonuçlar elde edilmiştir.

BÖLÜM 4

4. BULGULAR

4.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Konu alanı uzmanları ve akademisyenlere göre mevcut Bireysel Çalgı Keman dersi programının yeterliliği ile ilgili görüşler nelerdir?

Tablo 8. Programın etkililiğine yönelik görüşlerin dağılımı

Tema	Alt Temalar	Kategoriler	Görüş Bildiren Uzmanlar	%	f
Yeterlilik	Ders İçeriği	Sağ el Tekniği	K4, K6, K7, K11, K13, K14, K16, K19, K22	40,9	9
		Sol el tekniği	K4, K6, K7, K11, K13, K14, K16, K19, K22	40,9	9
		Repertuvar	K6, K9, K11, K13, K14, K19, K21, K22	36,3	8
	Mevcut Ders Saati	Haftalık Ders Saati	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K19, K20, K21, K22	100	22
	Hedeflenen Ders Saati	Haftalık Ders Saati	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K19, K20, K21, K22	100	22
	Öğrenci	Öğrenci Profili	K1, K2, K5, K9, K11, K13, K16, K19, K20	40,9	9
	Ders Planı	Kazanım	K19, K15, K8, K21, K13, K20, K15, K18, K5, K10	45,4	10

Tablo 8.' de görüldüğü üzere, öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu, Bireysel Çalgı Eğitimi mevcut ders içeriklerinin, özellikle *sağ el tekniği, sol el tekniği ve repertuvar* konularında bilgi vermesi açısından yetersiz olduğu görüşünü belirtmişlerdir. Çoğunlukla, mevcut *haftalık ders saatinin* yeterli olmadığı, haftalık ders saatinin artırılması gerektiği şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların çoğu, Bireysel Çalgı Dersinden gerekli verimin alınması, *öğrenci profili* ile ilgili olduğundan, kısıtlı ders süresinin, ders içeriklerinin tam olarak işlenememesine sebep olduğunu belirtmektedirler. Katılımcıların Bireysel Çalgı Eğitimi (Keman) Dersi ile ilgili görüşleri incelendiğinde, ders içeriklerinde bireysel olması gereken çalgı derslerinde, birden fazla öğrenci ile ders yapma zorunluluğunun, dersin verimini, öğrenci ve öğretim elemanının motivasyonunu önemli ölçüde etkilediği söylenebilir.

Bu görüşleri destekler nitelikte, araştırmacı tarafından oluşturulmuş tema, alt tema ve kategorilere yönelik görüşlerden bazıları şunlardır:

4.1.1. Sağ El Ve Sol El Tekniğine Yönelik Örnek Görüşler

K7: Ders içeriklerinde, dönemlik yapılması gereken çalışmaların, sağ ve sol el teknikleri, repertuar bakımından detaylandırılması faydalı olabilir. Ders saati haftada 1 saat. Dersler haftada 2 ders şeklinde olsa daha verimli olur. Ders planı hocaların ve öğrencilerin durumuna göre şekillenmekte. Bu açıdan yetersiz olduğu söylenebilir. Detaylı bir program içeriğinin, öğretmenin işini kolaylaştıracağını ve öğrencinin de ders takibine faydası olacağını düşünüyorum. Ayrıca keman edebiyatına yönelik, seviyeye uygun sıralanmış bir repertuar havuzu oluşturulmasının da, faydalı olacağını düşünüyorum.

K11: Mevcut ders içeriklerinde, keman eğitimine yönelik bir çerçeve belirlenmişse de, içerik olarak öğrenci seviyesine göre şekillendirilmesi hedefleniyor. Her öğrenci kendi çalışma durumuna ve becerisine göre ilerliyor fakat, öğretmen ve öğrenciye kılavuz olması açısından daha açıklayıcı olabilir. Bu bakımdan yeterli bulmuyorum. Sağ el (yay teknikleri), ve sol el (pozisyon, artikülasyon bilgisi) tekniklerine yönelik etüt ve eser örnekleri v.b. yer alabilir.

4.1.2. Repertuvara İlişkin Örnek Görüşler

K9: Ders içerikleri çok genel çerçeve ile belirtilmiş. Elbette öğrenci seviyesi ve çalgısına çalışma durumu önemli ve dersler bu seviyeye göre şekilleniyor. Sağ el ve sol el çalışmaları için pek çok farklı kaynaklar var.dizi çalışmalarının yanında, öğrencilerin transpoze becerisini geliştirmeye yönelik kaynaklar da kullanılmalı. Doğru kronolojik sıra ile hazırlanmış ve kaynaklar eklenmiş bir eğitim programının, öğretim elemanlarına bir el kitabı niteliğinde faydalı olabileceğini düşünüyorum. İçerisinde etüt, eser ve makamsal çalışmalara yönelik faydalı repertuarlar belirtilirse derslerde ve ödevlendirmelerde kolaylık sağlayabilir.

4.1.3. Ders Saatine Yönelik Örnek Görüşler

K1: Son yapılandırılan Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Keman Dersi' ne ilişkin dönemlik ders içerikleri incelendiğinde, idealize edilmiş, fakat birçok anlamda gerçekçi olmayan bir içerik olduğunu düşünüyorum. Ders içeriği müzik öğretmenliği mesleğine ve müziksel bilgi ve beceri kazanmaya yönelik yapılandırılmışsa da, mevcut koşullar (ders saati, bireysel ders işlenememesi, öğrenci profili v.b.) içeriğin uygulanmasını çoğu zaman mümkün kılmamaktadır. Bireysel Çalgı dersi öncelikle bireysel olabilmeli ve haftalık periyotta en az 1 ders saati olarak işlenmelidir.

K2: Ders saatleri yetersiz. Bazen bir derste iki öğrenci dinlediğim oluyor. Öğrenci profilimiz ve dersliklerimizin, hazır bulunuşluk açısından yeterli olmaması da derslerin verimini etkiliyor. Keman ders içeriklerinin, öğretmenlere de kılavuz olması açısından, detaylandırılması ve zenginleştirilmesi oldukça faydalı olacaktır. Bireysel derslere 1 öğrenci gelecek şekilde dağılım yapılabilmesi ve her öğrenciyle en az 1 ders saati yapılmalıdır. Ders saatlerinin haftada 2 ders şeklinde düzenlenmesini gerekli buluyorum.

K11: Ders süreleri haftalık 1 saat olmakla birlikte, çoğunlukla aynı ders saatinde 2 öğrenci ile ders yapıyorum. Ders süresi haftada 2 saat olmalı ve bireysel çalgı dersi, bireysel yapılmalı.

4.1.4. Öğrenci Profiline Yönelik Örnek Görüşler

K16: Okula yeni başlayan öğrencilerin seviyeleri farklılık gösterebiliyor. Yeni başlayanlar için, mevcut program uygulanabilir olsa da, GSL mezunu öğrencilerin seviye farklılıkları çok oluyor. Bu bakımdan ders içeriğinin uygulanamadığı zamanlar oluyor, içerik daha dolu ve uygulanabilir olabilir. Ders saati haftada 2 gün ve birer saat olabilir.

4.1.5. Kazanıma İlişkin Örnek Görüşler

K19: YÖK'ün hazırladığı mevcut tanımsal içerik açıklayıcı olmakla birlikte, haftalık konuların ve kazanımların olduğu detaylı programlar, bölümlerin öğrenci profillerine göre hazırlanmalı ve her yıl güncellenmelidir.

4.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Konu alanı uzmanları ve akademisyenlerin görüşlerine göre Bireysel Çalgı Keman Dersi öğretim programları nasıl olmalıdır?

Tablo 9. Bireysel Çalgı Eğitimi (Keman) Dersi içeriğine yönelik görüşlerin dağılımı

Tema	Alt Temalar	Kategoriler	Görüş Bildiren Uzmanlar	%	f
Öğretim Programı	Öğretim Yöntemleri	Suzuki Tekniği	K1, K3, K5, K6, K10, K13, K15, K16, K18, K19, K22	49,9	11
		Gösterip Yaptırma Tekniği	K1, K3, K5, K7, K10, K11, K12, K14, K16, K17, K19, K22	54,5	12
		Akran öğretimi	K1, K5, K7, K13, K14, K19, K21, K22	36,3	8
		Sağ el tekniği	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K19, K20, K21, K22	100	22

Öğrenme- öğretme süreci	Sol el tekniği	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K19, K20, K21, K22	100	22
	Öğrenci Profili	K1, K2, K5, K9, K11, K13, K16, K19, K20	40,9	9
	Tempo ve Nüans	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K19, K20, K21, K22	100	22
	Müzikalite	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K19, K20, K21, K22	100	22
	Ölçme Değerlendirme	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K19, K20, K21, K22	100	22
	Birlikte Seslendirme	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K19, K20, K21, K22	100	22
Ders Planı	Kazanım Tablosu	K19, K16, K8, K21, K13, K20, K15, K18, K5, K10	45,4	10

Tablo 9.' da, Bireysel Çalgı Keman Dersi içeriklerinde olması gerektiği belirtilen ders içerikleri, tema ve alt temalar olarak belirtilmiştir. Veriler incelendiğinde, öğretim elemanları, *öğretim yöntemlerine* yönelik kullandıkları teknikleri, %49,9 *Suzuki Tekniği*, %54,5 *Akran öğretimi*, %36,8 *Gösterip Yaptırma* şeklinde tanımlamışlardır. Çalgı öğretiminde kullanılan en temel yöntemler olduğu söylenebilir. Öğrenme- öğretim sürecinde, öğretim programının, *sağ ve sol el tekniğine* yönelik çalışmaların, *öğrenci profiline* göre şekillendirilmesi gerektiği düşüncesi %40, 9 oranındadır. *Sağ ve sol el tekniklerinin* yanı sıra, *tempo ve nüans* çalışmalarının ve *müzikaliteye* yönelik çalışmaların da, programda yer alması gerekliliği %100 oranında belirtildiği görülmüştür. *Birlikte seslendirme* çalışmalarının tüm bu becerilerin kazanımını, önemli ölçüde destekleyeceği görüşü 22 öğretim elemanı tarafından %100 oranında belirtilmiştir. Katılımcıların %45,4' ü Bireysel Çalgı Keman Dersi' ne yönelik, *ders planı* ve *kazanım tablosu* oluşturulmasının, dersin verimliliğini artıracaklarını belirtmişlerdir. Bireysel Çalgı Dersi' ne yönelik *ölçme ve değerlendirme* kriterlerinin de, sınıf düzeylerinde belli standartlara göre belirlenmesi görüşü, tüm katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Katılımcılar genel olarak, öğrencinin kendi seviyesi içerisinde değerlendirilmesi, *sağ ve sol el tekniklerinin* doğru kullanımı bakımından değerlendirilmesi, entonasyon, doğru seslerle ve tartımlarla çalma, eşlikle birlikte seslendirebilme, bütünlük, *tempo*, *nüans* ve *müzikalite* alanlarında

değerlendirilmesi görüşünü bildirmişlerdir. Tablo 9’ da belirtilen, tema, alt tema ve kategorilere ilişkin bazı görüşler şu şekildedir:

4.2.1. Suzuki – Gösterip Yaptırma Ve Akran Öğretimi Ve Diğer Öğretim Tekniklerine Yönelik Örnek Görüşler

K1: *Bireysel Çalgı derslerinde sunuş ve buluş yöntemiyle yaptırma, gösterip yaptırma yöntemi kullanılmaktadır. Bunun dışında, gerekli yer ve zamanlarda çeşitli metaforlardan yararlanılarak, soyut anlatım yöntemine de başvurulur. Bireysel farklılıklara göre sözel anlatım, görsel anlatım, imgesel anlatım v.b. pek çok farklı yöntem kullanılabilir. Kulaktan öğretim yöntemi de derste kullanılabilir. Çalgı özelinde de, tarihsel süreç içerisinde literatürün ve dönemsel teknik ve müzikal anlayışların, ekollerin ders içeriğine alınması da gereklilik olarak görülmektedir.*

K5: *Kendi başına öğrenme, öz düzenlemeli öğrenme, öz değerlendirmeli öğrenme, akran öğretimi gibi yaklaşımlar kullanılabilir.*

K19: *Gösterip-yaptırma, soru-cevap, anlatım yöntemi genel olarak kullandığım yöntemlerdir. Öğrencinin durumuna ve hazır bulunuşluğuna göre Suzuki yönteminden de yararlanmaktayım.*

4.2.2. Ölçme Değerlendirme İle İlgili Örnek Görüşler

K13: *Ölçme değerlendirme kriterleri olarak, öğrenci seviyesi, doğru sağ ve sol el teknikleri, entonasyon, doğru seslerle ve tartımlarla çalma, bütünlük, tempoya uygunluk, müzikalite sayılabilir.*

K9: *Klasik keman eğitimi ile ilgili çalışmalar yapıyoruz fakat ders içeriklerinde belirtilen makamsal çalışmaların uygulanabilirliği tartışmalı bir konudur. Bu konunun ihmal edildiğini düşünüyorum. Sınavlarda ve konserlerde keman öğrencilerinden bir Türk eseri seslendirmelerini bekliyoruz fakat derslerde buna yönelik detaylı altyapı çalışmalarını yeterli düzeyde veremiyoruz. Ders içeriklerinde makamsal dizi ve eserlere yönelik daha uygulanabilir çalışmalara yer verilebilir. Çok bireysel bir ders olduğu için keskin çizgiler belirlenemese de, Türk müziğine yönelik, uygulanabilir metodolojik, kronolojik eser ve etüt önerilerine yer verilmesi faydalı olabilir. Burada yetişen öğrencilerin, müzik öğretmeni olarak çalgılarını daha etkin kullanabilmesi için, hem akademik hem de pratik olarak, uygulanabilir ve daha donanımlı bir program geliştirilebilir.*

K10: Öğrencinin gelişim seviyesi ve çalışma istikrarı ölçme değerlendirme kriterlerim arasında yer almaktadır. Bütünsel bir değerlendirme yapmak gerektiğini düşünmekteyim. Sadece sınav değil, dönem içerisindeki performansına göre değerlendirme yapıyorum, Sınav esnasında çalınacak eserlerin, orijinal temposunda çalınması gerektiği düşüncesindeyim. Bu sebeple seviyesine uygun eser seçimi de önemlidir.

K6: Vizelerde, genellikle öğrencini dönem içi performansını göz önünde bulunduruyoruz fakat, final sınavları kesinlikle komisyon önünde yapılmalı diye düşünüyorum. Bizim fakültemizde bu şekilde uygulanmıyor. Öğrenci topluluk önüne çıkacağı için, daha çok çalışıyor ve kendini daha sorumlu hissediyor. Etüt, eser, Türk eseri şeklinde belli baraj parçaları ile, sınavda toplu olarak daha adil puanlama yapılabileceğini düşünüyorum.

4.2.3. Tempo, Nüans, Müzikalite Ve Birlikte Seslendirme, Sağ Ve Sol El Tekniği Kategorilerine Yönelik Örnek Görüşler

K1: Sağ el tekniğine yönelik becerilerin geliştirilmesinde, gösterip yaptırma ve buluş yöntemlerinin uygun olduğunu düşünüyorum. Yayın tutuş ve tekniğinin öğretilmesi, becerilerin geliştirilmesinde, öncelikle söz konusu davranışlar öğretmen tarafından ayrıntılı olarak gösterilmeli, gerekçeleriyle anlatılmalı, eser-etüt-alıştırma boyutlarıyla da örneklendirilmelidir. Benim tercih ettiğim ve bu uygulamanın devamı niteliğinde yaptığım çalışma ise,, öğrenciye yayla ilgili aşamaları anlattırmak ve detaylı olarak yaptırmaktır. Öğrencilerin, sözel olarak ifade edebildiği davranışları uygulamada daha başarılı olduğunu ve onları keşfetmeye yönelttiğini düşünüyor ve gözlemliyorum.....yay kullanımının her boyutunun, görseller ve videolar ile desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu anlamda özellikle ilk etapta video destekli eğitimin fayda sağlayacağını düşünüyorum. Sol el tekniğine yönelik becerilerin geliştirilmesinde, sağ elden farklı olarak, duyuşsal becerilerin ön planda olduğu parmak basma kullanma tekniklerinde, entonasyon ve gerekli tekniklerin doğru kullanımları için, gerekli teknik davranışların öğretmenin ayrıntılı örneklendirmesi ve sözlü olarak ifade edilmesi gerekli ve önemlidir. İşitme Dersi başarısının, kemana dair fiziksel- teknik kullanımlarıyla bütünleşmesi hedeflenen parmak düşümleri ve entonasyon konularında, parmak düşümlerinin öğrencide teorik ve fiziksel olarak yansımaları görebilmek için, parmak düşümü çizelgeleri kullanıyorum. Parmak düşümlerinin, yatay ve dikey olarak konumlandırılması konusunda önemli bulgular verdiğini gözlemlediğim bu kartlar sayesinde, öğrencini doğru yeri tasarlama durumlarını görmek mümkün olmaktadır.

K10: Bir konser ya da sınav esnasında tempo, çift sesli etüt ve eserler ve eşlikle seslendirme mutlaka olmalıdır. Tüm bunlarla birlikte, tekniğin yanında, güzel bir müzikalite olmalıdır. Öğrenci, mekaniklik ve endişeden uzaklaşıp, teknik ayrıntılar ve temel becerilerin yanında, güzel müzik üretmeyi amaçlamaya yönlendirilebilir. Öğrencilerime küçük bir not defteri edinmelerini öneriyorum ve önemli teknik ve müzikal uyarılarımı deftere yazıyorum. Bu şekilde derste yapılan çalışmaların unutulmasının önüne geçmiş oluyoruz. Derslerde iki keman eşlikli yapılan çalışmaların, entonasyona ve tempoya oldukça olumlu etkilerini gözlemliyoruz.

K2: Sol eli geliştirmek için metronomla çalışmak çok önemlidir fakat hızlı çalışma anlamında değil. Hızlanmak için tempo giderek artırılarak teknik çalışmalar yapılabilir. Kasları güçlendirmek için ne kadar çalışılırsa o derece gelişilir. Özellikle ilk keman çalışmalarından itibaren tempoya dikkat ederek çift sesli çalışmalar yapılmalıdır. Kemanda 1. Konum çok önemlidir ve titizlikle üzerinde durulmalıdır. Müzikaliteyi artırmak için ezber çalışmaları yapılabilir. Oktay Dalaysel, Carl Flesh, Sevcik ve Don't gibi metotlar kullanılabilir. Örnek video olarak, violinlab., Nathan Cole, Heather Kaye videolarını özellikle tavsiye edebilirim. Sağ el tekniği açısından çok faydalı olabilir. Sağ el tekniği çok önemlidir hatta iyi bir sağ el tekniği sol eli de düzeltir. Dizi çalışmalarında, dizileri bütün yaylarda ve yayın bütün bölümlerinde ağır ağır çalışmak gerekir. Yayın tüm kılları tele yapılmalıdır. Her fırsatta piyano eşliği ile birlikte seslendirmeye özen gösterilmelidir. Metronom zamanla çalım ve nüansları mekanikleştirebilir. Özellikle esere geçildiğinde, metronomdan biraz uzaklaşarak eşlikle birlikte daha müzikal seslendirmeye dikkat edilmelidir. Bunu her zaman piyano keman olarak düşünmemek gerekir, farklı enstrümanlarla birlikte seslendirme anlamında düşündüğümüzde de, aynı fayda sağlanabilir. Çalgı ile birlikte seslendirme yerine birisi şarkı seslendirirken eşlik yapılabilir. Bu da eşlik edebilme ve tempoyu korumaya çok farklı kazanımlar sağlayacaktır. Yine burada da öğrenci profili göz önüne alınmalıdır. Eğer öğrenci tempoda çok oynama yapıyorsa metronomla çalışmaya devam etmelidir.

4.2.4. Kazanım Tablosu Kategorisi İle İlgili Örnek Görüşler

K15: Her öğrencinin gelişimi ve becerisi birbirinden farklı olduğundan, farklı öğrenci seviyelerine göre uyarlanabilecek ve keman eğitimine yönelik kazanımları da içinde barındıran bir ders planı oluşturulabilir. Biz bunları kendimiz hazırlayarak derslerde kullanıyoruz. Oluşturulan kazanım tablosuna yönelik hangi çalışmaların yapılması gerektiği belirlenerek, bunlara yönelik etüt, dizi ve parmak egzersizleri verilmelidir. Plan ve programlı ilerlemenin,

öğrencinin gelişimini gözlemlemeyi ve değerlendirme aşamasını da kolaylaştıracağını düşünmekteyim.

K13: Ders planlarımızı bizler öğrenciye göre ayarlıyoruz, aslında kendimiz oluşturuyoruz denilebilir. Derse yönelik hedef ve kazanımların yazıldığı bir çizelge olsa, ders planı oluşturmak daha kolay olabilir. Fakat burada önemli olan yazılanların kağıt üzerinde kalmaması, derste bu hususlara yönelik çalışılmasıdır.

4.3. 2. Alt Problemin B Şikkına Yönelik Bulgular

2. alt problemin, alt başlığı (b), olan, 'Programda hangi amaçlara-hedeflere yer verilmelidir?' sorusuna yönelik, uzman görüşü alınarak, hedef-davranışlar havuzu oluşturulmuştur. Katılımcılardan, hedef- davranışlara uygun sınıf düzeyini işaretlemeleri ve eklemek ya da çıkarmak istediği bir hedef-davranış varsa belirtmesi istenmiştir

Bireysel Çalgı Eğitimi (keman) Dersi Hedef Davranışlar Çizelgesine dair bulgular aşağıda tablolarla gösterilmiştir.

Tablo 10. Bireysel Çalgı Keman Dersi Hedef-Davranış Çizelgesi, Doğru Duruş Tutuş Kategorisine Yönelik Görüşlerin Dağılımı

Hedef Davranış	BSÇE1		BSÇE2		BSÇE3		BSÇE4		BSÇE5		BSÇE6		BSÇE7		BSÇE8	
	f	%	f	%	f	%	F	%	f	%	f	%	f	%	f	%
DOĞRU DURUŞ TUTUŞ Kemanda yayı oluşturan bölümleri tanıyabilme Kemanı kurallarına uygun tutabilme Yayı kurallarına uygun tutabilme Sol ve sağ elini uygun şekilde yerleştirebilme Yayı doğru sürelerde, bütününde ve bölümlerinde doğru olarak kullanabilme	22	100	9	40,9	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	22	100	2	9,09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	22	100	6	27,2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	22	100	2	9,09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	22	100	6	27,2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tablo incelendiğinde, Bireysel Çalgı Keman Eğitimi dersi öğretim programının hedef-davranışlarının oluşturulması amacıyla, belirtilen hedef davranışların, hangi sınıf düzeyinde yer alması gerektiğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Hedef-davranışların sınıf düzeylerine göre dağılımına bakıldığında, *Kemanda yayı oluşturan bölümleri tanıyabilme*, B.Ç.E. 1 ve 2.'de (%100- %49,9), *Kemanı kurallarına uygun tutabilme*, B.Ç.E. 1.' de (%100) ve B.Ç.E. 2.'de (%9,09), *Yayı kurallarına uygun tutabilme*, B.Ç.E. 1.'de (%100), B.S.Ç. 2.' de (%27,02), *Sol ve sağ elini uygun şekilde yerleştirebilme*, B.Ç.E. 1.'de (%100), B.Ç.E. 2.'de (%9,09), *Yayı doğru sürelerde, bütününde ve bölümlerinde doğru olarak kullanabilme*, B.Ç.E. 1.'de (%100), B.Ç.E.

2.'de (%27,2), oranlarına ulaşılmaktadır. Kemanda yayı ve kemanı oluşturan bölümler, yay tutuş, sağ ve sol elin konumlandırılması gibi temel hedef davranışların, Bireysel Çalgı Eğitimi 1 dersinde yer alması gerektiği görüşü tüm katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Bazı katılımcılar temel davranış ve tekniklerin, Bireysel Çalgı dersinin 2. döneminde de uygulanması gerekliliğini belirtmişlerdir.

Tablo 11. Bireysel Çalgı Keman Dersi Konular Kategorisinin Sınıf Düzeylerinde Uygulanmasına Yönelik Görüşlerin Dağılımı

Hedef Davranış	BSÇE1		BSÇE2		BSÇE3		BSÇE4		BSÇE5		BSÇE6		BSÇE7		BSÇE8	
	f	%	f	%	F	%	F	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Pozisyonda kalarak, dört teldeki notaları doğru ve temiz çalabilme	22	100	22	100	9	40,9	9	40,9	2	9,09	-	-	-	-	-	-
2. Pozisyonda kalarak, dört telde notaları doğru ve temiz çalabilme	-	-	-	-	20	90,90	20	90,90	21	95,4	1	4,5	1	4,5	-	-
1. ve 2. Pozisyonlar arası geçişli eser, etüt, dizi çalabilme	-	-	-	-	17	77,2	17	77,2	7	31,8	7	31,8	1	4,5	-	-
3. Pozisyonda kalarak, dört teldeki notaları doğru ve temiz çalabilme	-	-	-	-	20	90,9	21	95,4	13	59,9	-	-	-	-	-	-
1. ve 3. Pozisyon geçişli eser, etüt ve dizi çalışmalarını çalabilme	-	-	-	-	19	86,3	20	90,9	21	90,9	22	100	-	-	-	-
1,2 ve 3. Pozisyonlarda, geçişli etüt, eser ve dizi çalabilme	-	-	-	-	20	90,9	20	90,9	21	90,9	22	100	-	-	-	-
4. pozisyonda kalarak, dört teldeki notaları doğru ve temiz çalabilme	-	-	-	-	-	-	-	-	14	63,6	19	86,3	8	36,3	2	9,09
1.,2.,3. ve 4. pozisyonlar arası geçişli etüt, eser, dizi çalabilme	-	-	-	-	-	-	-	-	14	63,6	19	86,3	8	36,3	2	9,09
5. pozisyonda kalarak, dört telde doğru ve temiz çalabilme	-	-	-	-	-	-	-	-	11	49,9	19	86,3	20	90,9	22	100
1.,2.,3.,4. ve 5. Pozisyonlar arasında geçişli etüt, eser ve dizi çalabilme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	72,7	20	90,9	22	100
6. pozisyonda kalarak temiz ve doğru çalabilme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	81,8	22	100
1.,2.,3.,4.,5. Ve 6. Pozisyonlar arası geçişli etüt, eser, dizi çalabilme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	81,8	22	100

POZİSYONLAR (KONUMLAR)

7. pozisyonda kalarak, doğru ve temiz çalabilme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	-----

Tablo incelendiğinde, 1. Pozisyon egzersizlerin B.Ç.E. 1’de yer alması gerektiği, 2. Pozisyon egzersizler için ise, B.Ç.E. 4 ‘ten başlayarak (90,9), B.Ç.E.5 (%90), 6 (%95) ve 7. (%4,5) dönemleri kapsayacak şekilde yer alması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. 3. Pozisyon çalışmalarının, 2. Pozisyon çalışmalarından daha erken başlatılacağı söylenebilir. Genel olarak, Bireysel Çalgı 3’ten itibaren 3. Pozisyonda kalıcı etüt ve gamları kapsayan çalışmaların başlaması (90,9), BSÇE 4 (95,4), BSÇE 5 (59,4) süresince de derslerde yer verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. 3. Pozisyon ve 1. Pozisyon geçişli etüt dizi ve eser çalışmalarının, BSÇE 3 (86,3), BSÇE4 (90,9), BSÇE5 (100) dönemlerini kapsayacak şekilde, derslerde yer verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. 4. Pozisyonda kalarak yapılacak olan etüt, eser ve dizi çalışmalarının, B.Ç.E. 5 (63,6), B.Ç.E.6 (86,3) , B.Ç.E.7 (36,3), B.Ç.E.8 (9,09)’de yer alması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. 1.,2.,3. ve 4. Pozisyonlar arası geçişli etüt eser ve dizilerin, B.Ç.E. 5’ten itibaren başlanarak, B.Ç.E. 6 (86,3), B.Ç.E. 7 (36,3), B.Ç.E. 8 (9,09) dönemlerinde çalışılacağı sonucuna ulaşılmıştır. 5. Pozisyonda kalarak yapılacak çalışmaların ise, B.Ç.E. 5’ ten (49,3) başlanarak, B.Ç.E.6 (86,3), B.Ç.E.7 (36,3), B.Ç.E. 8 (9,09) dönemlerinde yapılması önerildiği görülmektedir. 1. ve 5. Pozisyonlar arası geçişli eser etüt ve dizi çalışmalarının ise, B.Ç.E. 6’dan itibaren çalışılması önerilmektedir. Bu çalışmalara B.Ç.E. 6 (72,7), B.Ç.E. 7 (90,9), B.Ç.E. 8 (100)’ de yer verilmesi sonucuna ulaşılmaktadır. 6. Pozisyon ve 7. Pozisyon çalışmaları ise, kemanda ileri seviye çalışmaları olmakla beraber, 6. Pozisyonun B.Ç.E. 7(81,8) ve 8. (100) dönemde yer verilmesi gerektiği, 7. Pozisyonun ise, B.Ç.E. 8 (100)’ de yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Tablo 12. Bireysel Çalgı Keman Dersi Yay Teknikleri Kategorisinin Sınıf Düzeylerinde Uygulanmasına Yönelik Görüşlerin Dağılımı

Hedef Davranış	BSÇE1		BSÇE2		BSÇE3		BSÇE4		BSÇE5		BSÇE6		BSÇE7		BSÇE8	
	f	%	f	%	F	%	F	%	f	%	f	%	f	%	f	%
YAY TEKNİKLERİ Legato ve detaçe tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme.	22	100	22	100	9	40,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	22	100	22	100	9	40,9	9	40,9	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	17	77,2	17	77,2	19	40,9	20	90,9	22	100	18	81,8
Staccato ve martele tekniğini etüt, eser ve dizi içerisinde doğru şekilde uygulayabilme.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Spiccato tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

içerisinde doğru şekilde uygulayabilme.																			
Pizzicato tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme.	15	68,18	15	68,18	22	100	13	59,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ricochet tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	49,9	22	100		
Portato tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme.	-	-	-	-	16	72,7	20	90,9	14	63,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sautille tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	31,8	22	100			
Tremolo tekniğini doğru şekilde uygulayabilme.	-	-	-	-	-	-	-	-	10	45,4	13	59,09	4	18,1	-	-	-	-	-

Katılımcılar, Legato ve detaşe tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde kullanımı hakkında, Bireysel Çalgı Dersi 1' den itibaren çalışılması gerektiği görüşünü belirtmişlerdir. Dönemlere dağılımı ise, B.Ç.E. 1 (100), B.Ç.E. (100), B.Ç.E. 3 (40,9) olarak belirlenmiştir. Staccato ve Martele tekniğine baktığımızda, katılımcıların hepsinin Bireysel Çalgı 2 dersinden itibaren çalışılmasını önerdiğini görmekteyiz. Bu tekniğin dağılımı ise, B.Ç.E. 2 (100), B.Ç.E. 3 (100), B.Ç.E. 4 (40,9), B.Ç.E. 5 (40,9) biçimindedir. Spiccato tekniğinin derste kullanımı ile ilgili görüşlere bakıldığında, B.Ç.E. 3 (77,2), B.Ç.E. 4 (77,2), B.Ç.E. 5 (40,9), B.Ç.E. 6 (90,9), B.Ç.E. 7 (100), B.Ç.E. 8 (81,8), sonuçlarına ulaşılmaktadır. Pizzicato tekniğinin derste kullanımı ise, B.Ç.E. 1 (68,18), B.Ç.E. 2 (68,18), B.Ç.E. 3 (100), B.Ç.E. 4 (59,9) oranları ile dağılım göstermiştir. Ricochet tekniğinin ise, genel olarak ileri seviye kabul edilen tekniklerden biri olması sebebiyle, B.Ç.E. 7(49,9), B.Ç.E. 8 (100) dönemlerinde çalışılması tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Portato tekniği ile ilgili görüşlere bakıldığında, B.Ç.E. 3 (72,7), B.Ç.E. 4 (90,9), B.Ç.E. 5 (63,6) oranları elde edilmiştir. Yine ileri yay tekniklerinden biri olarak kabul edilen, Sautille tekniği, katılımcılar tarafından B.Ç.E. 7 (31,8) VE B.Ç.E. 8. (100) dönemlerde önerilmiştir. Tremolo tekniğinin, B.Ç.E. 5 (45,4)' ten itibaren uygulanması önerilmiştir. B.Ç.E. 6(59,9) ve B.Ç.E. 7 (18,1) 'de uygulanabilirliği belirtilmiştir.

Tablo 13. Sol El Teknikleri Kategorisinin Sınıf Düzeylerinde Uygulanmasına Yönelik Görüşlerin Dağılımı

ARMONIKLER VE ÇİFT SESLER	Hedef Davranış	BSÇE1		BSÇE2		BSÇE3		BSÇE4		BSÇE5		BSÇE6		BSÇE7		BSÇE8	
		f	%	f	%	F	%	F	%	f	%	f	%	f	%	f	%
		Doğal ve yapay armonikleri çalabilme	-	-	-	-	-	-	-	-	12	54,5	13	59,09	19	86,3	21
Çift sesleri, seviyesine uygun etüt, eser, dizi ve arpej çalışmaları içerisinde doğru ve temiz şekilde çalabilme	-	-	-	-	11	49,9	13	59,9	15	68,8	18	81,8	20	90,9	22	100	

Katılımcılar, doğal ve yapay armonikleri seslendirme kategorisinde, B.Ç.E. 5 (54,5)'ten başlayarak, B.Ç.E. 6(59,09), B.Ç.E.7(86,3), B.Ç.E.8 (95,4) dönemlerinde görüş bildirmişlerdir. Doğal ve Yapay armoniklere, en çok Bireysel Çalgı Eğitimi 8'de yer verilmesi önerildiği görülmektedir. Çift seslerin kullanımına bakıldığında, B.Ç.E. 3(49,9), B.Ç.E. 4(59,09), B.Ç.E.5 (68,8), B.Ç.E. 6(81,8), B.Ç.E.7 (90,9), B.Ç.E.8 (100) olarak görüş bildirilmiştir. Çift seslere pek çok eser ve etütte yer verilmesi sebebiyle, kemanda çok temel bir teknik olmakla birlikte, birtakım güçlükleri de beraberinde getirdiğinden, Bireysel Çalgı Eğitimi dersinde 3. Dönemden itibaren kullanılmaya başlandığı belirtilmiştir.

Tablo 14. Bireysel Çalgı Keman Dersi Süslemeler Kategorisinin Sınıf Düzeylerinde Uygulanmasına Yönelik Görüşlerin Dağılımı

SÜSLEMELER	Hedef Davranış	BSÇE1		BSÇE2		BSÇE3		BSÇE4		BSÇE5		BSÇE6		BSÇE7		BSÇE8	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
		Süslemeleri (Vibrato, çarpma, mordan, grupetto, trill vb.) doğru şekilde çalabilme ve eser içerisinde uygun biçimde seslendirebilme.	-	-	-	-	14	63,6	16	72,7	19	86,3	19	86,3	-	-	-

Süslemelerin kullanımı kategorisine bakıldığında, Bireysel Çalgı Eğitimi 3'ten itibaren yer verilmesi tavsiye edildiği sonucuna ulaşılmaktadır. Görüşlere göre, B.Ç.E.3'te %63,6, B.Ç.E.4'te %72,7, B.Ç.E.5' te %86,3, B.Ç.E.6' da %86,3 oranlarında dağılım göstermektedir. Burada belirtilen süslemeler elbette esere ve dönemselle özelliklere göre farklılaşabilmektedir. O sebeple sadece süslemelerin teknik olarak öğrenimi değil, eserlerin dönemselle özelliklerine göre nasıl kullanılması gerektiği de önemli bir ayrıntıdır. Kemanda süsleme tekniklerine yönelik pek çok etüt çalışması da vardır. Yukarıda belirtilen tabloya göre, süslemelere yönelik etüt ve eser çalışmalarına özellikle B.Ç.E.5 VE B.Ç.E.6 'da daha fazla yer verilmesi tavsiye edildiği sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 15. Bireysel Çalgı Keman Dersi Dönem ve Stil Kategorisine Yönelik Görüşlerin Dağılımı

Hedef Davranış	BSÇE1		BSÇE2		BSÇE3		BSÇE4		BSÇE5		BSÇE6		BSÇE7		BSÇE8		
	f	%	f	%	F	%	F	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
DÖNEM VE STİLLER	Klasik Dönem eserlerini, stil özelliklerine uygun şekilde seslendirebilme	-	-	-	-	-	-	-	-	8	36,3	10	45,4	17	77,2	18	81,8
	Barok Dönem eserlerini stil özelliklerine uygun şekilde seslendirebilme	-	-	-	-	-	-	12	54,5	15	68,1	20	90,9	21	95,4	20	90,9
	Romantik Dönem eserlerini stil özelliklerine uygun şekilde seslendirebilme.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	49,9	19	86,3	20	90,9
	Çağdaş Dönem eserlerini stil özelliklerine uygun şekilde seslendirebilme	-	-	-	-	-	-	-	-	5	22,7	5	22,7	5	22,7	9	40,9
	Sonat, Sonatin, Konçerto, Konçertino vb. türde yapıtların biçimsel özelliklerini tanıyıp, uygun şekilde seslendirebilme.	-	-	16	72,7	17	77,2	20	90,9	21	95,4	22	100	22	100	22	100

Kemanda dönem ve stil özelliklerine uygun seslendirme kategorisinde, Klasik Dönem eserlerini ve dönem özelliklerini yansıtan teknikleri, B.Ç.E. 5'ten itibaren çalışılması önerisinde bulunulduğu görülmektedir. B.Ç.E.5 (36,3), B.Ç.E.6' (45,6), B.Ç.E.7 (72,2), B.Ç.E.8 (81,8) olarak görüş bildirilmiştir. Barok Dönem'e bakıldığında, B.Ç.E. 4' ten itibaren çalışılması yönünde görüş bildirilmiştir. B.Ç.E.4 (54,5), B.Ç.E.5 (68,1), B.Ç.E.6 (90,9), B.Ç.E.7 (95,4), B.Ç.E.8 (90,9) dönemlerinde çalışılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Romantik Dönem özelliklerine uygun seslendirebilme kategorisine bakıldığında, B.Ç.E.6 (49,9), B.Ç.E.7 (86,3), B.Ç.E.8 (90,9) sonuçlarına ulaşılmaktadır. Çağdaş Dönem eserlerini özelliklerine uygun seslendirebilme kategorisinde, B.Ç.E. 5 (22,7), B.Ç.E.6 (22,7), B.Ç.E.7 (22,7), B.Ç.E.8 (40,9) oranlarına ulaşılmaktadır. Bazı katılımcılar, öğrenci seviyeleri yeterli olmadığından ve Çağdaş Dönem eserlerinin sağ ve sol el teknikleri bakımından barındırdığı güçlüklerden dolayı, istisnai durumlar dışında, bu döneme ait eserlere yer verme imkanları olmadığını belirtmişlerdir. Sonat, Sonatin, Konçerto, Konçertino v.b. türde yapıtların biçimsel özelliklerine uygun seslendirme kategorisinde, B.Ç.E.2 (72,7), B.Ç.E.3 (77,2), B.Ç.E.4 (90,9), B.Ç.E.5 (95,4), B.Ç.E.6 (100), B.Ç.E.7 (100), B.Ç.E.8 (100) sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuçlara bakıldığında, Bireysel Çalgı Eğitimi 2 'den itibaren öğrencilerin bu türlere ait yapıtları tanımaya ve seslendirmeye başlaması gerekliliğinden söz edilebilir.

Tablo 16. Bireysel Çalgı Keman Dersi Gam ve Arpejler Kategorisinin Sınıf Düzeylerinde Uygulanmasına Yönelik Görüşlerin Dağılımı

Hedef Davranış	BSÇE1		BSÇE2		BSÇE3		BSÇE4		BSÇE5		BSÇE6		BSÇE7		BSÇE8	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
2 oktav gam ve arpejleri, doğru ve temiz şekilde çalabilme	19	86,3	19	86,3	20	90,9	14	63,6	-	-	-	-	-	-	-	-
2 oktav gam ve arpejleri, değişik yay teknikleriyle çalabilme	19	86,3	19	86,3	20	90,9	14	63,6	-	-	-	-	-	-	-	-
3 oktav Sol Majör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalabilme	-	-	-	-	-	-	7	31,8	13	59,09	16	72,7	19	86,3	20	90,9
3 Oktav sol minör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalabilme	-	-	-	-	-	-	-	-	11	49,9	16	72,7	18	81,8	18	81,8
3 Oktav La Bemol Majör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalabilme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	81,8	22	100
3 Oktav la minör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalabilme	-	-	-	-	-	-	-	-	12	54,5	16	72,7	17	77,2	12	54,5
3 Oktav La Majör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalabilme	-	-	-	-	-	-	-	-	16	72,7	17	77,2	18	81,8	9	40,9
3 Oktav Si Bemol Majör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalabilme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	77,2	19	86,3
3 Oktav si minör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalabilme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	77,2	19	86,3
3 oktav Si Majör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	77,2	19	86,3
3 Oktav Do Majör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	100

GAM VE ARPEJLER

Tablo 17. Makamsal Çalışmalar Kategorisinin Sınıf Düzeylerinde Uygulanmasına Yönelik Görüşlerin Dağılımı

	Hedef Davranış	BSÇE1		BSÇE2		BSÇE3		BSÇE4		BSÇE5		BSÇE6		BSÇE7		BSÇE8	
		f	%	f	%	F	%	F	%	f	%	F	%	f	%	f	%
		MAKAMSAL ÇALIŞMALAR	Makamları tanıyarak, özelliklerine uygun dizi çalışmaları yapabilme	11	49,9	11	49,9	11	49,9	11	49,9	13	59,9	13	59,9	13	59,9
Makamsal Türk eserlerini özelliklerine uygun biçimde seslendirebilme	11		49,9	11	49,9	16	72,7	16	72,7	16	72,7	18	81,8	18	81,8	21	95,4
Makamsal etütleri, özelliklerine uygun biçimde seslendirebilme	11		49,9	11	49,9	11	49,9	11	49,9	12	54,5	12	54,5	12	54,5	17	77,2

Yukarıdaki tabloya göre, makamları tanıyarak özelliklerine uygun dizi çalışmaları yapabilme kategorisinde, B.Ç.E.1 (49,99), B.Ç.E. 2(49,9), B.Ç.E.3 (49,9), B.Ç.E. 4 (49,9), B.Ç.E.5 (59,9), B.Ç.E.6 (59,9), B.Ç.E.7 (59,9), B.Ç.E.8 (63,3) dönemlerinde derslerde yer verilmesi önerildiği görülmektedir. Yapılan görüşmelerde, makamsal çalışmaları derslerde uygulamayı tercih etmediğini belirten öğretim elemanları, bu tabloda işaretleme yapmadıklarını belirtmişlerdir. Makamsal Türk eserlerini özelliklerine uygun biçimde seslendirme kategorisinde B.Ç.E.1 (49,9), B.Ç.E.2 (49,9), B.Ç.E.3 (72,7), B.Ç.E.4 (72,7), B.Ç.E.5 (72,7), B.Ç.E.6 (81,8), B.Ç.E.7 (81,8), B.Ç.E. 8 (81,8) dönemlerinde yer verilmesi önerildiği sonucuna ulaşılmaktadır. Makamsal Türk eserleri genellikle konser ve sınav repertuvarlarında bir kriter olarak yer aldığından, eser çalışmalarında makamsal repertuvar yer almaktadır. Makamsal etütleri özelliklerine uygun biçimde seslendirme kategorisinde ise, makamsal etütlerde olduğu gibi, bu alanda çalışma yapmayı tercih eden öğretim elemanları görüş bildirmiştir ve ilk kategoriyle, birbirine çok yakın sonuçlar ortaya çıktığı görülmektedir.

Tablo 18. Hız ve Gürlük Kategorisine Yönelik Görüşlerin Dağılımı

	BSÇE1		BSÇE2		BSÇE3		BSÇE4		BSÇE5		BSÇE6		BSÇE7		BSÇE8		
	f	%	f	%	F	%	F	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
	HIZ VE GÜRLÜK	Eser, etüt ve dizi çalışmalarında, hız dinamiklerine uygun biçimde çalabilme	22	100	22	100	22	100	22	100	22	100	22	100	22	100	22
Seslendireceği eserleri, piyano eşliği ile uyumlu bir şekilde seslendirebilme		20	90,9	20	90,9	20	90,9	20	90,9	21	95,4	21	95,4	21	95,4	22	95,4
Eser, etüt ve dizi çalışmalarında, gürlük dinamiklerine uygun biçimde çalabilme		22	100	22	100	22	100	22	100	22	100	22	100	22	100	22	100

Tabloda, *eser, etüt ve dizi çalışmalarında, hız dinamiklerine uygun biçimde seslendirme* kategorisinde, B.Ç.E.1' den itibaren, her ders döneminde bu çalışmalara yer verilmesi önerildiği sonucuna ulaşılmaktadır. Seslendireceği eseri, piyano eşlikle uyumlu bir şekilde seslendirme kategorisinde, tüm ders dönemlerinde B.Ç.E.1' den başlanarak, B.Ç.E.2, B.Ç.E.3 ve B.Ç.E.4'te %90,9, B.Ç.E.5, B.Ç.E.6, B.Ç.E.7 ve B.Ç.E.8'de %95,4 oranlarında yer verilmesi gerektiği görüşü bildirilmiştir.

BÖLÜM 5

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde tartışma, sonuç ve öneriler yer almaktadır.

5.1. Tartışma

Delikara (2002)'nin çalışmasında, mevcut bireysel çalgı derslerinde kullanılan kaynak repertuarların ve ders içeriğinin, hedef, hedef davranış ve kaynaklar bakımından geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Öztosun ve Barış (2004)'ın, Bireysel Çalgı Eğitimi I (Keman) Dersi Hedeflerini Gerçekleşme Düzeylerinin Belirlenmesi konulu makalesinde, iyi hazırlanmış bir keman öğretim programının, keman eğitiminde amaca ulaşmak için başarının temel anahtarı olduğu belirtilmiştir. Çalışma nicel olması nedeniyle yöntem bakımından farklılık gösterse de, sağ ve sol el tekniğine yönelik belirtilen hedeflerin bu çalışma ile benzerlik gösterdiği söylenebilir.

Söker (2006)'in çalışmasında, keman dersi programının yeterli olmadığı ve tam olarak uygulanmadığı, öğretim elemanlarının çoğunlukla tanımsal program kullandığı, agsl öğrencilerinin enstrüman çalmayı bilerek gelmesine rağmen, temel tekniklerde bile güçlük çekebildiği, genel lise ya da gsl fark etmeksizin, öğretim programlarının gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bu çalışmada da, hazırlanan öğretim programı modeli, agsl ve genel liselerden gelen öğrenci farketmeksizin, farklı seviyelere, farklı zorluk derecelerinde uygulanabilir temel teknik ve kavramlara kademeli olarak yer verilmiştir.

Tirgil (2010) tarafından hazırlanan, Eğitim Fakültelerinde Uygulanan Bireysel Çalgı Eğitimi (Keman) Ders Programlarının Yürütülmesine Yönelik Eğitimci Görüşlerinin Değerlendirilmesi adlı yüksek lisans tezinde, öğretim elemanları, mevcut programların müzik eğitimcisi yetiştirme hedeflerine uygun olmadığını belirtmişlerdir. Farklı kurumlarda görev yapan meslektaşlarının çalışmalarından ve ders içeriklerinden haberdar olmadıklarını da belirtmişlerdir. Bu araştırma da, ortak bir program kullanımının, hem ortak hedefler hem de standardı yakalayabilme bakımından faydalı olacağı görüşünü desteklemektedir. Bu çalışmada önerilen öğretim programı modelinin, burada bahsedilen hususlarda faydalı olacağı düşünülmektedir.

Umuzdaş (2012)'nin çalışmasında da viyolonsel öğrencileri ile yapılan görüşmeler sonrası, çalışma sürelerinin yetersiz kaldığı, ders sürelerinden memnun olmadıkları ve kaynak

seçimlerinde, derste çalıştıkları etütlere paralel eserler verilmediği belirtilmiştir. Her iki çalışma da, bu araştırmanın verilerini destekler niteliktedir. Bu çalışmada hazırlanan öğretim programında, her üniteye özellikle kaynak eser ve etütler kısmı eklenerek, farklı ekollerden bir kaynak havuzu oluşturmaya gayret edilmiştir.

Uslu (2013) Eğitim Fakültelerinde Uygulanan Bireysel Çalgı Eğitimi (Keman) Ders Programlarının Yürütülmesine Yönelik Eğitimci Görüşlerinin Değerlendirilmesi (2013) konulu makalesinde, eğitim fakültelerinde yürütülen bireysel çalgı keman ders programlarının içeriklerinde, önemli farklılıklar bulunduğunu, kullanılan ders programlarının içeriklerinde esneklikler ve eksiklikler görüldüğünü belirtmiştir. Bu çalışmada yapılan görüşmelerde de, ders süresi ders programının yeterliliği ve hedeflere uygunluğu bakımından elde edilen bulgularla, Uslu' nun çalışmasındaki bulguların birbirini destekler nitelikte olduğu söylenebilir.

Tekeli (2013) araştırmasında müzik öğretmeni adaylarının görüşlerinin doğrultusunda müzik dinleme ve kültürü dersine yönelik bir öğretim programı tasarısı hazırlamıştır. Lisans öğrencileri ile sınırlı olan araştırma, sonuçlar bakımından bu çalışma ile bazı benzerlikler barındırmaktadır. Bireysel Çalgı derslerinde de, çalışılan eserlerin aynı zamanda dinletilmesinin, form bilgisi ve müzikalite bakımından öğrencinin yararına olacağı ifade edilmiştir.

Özkeleş (2014) tarafından hazırlanan, Müzik Eğitimi Bölümlerinde Yürütülen Müzik Biçimleri Dersine Yönelik Öğretim Program Modeli (2014), adlı doktora tezinde, çalgısını bilinçli bir şekilde yorumlayan ve müzikal becerilere sahip müzik öğretmenlerinin yetiştirilmesi için, ortak bir öğretim programının gerekliliği, sonuçlarda yer almıştır. Özyörük (2006) tarafından hazırlanan, Öğretim Programları Açısından Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında Uygulanan Bireysel Çalgı (Gitar) Dersinin İncelenmesi konulu yüksek lisans tezinde, uygulanmakta olan haftalık ders saatinin yeterli olmadığını ve öğrencinin başarısını belirlerken, öğrencinin kendi gelişme düzeyinin de ölçüt olarak alınması gerektiğini belirtmiştir. Bu çalışmanın da, çalışmada alınan uzman görüşleri ile benzerlik gösterdiği söylenebilir.

Yüksel ve Mustul (2015), Müzik Eğitiminde Bilgisayar Destekli Eşlik Uygulaması Ve Uygulamaya İlişkin Öğrenci Görüşleri adlı makale de, bu araştırma ile benzer sonuçlar göstermektedir. Çalışmada, öğrencilerin çoğunun, eğitim sürecinde eşlikle çalışmış olduklarını fakat mevcut öğrenme ortamlarında düzenli bir eşlikçisinin bulunmadığını belirtmişlerdir. Bilgisayar destekli eşlik çalışmalarının, bu ihtiyacı kısmen karşılayacağı belirtilmiştir. Çalgı

çalışmalarında eşliğin önemi, yorumlama ve müzikaliteye, tempoya etkisi, bu araştırmada da uzman görüşlerinde yer almaktadır.

Müzik eğitiminin en önemli boyutlarından biri olan çalgı eğitimi, çok kapsamlı ve uzun soluklu bir süreçtir. Bu süreçte izlenilen yol haritası, beceriyle harmanlanarak, bireyin müzikal yaşantısını şekillendirecektir. Kalender (2015)' in çalışmasında yer alan sonuçlar mevcut müzik eğitimi programlarının, müzikal gelişim açısından yetersiz kaldığı ve bir müzik öğretimi programında olması gereken öğelerin programda kapsamlı şekilde yer almadığı yönündedir.

Toker (2018) tarafından hazırlanan, Güzel Sanatlar Fakültelerinde Yürütülen Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik, Bireysel Ses Eğitimi Öğretim Programı Modeli adlı doktora tezinde, hedef davranışların kazanılmasında ilk dersten son derse, kazanım elde edilinceye kadar tekrarlanması gerekliliği ve ders süresinin yeterli olmadığı belirtilmiştir. Bu araştırmadaki uzman görüşleri ve sonuçları destekler nitelikte olduğu söylenebilir.

Gün ve Köse (2019)' nin, Keman Eğitiminde Ezber Yöntemine Dayalı Öğretim Programının Öğrenci Performansına Etkisi konulu makalesinde, ezber yöntemine dayalı öğretim programının “müzikal cümlemeleri doğru uygulayabilme” davranışı üzerinde geleneksel yöntemlere dayalı öğretim programına göre daha etkili olduğunu gösterdiği belirtilmektedir. Bu araştırmada da, özellikle eser çalışmalarında ezber çalışmalarına yönelik uzman görüşleri bildirilmiştir. Bu bakımdan araştırma ile benzerlik taşısa da, nicel bir çalışma olması ve keman eğitiminin özellikle ezber boyutunu konu edinmesi ile farklılık göstermektedir.

Göksel (2020), mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda sık karşılaşılan yay kullanımı problemlerinin olmaması için yay çalışmalarının başlangıç keman eğitiminde uygulanmasının önemli olduğunu, yayın kontrolünü başlangıç aşamasında iyi öğrenenlerin, ileriki süreçlerde de sorun yaşamadığını belirtmiştir. Çalışma, nicel olması bakımından bu araştırma ile farklılık gösterse de, benzer görüşler bildirilmiş, sağ el tekniklerine yönelik hedef davranışlar, öğretim programında oldukça geniş bir yelpazede ele alınmıştır.

Aksoy ve Nayir (2020)' in hazırladıkları, Suzuki Yöntemi İle Keman Eğitiminde Çevrimiçi Ve Çevrimdışı Uzaktan Eğitim Araçlarının Kullanımına İlişkin Aile Ve Uzman Görüşleri adlı makalede, uzaktan eğitim ile de öğrencinin keman çalmaya yönelik teknik ve müzikal davranışlarını başarılı bir şekilde gerçekleştirdiği belirtilmiştir. Araştırmanın sonuçlarının, hem Suzuki yönteminin kullanımı, hem de bu araştırmada da yer alan, eğitim

teknolojilerinin keman dersinde kullanımı hususunda belirtilen görüşleri destekler nitelikte olduğu söylenebilir.

Bodur ve Madanoğlu (2024), Profesyonel Keman Öğretim Programı Modeli Önerisi adlı makalelerinde, 24 haftalık bir öğretim programı hazırlanmış ve sonuçlarda, her öğrenci farklı müzikal öğrenme özelliklerine sahip olduğu için, öğrencinin özelliklerine göre farklı yöntem kullanılması, başlangıç aşamasında benzer kaynaklar ve çalışmalar yapılmasının yararlı olduğu belirtilmiştir. Sonuçların bir kısmının bu çalışma ile benzerlik gösterdiği ve birbirini destekler nitelikte olduğu söylenebilir.

5.2. Sonuç

5.2.1 Konu alanı uzmanları ve akademisyenlere göre mevcut Bireysel Çalgı Keman Dersi programının yeterliliği ile ilgili görüşlerine yönelik sonuçlar

1- Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı lisans ders programlarında Bireysel Çalgı derslerinin 1 ders saati olarak uygulandığı görülmektedir. Görüşme yapılan öğretim elemanları, genel olarak dersin bireysel yürütülmekte olup, ders yükünün fazla olduğu durumlarda, zaman zaman aynı derste 2 ya da 3 öğrenci ile ders yapmak durumunda oldukları sonucuna varılmıştır. Ders saatlerinin ve bazı anabilim dallarında dersi uygulayan öğretim elemanlarının sayısının yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda, eğitim fakültelerinde birbirinden farklı otuz aşkın kaynak / metodun kullanıldığı, bireysel çalgı eğitimi haftalık ders saatinin katılımcılar tarafından yeterli bulunmadığı belirtilmiştir. Kendi kullandıkları öğretim programlarının, müzik öğretmenliği yetiştirme hedeflerine uygun olmadığı görüşünü belirtmişlerdir. Eğitimcilerin büyük kısmı uyguladıkları programların içeriğindeki repertuarın, müzik öğretmenliği için kısmen yeterli olduğunu düşünmektedirler. Keman öğretmenlerinin çoğunluğu farklı kurumlarda bulunan meslektaşları ile ortak çalışmalar yürütmedikleri belirtilmiştir.

2- Katılımcıların görüşleri doğrultusunda, YÖK tarafından belirtilen Bireysel Çalgı Dersi (Keman) ders içeriklerinin incelenmesi sonucunda, ders içeriklerinin genel bir çerçeveye oluşturulmakla beraber, detaylı kılavuz olması açısından yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

3- Keman eğitiminde temel olarak, duruş tutuş pozisyonu, sağ el tekniğine yönelik yay etüt ve çalışmaları, sol el tekniğini yönelik dizi ve gam çalışmaları, etüt çalışmaları, çift sesli etütler, müzikalite, süsleme ve nüansa yönelik çalışmalar, piyano eşlikli çalışmalar şeklinde,

çok katmanlı bir eğitim söz konusudur. Katılımcılar tüm bu süreçleri, öğrenci seviyesine ve hazır bulunuşluğuna göre şekillendirdiklerini belirtmişlerdir.

4- Öğretim elemanlarının, ders planlarını ve kullanılacak kaynakları, kendilerinin belirledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Okullarda kadrolu korrepitör olmaması sebebiyle, ders, konser ve sınav etkinliklerine yeterli hazırlığın yapılamadığı sonucuna ulaşılmıştır.

5- Genel olarak, öğretmenlerin YÖK'ün programını kullandığı fakat, ders içeriklerini yeterli bulmadıklarından dolayı, dönem içerisinde öğrenci profiline göre değişken bir program oluşturdukları görülmüştür.

6- Her yıl özel yetenek sınavları ile yapılan değerlendirmeler sonucu gelen öğrencilerin, Güzel Sanatlar Lisesi mezunu ya da Genel Liseler mezunu olup olmadığının da, öğrenci profiline göre ders içeriğinin şekillenmesinde rol oynadığı belirtilmektedir. Bununla birlikte, katılımcılar, Güzel Sanatlar Lisesi mezunu öğrencilerin de zaman zaman teknik güçlükler ile geldiğini, bu sebeple teknik olarak keman eğitimine en baştan başlatabildiklerini belirtmişlerdir.

7- Ders saatlerinin yetersiz olduğu, derslerin bireysel olarak yapılmasının her zaman mümkün olmadığını tespit edilmiştir.

8- Keman edebiyatına yönelik, seviyelere göre farklı ekollerin bir arada olduğu, dönemler ve zorluk bakımından kategorize edilmiş bir repertuar arşivine ihtiyaç duyulduğu sonucuna ulaşılmıştır.

9- Derslerde, Suzuki, gösterip yaptırma, akran öğretimi yaklaşımlarının kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretim Programında, bu yaklaşımlara da yer verilmiştir.

5.2.2.. Konu alanı uzmanları ve akademisyenlerin görüşlerine göre Bireysel Çalgı Keman Dersi öğretim programının nasıl olması gerektiğine ilişkin sonuçlar

1- Etkili bir B.Ç.E. (Keman) Dersi Öğretim Programı'nın öncelikle hedeflerinin belirlenmesi daha sonra hedeflere ilişkin hedef davranışların belirlenmesi gerektiği saptanmıştır. Hedeflerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor ağırlıklarının, bireysel derslerde değişebileceği, hedeflerin ayrıntılı fakat aynı zamanda sınırlı, hedef davranışlara dönüştürülebilir nitelikte olması gerektiği birbirini destekler nitelikte sıralı ve aşamalı bir şekilde olması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Hedef davranışların hedefe ulaştırıcı nitelikte, basitten zora doğru sıralı ve aşamalı, birbirinin önkoşulu şeklinde olması gerekmektedir.

2- Katılımcıların, Bireysel Çalgı Keman Eğitimi dersinde kazandırılacak hedef ve davranışlara yönelik yapılan görüşmelere verdikleri cevaplar ve hedef davranış havuzunda belirttikleri sınıf düzeyleri dikkate alındığında, öğretim programı modeli için temel konu başlıkları oluşmuştur. Kemanda doğru duruş ve tutuş teknikleri ile başlayan konular, çeşitli yay teknikleri, sağ ve sol tekniklerinin bir arada kullanımı, müzikalite ve tempo dinamikleri bilgisi, etüt ve gam çalışmaları, eser çalışmaları, makamsal dizi çalışmaları gibi pek çok boyutta, ele alınmıştır. Alan uzmanlarının, hangi konunun, hangi dönemde gösterilmesi gerektiği ile ilgili görüşleri alınmış, öğretim programı bu yönergelere göre oluşturulmuştur.

3- Bireysel Çalgı dersinde, en çok kullanılan yöntemlerden olan gösterip yaptırma yaklaşımının, keman dersinde de sıklıkla kullanıldığı anlaşılmaktadır. Çalgı dersinde, görsel ve işitsel olarak kavramak önemli olduğundan, öğrencilerin eserleri özümsemesi için, görsel ve işitsel materyaller kullanılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

4- Teknolojinin gelişmesiyle birlikte, konser kayıtları, eşliklerin kayıtları v.b. dijital kaynaklar daha ulaşılabilir hale gelmiştir. Özellikle kayıt eşlikli seslendirmenin ve video destekli öğrenmenin, sıklıkla tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır.

5- Öğretim programında, sağ el tekniğine yönelik çalışmaların, farklı seviyelere uygun yay etütleri ve farklı yay tekniklerini kapsayan çalışmaların yer alması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

6- Sol el tekniğine yönelik, diziler, gamlar, etüt ve eserleri kapsayan farklı ekollerden kaynak önerileri belirtilerek, bu kaynakların programda yer alması gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.

7- Önerilecek programın, çok keskin sınırlar çizilmeden, farklı öğrenci profillerine uyum sağlayabilecek kapsamda olması gerekliliği tespit edilmiştir.

8- Bazı katılımcılar, Türk eserleri ve Türk Müziği'ne yönelik makamsal çalışmaların, daha uygulanabilir bir düzenleme ile, programda yer alması görüşünü bildirmişlerdir. Makamsal çalışmaların, mevcut programda kağıt üzerinde kaldığı, biraz daha detaylandırılıp uygulanabilir hale getirilmesi ile, derslerde kullanılabileceği belirtilmiştir.

9- Dört katılımcının (%18,8), derslerde makamsal çalışma yapmayı tercih etmediği, keman derslerinin klasik müzik odaklı olması gerekliliği ve makamsal çalışmalar için ayrı bir ders süresinin gerektiğini belirttikleri görülmektedir. Bu görüşler doğrultusunda, öğretim

programındaki etüt, dizi ve eser önerileri, klasik batı müziği temelinde olup, tercih edilmesi durumunda uygulanabilir makamsal etüt ve eser alternatifleri de eklenmiştir.

10-Derslerde, makamsal etüt, dizi ve eserlere yer vermeyi tercih ettiğini belirten katılımcılar, program içerisinde makamsal çalışma yapmak isteyenler için, kazanım ve repertuar önerisi olması gerektiği görüşünü belirtmişlerdir. Mevcut ders işlenişinde, genel olarak makamsal çalışmaların göz ardı edildiği düşüncesini belirtmişlerdir. Bu görüşler dikkate alınarak, repertuarlara makamsal alternatifler önerilmesi gerekliliği desteklenmektedir.

11- Çift sesli çalışmalar, birlikte seslendirme (duo, trio v.b.) çalışmaları ve tempoya yönelik çalışmaların, detaylı bir şekilde programda olması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların tamamı (%100), yukarıdaki çalışmalara programda yer verilmesi gerektiği yönünde görüş bildirmişlerdir.

12-Öğretim programında, hedef davranışların belirlenmesi ve buna yönelik çalışmaların gruplanarak kılavuz oluşturulmasının faydalı olacağı, fakat, haftalık kazanım şeklinde sınırlandırılmasının çok gerçekçi olmayacağı, daha esnek bir program hazırlanması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

13- Özellikle keman alanında öğretim programına bir kılavuz niteliğinde olan, MEB Güzel Sanatlar Lisesi Keman Öğretim Programı incelendiğinde ve öğretmenlerin derslerde kullandıkları ders takibi defteri incelendiğinde, ünitelerin dönem bazında konuları içerdiği, fakat öğretmenlerin öğrencinin bireysel gelişimine göre, kendi programlarını oluşturdukları tespit edilmiştir. Bu kapsamda, aynı şekilde, öğrenci merkezli bir program oluşturularak, haftalık kazanımlara değil, dönem içerisinde oluşması beklenen hedef-davranışlara yönelik bir program oluşturulmuştur. Öğretmenin ders içerisinde öğrettiklerine paralel olarak, parmak ve kol kaslarının yeni öğrenilen bir notayı, tekniği ya da hareketi kavraması için, egzersiz yapılması gerekliliği tüm çalgılarda mevcuttur. Dolayısıyla, çalgıda öğrenme gerçekleşmiş diyebilmek için, psikomotor becerinin tam olarak kazanılmış olması gerekmektedir. Bir önceki derste verilen ödevleri düzenli bir şekilde çalışmamış ya da derse katılamamış bir öğrenci, bir sonraki çalışmaya geçemeyecektir. Pek çok faktörün (uygun çalışma ortamı olmaması, eşlikle çalışma imkanı olmaması, geçici sakatlanmalar, çalgı temini v. b.) çalım performansını ve öğrenme verimini etkilediği göz önünde bulundurularak, haftalık plan oluşturulmasının çok gerçekçi olmayacağı sonucuna ulaşılmıştır. Hedeflenen kazanımlar, dönem içerisinde yayılarak, genel bir çerçevede, görüşler doğrultusunda şekillendirilmiştir.

14-Ölçme ve değerlendirme aşamasında, vize sınavlarında öğrencinin dönem içi performansını sınavla beraber değerlendirildiği belirtilmiştir. Final sınavlarında ise, öğrencilerin, komisyon önünde performans sergiledikleri, mümkünse eserleri piyano eşliği ile birlikte çaldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcılar, sınıf düzeylerinde değerlendirme kriterlerini belirlerken, öğrencilerin hazır bulunuşluk ve kabiliyet seviyelerindeki farklılıkları dikkate aldıklarını ve her öğrenciyi kendi seviyesi içinde, belirledikleri kriterler çerçevesinde değerlendirdiklerini belirtmişlerdir. Sınavlarda kullanılan repertuvarların (dizi ve gam, etüt, eser, makamsal eser v.b.), her öğrencinin kendi hazır bulunuşluk seviyesi özelinde belirlendiği sonucuna ulaşılmıştır.

15- Katılımcıların Bireysel Çalgı Eğitimi (Keman) Dersi ile ilgili görüşleri incelendiğinde, ders içeriklerinde bireysel olması gereken çalgı derslerinde, birden fazla öğrenci ile ders yapma zorunluluğunun, dersin verimini, öğrenci ve öğretim elemanın motivasyonunu önemli ölçüde etkilediği sonucu çıkarılabilir.

5.3. Öneriler

Bu araştırma, eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği bireysel çalgı keman dersine yönelik öğretim programı hazırlamak amacıyla yürütülen çalışmalardan biridir. Alanında, bu kadar kapsamlı yapılan ilk çalışma olması bakımından da önem taşımaktadır. Bireysel Çalgı keman dersine yönelik öneriler şu şekilde sıralanabilir:

1-Katılımcıların Bireysel Çalgı Eğitimi (Keman) Dersi ile ilgili görüşleri incelendiğinde, ders içeriklerinde bireysel olması gereken çalgı derslerinde, birden fazla öğrenci ile ders yapma zorunluluğunun, dersin verimini, öğrenci ve öğretim elemanın motivasyonunu önemli ölçüde etkilediği görülmektedir. Haftalık ders saatinin, öğrenci profili ve ders içerikleri göz önünde bulundurularak, haftada 2 ders olacak şekilde düzenlenmesinin daha verimli olacağı söylenebilir.

2- Bu çalışmada hazırlanan öğretim programı modeli, belli sınıf düzeylerinde uygulanarak yeni araştırmalar yapılabilir.

3- Bireysel Çalgı Keman dersinde, temel kavram ve teknikler her dönem başında kısaca hatırlatılarak, pekiştirilmesi sağlanmalıdır. Sol el ve sağ el temel tekniklerine yönelik çalışmaların, video destekli eğitimle pekiştirilmesi sağlanabilir. Keman eğitiminde farklı seviyelerde ve çeşitli yay teknikleriyle kullanılacak makamsal etüt ve eserlerin derlemesi yapılabilir.

4- Bireysel algı Dersi oldukça uzun çalışma sureci gerektirmekte fakat ortalamaya bir (1) kredilik bir etkisi olmaktadır. Dersin kredisi artırılarak, ğrenci çalışmaya teşvik edilebilir.

KAYNAKLAR

- Ağayeva, M. (2016). Prof. oğtay abbasquliyevin çalışma tecrübesinden piyano sınıfında müzikal eserler üzerinde çalışmalar. *Atatürk Üniveristesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, (36), 47-57.
- Adıgüzel, O.C. (2016). *Eğitim programlarının geliştirilmesinde ihtiyaç analizi el kitabı*. Anı Yayıncılık.
- Aksoy, Y. ve Nayir, A. E. (2020). Suzuki yöntemi ile keman eğitiminde çevrimiçi ve çevrimdışı uzaktan eğitim araçlarının kullanımına ilişkin aile ve uzman görüşleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (104), 442-465. <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.42684>
- Akyüz, Y. (1994), *Türk eğitim tarihi*. Kültür Koleji Yayınları.
- Alacapınar, F. (2019). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. Anı Yayıncılık.
- Arney, K.M. (2006). *A comparison of the violin pedagogy of auer, flesh and galamian: improving accessibility and use through characterization and indexing*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. The University Of Texas At Arlington.
- Başaran, İ. E. (1984). *Eğitime giriş*. Ankara Sevinç Matbaası.
- Bodur, S. A. ve Madanoğlu, N. (2024). Profesyonel keman öğretim programı model önerisi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (152), 422-441. <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.76131>
- Büyükkaksoy, F. (1997). *Keman öğretiminde ilkeler ve yöntemler*. Ankara.
- Büyükoztürk, Ş. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Çuhadar, H. (2009). Kemanda çalma teknikleri. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 18(1), 121-132.
- Delikara, A. (2002). *Ülkemizde gseb müzik eğitimi abd keman eğitiminde yaygın olarak kullanılan keman metotlarının, keman eğitimi ders programlarına yönelik olarak incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi]. Yök Tez Merkezi.
- Demirel, Ö. (2005). *Eğitimde program geliştirme: Kuramdan uygulamaya*. Pegem Akademi.
- Demirel, Ö. (2007). *Öğretim ilke yöntemleri öğretme sanatı*. Pegem Akademi.
- Demirel, Ö. (2017). *Eğitimde program geliştirme kuramdan uygulamaya*. Pegem Akademi.
- Doğaner, E. (2001). *Kemanın tarihçesi, yapım sanatı ve keman yapımcıları*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Hacettepe Üniversitesi.
- Elhankızı, A. (2008). *Müziğin temel kuramları*. Eğitim Yayınevi.
- Duru, E. G. ve Köşe, S. (2016). Keman eğitiminde ezber yöntemine dayalı bir öğretim programı önerisi1. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 5(24), 1163-1182. [DOI: 10.7816/idi1-05-24-08](https://doi.org/10.7816/idi1-05-24-08)

- Göksel, İ. (2020). *Keman eğitiminde rolland yönteminin keman çalma becerilerine etkisi* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- Günay, E. Ve Uçan, A. (1980). *Çevreden evrene keman eğitimi I*. Yeni Dağarcık Yayınları.
- Hasanova, A. ve Bozkaya, İ. (2009). Azerbaycan'da ilköğretim ve ortaöğretim düzeyi piyano eğitimi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 143-164.
- Kalender, C. (2021). *Keman eğitiminde entonasyon becerisinin geliştirilmesine yönelik hazırlanan öğretim programının etkililiği* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- Kalender, C. (2015). Kalender, (2015). *Müzik öğretmenliği lisans programının bireysel çalgı (keman) dersi içeriklerinin öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Uludağ Üniversitesi.
- Kaya, E. E. (2010). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda makamsal etüd ve egzersizlerle viyolonsel eğitiminin uygulanabilirliği* [Doktora tezi]. Selçuk Üniversitesi.
- Mustul, Ö. (2005). *Keman eserlerinin eğitim fakülteleri müzik eğitimi ana bilim dalı programlarındaki kullanım durumunun incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Mustul, Ö. (2017). Keman eserlerinin eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dalı programları'ndaki kullanım durumlarının incelenmesi. *Fine Arts*, 12(4), 25-248. <http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2017.12.4.D0204>
- Özkeleş, S. (2014). Özkeleş, S. (2014). *Müzik eğitimi bölümlerinde yürütülen müzik biçimleri dersine yönelik öğretim program modeli*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Öztosun, Ö. ve Barış, D. A. (2004, Nisan). *Bireysel çalgı eğitimi (keman) dersi hedeflerinin gerçekleşme düzeylerinin belirlenmesi(A.İ.B.Ü örneği)* [Bildiri sunumu]. 1924-2004 musiki muallim mektebinden günümüze müzik öğretmeni yetiştirme sempozyumu bildirisi, Isparta.
- Özyörük, E. (2006). *Müzik Öğretmeni Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarında Uygulanmakta Olan Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) Dersi Öğretim Programlarına İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Seale, C. (1999). Quality in qualitative research. *Qualitative Inquiry*. 5(4), 465-478.
- Söker, Ç. (2006). *Abant izzet baysal üniversitesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği anabilim dalı'nda, anadolu güzel sanatlar lisesi çıkışlı 1. sınıf keman öğrencilerine temel davranışları kapsayıcı bir öğretim programı model önerisinin uygulanması* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- Şendurur, Y. (2001). Keman eğitiminde etkili öğrenme - öğretme yöntemleri . *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3), 145-155.

- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. (2016). *Güzel sanatlar lisesi t.c. millî eğitim bakanlığı ortaöğretim genel müdürlüğü öğretim programı çalgı eğitimi keman dersi 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar*. Ankara.
- Tekeli, B. (2013). *Müzik öğretmeni adaylarının görüşlerine göre müzik dinleme ve kültürü dersine yönelik öğretim programı taslak önerisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Tirgil, A. (2010). *Eğitim fakültelerinde uygulanan bireysel çalgı eğitimi (keman) ders programlarının yürütülmesine yönelik eğitimci görüşlerinin değerlendirilmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Toker, S., Sevinç, S. ve Yiğit, V. B. (2018). Tekerlemelerin ses eğitiminde artikülasyona etkisi. *Uluslararası Medeniyet Çalışmaları Dergisi* , 3(1), 321-336. [DOI: 10.26899/inciss.53](https://doi.org/10.26899/inciss.53)
- Toker, S. (2018). *Güzel sanatlar fakültelerinde yürütülen bireysel ses eğitimi dersine yönelik öğretim programı modeli* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Topoğlu, O. (2006). *Yaylı çalışma sürecinde eşlikli çalışmanın önemi ve viyolonsel için eşlikli parmak açma çalışmaları*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Uçan, A. (2005). *İnsan ve müzik insan ve sanat eğitimi*. . Evrensel Müzikeyi.
- Uçan, A. (1994). *Müzik eğitimi temel kavramlar – ilkeler – yaklaşımlar*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi temel kavramlar – ilkeler – yaklaşımlar*. Şark Matbaası.
- Ulucan, Ö. (1998). *Barok, klasik, romantik ve çağdaş dönemlerde keman* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Hacettepe Üniversitesi.
- Umuzdaş, S. (2012). Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin viyolonsel dersine ilişkin algı ve beklentileri. *Akademik Bakış Dergisi*, (33), 1-8.
- Uslu, M. (2013). Eğitim fakültelerinde uygulanan bireysel çalgı eğitimi (keman) ders programlarının yürütülmesine yönelik eğitimci görüşlerinin değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 47-57.
- Varış, F. (1994). *Program Geliştirme*. Alkım Yayıncılık.
- Yağışan, N. ve Aydın, N. (2013). Kemanın tarihsel gelişim süreci ve eğitimci yorumcular. selçuk üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü dergisi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (30), 213-221.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Yüksel, G. ve Mustul, Ö. (2015). Müzik eğitiminde bilgisayar destekli eşlik uygulaması ve uygulamaya ilişkin öğrenci görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(3), 10-16.

Yükseköğretim Kurulu, (2018). *Müzik Öğretmenliği Lisans Programı*. Ankara.

EK 1- Bireysel Çalgı Keman Dersi İçerikleri Görüşme Formu

Müzik Eğitimi Lisans Programı Bireysel Çalgı Keman Dersi İçin Öğretim Programı Modeli Önerisi

Aşağıdaki görüşme soruları, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü'nde araştırılmakta olan, "Müzik Eğitimi Lisans Programı Bireysel Çalgı Keman Dersi İçin Öğretim Programı Modeli Önerisi" konulu doktora tezine veri toplamak amacıyla, öğretim elemanlarına yönelik hazırlanmıştır. Tez haricinde kullanılmayacaktır.

Değerli katkılarınızdan dolayı çok teşekkür ederim.

Nergis KALELİ

Görüşme Soruları

1. Bireysel Çalgı (keman) dersi, mevcut ders içeriğinin yeterliliği hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
2. Bireysel Çalgı ders süresi, sizce ne kadar olmalıdır?
3. Bireysel Çalgı (keman) dersi hedef ve davranışlarına yönelik ekteki çizelgede, sizce uygun olan dönem ya da dönemleri işaretleyiniz. Eklemek istediğiniz bir şey varsa lütfen belirtiniz.
4. Öğrenme- öğretim sürecinde;
 - a. Bireysel Çalgı keman dersinde, kullanılacak öğretim yöntem ve yaklaşımları neler olabilir? (Sizin özellikle kullandığınız bir yöntem ya da yaklaşım varsa lütfen belirtiniz.)
 - b. Sağ el tekniğine yönelik becerilerin geliştirilmesinde, hangi yöntem ve kaynaklar (kitap, video vb.) kullanılabilir?
 - c. Sol el tekniğine yönelik becerilerin geliştirilmesine ve entonasyon problemlerinin giderilmesine yönelik, hangi yöntem ve kaynaklar (kitap video vb.) kullanılabilir?

- d. Çalışılan eserlerin temposunu korumak ve akıcı bir biçimde seslendirme için hangi yöntemler kullanılabilir?
5. Bireysel Çalgı (keman) sınavlarında, ölçme ve değerlendirme kriterleri, sizce nasıl olmalıdır?

EK 2- Bireysel Çalgı Eğitimi (Keman) Dersi Hedef Davranışlar Çizelgesi

Müzik Eğitimi Lisans Programı Bireysel Çalgı Keman Dersi İçin Öğretim Programı Modeli Önerisi

Bu anket, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü' nde araştırılmakta olan, “ Müzik Eğitimi Lisans Programı Bireysel Çalgı Keman Dersi İçin Öğretim Programı Modeli Önerisi” konulu doktora tezine veri toplamak amacıyla, öğretim elemanlarına yönelik hazırlanmıştır. Tez haricinde kullanılmayacaktır.

Aşağıdaki sorulara yönelik olarak, Güzel Sanatlar Lisesi ya da Genel Liseler ayrımı yapmaksızın, ilgili kazanımların yer alması gerektiğini düşündüğünüz dönemi, işaretleyiniz. Bireysel Çalgı Eğitimi dersi, BSÇE olarak kısaltılmıştır. Kazanımlarda tek dönem seçebileceğiniz gibi, birden fazla dönem de seçebilirsiniz.

Değerli katkılarınızdan dolayı çok teşekkür ederim.

Nergis KALELİ

1. Doğru duruş tutuş

a. Keman ve yayı oluşturan bölümleri tanıyabilme.

BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

b. Kemani kurallarına uygun tutabilme.

BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

c. Yay kurallarına uygun tutabilme.

BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

d. Sol ve sağ elini uygun şekilde yerleştirebilme.

BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

e. Yay, doğru sürelerde, bütününde ve bölümlerinde doğru olarak kullanabilme.

BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

2. Pozisyonlar (konumlar)

a. 1. Pozisyonda dört teldeki notaları doğru ve temiz çalabilme.

BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

b. 2. Pozisyonda kalarak, dört teldeki notaları doğru ve temiz çalabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

c. 1 ve 2. Pozisyonlar arası geçişli etüt ve eser ve diziler çalabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

d. 3. Pozisyonda kalarak, dört teldeki notaları doğru ve temiz çalabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

e. 1. ve 3. Pozisyon geçişli eser, etüt ve dizi çalışmalarını çalabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

f. 1, 2 ve 3. Pozisyonlarda geçişli eser, etüt ve dizileri çalabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

g. 4. Pozisyonda kalarak, dört telde doğru ve temiz çalabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

h. 1.,2.,3. ve 4. Pozisyonlar arası geçişli etüt, eser, dizi çalışmalarını çalabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

i. 5. Pozisyonda kalarak, dört telde doğru ve temiz çalabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

j. 1.,2.,3.,4. ve 5. Pozisyonlar arası geçişli etüt, eser ve dizi çalışmalarını çalabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

k. 6. Pozisyonda kalarak, doğru ve temiz çalabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

l. 1.,2.,3.,4.,5. ve 6. Pozisyonlar arası geçişli etüt eser ve dizi çalışmalarını çalabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

m. 7. Pozisyonda kalarak, doğru ve temiz çalabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

n. 1.,2.,3.,4.,5.,6. ve 7. Pozisyonlar arası geçişli eser, etüt ve dizi çalışmalarını çalabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

3. Yay teknikleri

a. Legato ve detaşe tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

b. Staccato ve martele tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

- c. Spiccato tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme.
BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8
- d. Pizzicato tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme.
BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8
- e. Ricochet tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme.
BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8
- f. Portato tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme.
BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8
- g. Sautille tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme.
BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8
- h. Tremolo tekniğini doğru şekilde uygulayabilme.
BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8
4. Eser, etüt ve dizi çalışmalarında, uygun sağ ve sol el tekniklerini bir arada kullanabilme.
BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8
5. Doğal ve yapay armonikleri çalabilme.
BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8
6. Çift sesleri, seviyesine uygun etüt, eser, dizi ve arpej çalışmaları içerisinde doğru ve temiz şekilde çalabilme.
BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8
7. Süslemeleri, (Vibrato, çarpma, mordan, grupetto, trill vb.) doğru şekilde çalabilme ve eser içerisinde uygun biçimde seslendirebilme.
BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8
8. Dönem ve stiller
- a. Klasik Dönem eserlerini, stil özelliklerine uygun şekilde seslendirebilme.
BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8
- b. Barok Dönem eserlerini stil özelliklerine uygun şekilde seslendirebilme.
BSÇE 1	BSÇE 2	BSÇE 3	BSÇE 4	BSÇE 5	BSÇE 6	BSÇE 7	BSÇE 8

- c. Romantik Dönem eserlerini stil özelliklerine uygun şekilde seslendirebilme.
| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |
- d. Çağdaş Dönem eserlerini stil özelliklerine uygun şekilde seslendirebilme.
| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |
- e. Sonat, Sonatin, Konçerto, Konçertino vb. türde keman yapıtlarının, biçimsel özelliklerini tanıyıp, uygun şekilde seslendirebilme.
| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |
9. Gam ve Arpej Çalışmaları
- a. 2 oktav gam ve arpejleri, doğru ve temiz şekilde çalabilme.
| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |
- b. 2 oktav gam ve arpejleri, değişik yay teknikleriyle çalabilme.
| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |
- c. 3 oktav Sol Majör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyararak, doğru ve temiz şekilde çalabilme.
| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |
- d. 3 Oktav sol minör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyararak, doğru ve temiz şekilde çalabilme.
| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |
- e. 3 Oktav La Bemol Majör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyararak, doğru ve temiz şekilde çalabilme.
| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |
- f. 3 Oktav la minör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyararak, doğru ve temiz şekilde çalabilme.
| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |
- g. 3 Oktav La Majör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyararak, doğru ve temiz şekilde çalabilme.
| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |
- h. 3 Oktav Si Bemol Majör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyararak, doğru ve temiz şekilde çalabilme.
| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |
- i. 3 Oktav si minör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyararak, doğru ve temiz şekilde çalabilme.
| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

j. 3 oktav Si Majör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalar.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

k. 3 Oktav Do Majör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalar.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

l. 3 Oktav do minör gam ve arpejlerini, parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz şekilde çalar.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

m. Gam ve arpejleri, farklı ritmik kalıplarla çalabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

n. Gam ve arpejleri değişik yay teknikleriyle çalabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

10. Makamsal Çalışmalar

a. Makamları tanıyarak, özelliklerine uygun dizi çalışmaları yapabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

b. Makamsal Türk eserlerini özelliklerine uygun biçimde seslendirebilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

c. Makamsal etütleri, özelliklerine uygun biçimde seslendirebilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

11. Hız ve Gürlük

a. Eser, etüt ve dizi çalışmalarında, hız dinamiklerine uygun biçimde çalabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

b. Eser, etüt ve dizi çalışmalarında, gürlük dinamiklerine uygun biçimde çalabilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

c. Seslendireceği eserleri, piyano eşliği ile uyumlu bir şekilde seslendirebilme.

| BSÇE 1 | BSÇE 2 | BSÇE 3 | BSÇE 4 | BSÇE 5 | BSÇE 6 | BSÇE 7 | BSÇE 8 |

EK 3- Uzman Değerlendirme Formu rneği-1

Uzman Değerlendirme Formu

Sayın Öğr. Üyesi.....,

“Müzik ğretmenliği Lisans Programı Bireysel algı (Keman) Dersi İçin ğretim Programı Modeli nerisi” konulu bir araştırma yapmaktayım. Araştırmada gereksinim duyulan verileri toplamak amacıyla hazırlanan görüşme sorularında yer alması düşünülen hedef davranışlara yönelik tablolar, uzman değerlendirmesi için, ilişikte sunulmuştur. Görüşmede yer alacak sorular, sizlerin eleştirileri doğrultusunda, gerekli düzeltmeleri yapılarak uygulamaya hazır hale getirilecektir.

Sizden, Müzik ğretmenliği Lisans Programı Bireysel algı (Keman) Dersi İçin ğretim Programı Modeli nerisi adlı çalışmada kullanılmak üzere hazırlanacak olan hedef davranış tablosunun ve kategorilerin, ğretim elemanlarının görüşlerini ölçmeye ve ğretim programında kullanılmasının uygun olup olmadığına ilişkin değerlendirme yapmanız beklenmektedir. Araştırmanın amacına uygun bulmadığınız ya da dil açısından hatalı olduğunu düşündüğünüz maddeleri belirtiniz. zerinde düzeltme yapılarak dahil edilebilir bulduklarınızı, önerileriniz ile birlikte belirtiniz. Maddelerin geliştirilmesine yönelik önerileriniz varsa, lütfen form üzerinde belirtiniz.

Değerli katkılarınız için şimdiden teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Nergis KALELİ

HEDEF	KATEGORİ	HEDEF DAVRANIŞ	Uygun	Uygun değil	Öneriler
Kemanda doğru duruş tutuş bilgisi	Duruş- Tutuş	<p>Keman ve yayı oluşturan bölümleri tanıyabilme</p> <p>Keman kurallarına uygun tutabilme</p> <p>Yayı kurallarına uygun tutabilme</p> <p>Sol ve sağ elini uygun şekilde yerleştirebilme</p> <p>Yayı, doğru sürelerde, bütününde ve bölümlerinde doğru olarak kullanabilme</p>			
Konumlar ve konumlara ait değişkenler bilgisi	Pozisyonlar (Konumlar)	<p>1. Pozisyonda dört teldeki notaları doğru ve temiz çalabilme</p> <p>2. Pozisyonda kalarak, dört teldeki notaları doğru ve temiz çalabilme</p> <p>1 ve 2. Pozisyonlar arası geçişli etüt ve eser ve diziler çalabilme</p> <p>3. Pozisyonda kalarak, dört teldeki notaları doğru ve temiz çalabilme</p> <p>1. ve 3. Pozisyon geçişli eser, etüt ve dizi çalışmalarını çalabilme</p> <p>4. Pozisyonda kalarak, dört telde doğru ve temiz çalabilme</p> <p>1.,2.,3. ve 4. Pozisyonlar arası geçişli etüt, eser, dizi çalışmalarını çalabilme</p> <p>5.Pozisyonda kalarak, dört telde doğru ve temiz çalabilme</p> <p>1.,2.,3.,4. ve 5. Pozisyonlar arası geçişli etüt, eser ve dizi çalışmalarını çalabilme</p> <p>6. Pozisyonda kalarak, doğru ve temiz çalabilme</p> <p>1.,2.,3.,4.,5. ve 6. Pozisyonlar arası geçişli etüt eser ve dizi çalışmalarını çalabilme</p>			

Sağ el tekniğine ait teknik ve kavramlar bilgisi	Yay Teknikleri	<p>Legato ve detaçe tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme</p> <p>Staccato ve martele tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme</p> <p>Spiccato tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme</p> <p>Pizzicato tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme</p> <p>Ricochet tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme</p> <p>Portato tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme</p> <p>Sautille tekniğini etüt, eser ve dizi çalışmaları içerisinde doğru şekilde uygulayabilme</p> <p>Tremolo tekniğini doğru şekilde uygulayabilme</p>			
Sol el tekniğine ait teknik ve kavramlar bilgisi	Armonikler ve Çift Sesler	<p>Doğal ve yapay armonikleri çalabilme</p> <p>Çift sesleri, seviyesine uygun etüt, eser, dizi ve arpej çalışmaları içerisinde doğru ve temiz şekilde çalabilme</p>			
Kemanda kullanılan süslemeler	Süslemeler	<p>Süslemeleri, (Vibrato, çarpma, mordan, grupetto, trill vb.) doğru şekilde çalabilme ve eser içerisinde uygun biçimde seslendirebilme</p>			

<p>Keman eğitiminde müzik dönemlerine yönelik stil ve yorumlama tekniklerinin bilgisi</p>	<p>Dönem ve Stiller</p>	<p>Barok Dönem eserlerini, stil özelliklerine uygun şekilde seslendirebilme</p> <p>Klasik Dönem eserlerini, stil özelliklerine uygun şekilde seslendirebilme</p> <p>Romantik Dönem eserlerini, stil özelliklerine uygun şekilde seslendirebilme</p> <p>Çağdaş Dönem eserlerini stil özelliklerine uygun şekilde seslendirebilme</p> <p>Sonat, Sonatin, Konçerto, Konçertino vb. türde keman yapıtlarının, biçimsel özelliklerini tanıyıp, uygun şekilde seslendirebilme</p>			
---	-------------------------	---	--	--	--

EK 4- Uzman Değerlendirme Formu rneği-2

Uzman Değerlendirme Formu

Sayın Öğr. Üyesi.....,

“Müzik ğretmenliği Lisans Programı Bireysel algı (Keman) Dersi İçin ğretim Programı Modeli nerisi” konulu bir araştırma yapmaktayım. Araştırmada gereksinim duyulan verileri toplamak amacıyla hazırlanan görüşme sorularında yer alması düşünülen hedef davranışlara yönelik tablolar, uzman değerlendirmesi için, ilişikte sunulmuştur. Görüşmede yer alacak sorular, sizlerin eleştirileri doğrultusunda, gerekli düzeltmeleri yapılarak uygulamaya hazır hale getirilecektir.

Sizden, Müzik ğretmenliği Lisans Programı Bireysel algı (Keman) Dersi İçin ğretim Programı Modeli nerisi adlı çalışmada kullanılmak üzere hazırlanacak olan hedef davranış başlıklarının, ğretim elemanlarının görüşlerini ölçmeye ve ğretim programında kullanılmasının uygun olup olmadığına ilişkin değerlendirme yapmanız beklenmektedir. Araştırmanın amacına uygun bulmadığınız ya da dil açısından hatalı olduğunu düşündüğünüz maddeleri belirtiniz. zerinde düzeltme yapılarak dahil edilebilir bulduklarınızı, önerileriniz ile birlikte belirtiniz. Maddelerin geliştirilmesine yönelik önerileriniz varsa, lütfen form üzerinde belirtiniz.

Değerli katkılarınız için şimdiden teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Nergis KALELİ

Duyuşsal Alan Hedeflerine Yönelik Belirtke Tablosu

Hedefler	Uygun	Uygun Değil	Açıklama
Kemanın Bölümlerini Tanıma			
Keman Eğitimi ile ilgili bedensel hazırlık yönünden hazır bulunuşluk			
Düzenli Çalışma alışkanlıkları kazanmak için, ödevleri zamanında yerine getirme için istekli olma			
Kemanda doğru duruş tutuş pozisyonlarını ve bireysel farklılıkların etkisini kavrama			
Nüanslar, hız ve gürlüğün önemi, yay tekniklerinin doğru kullanımı vb. temel ilkelerin bilincinde olma			
Keman çalma ile ilgili temel prensiplerin bilincinde olma			
Dönemlere göre repertuar oluşturmaya istekli olma			
Alanla ilgili konserleri izlemenin ve birlikte çalmanın önemini kavrama			

Psikomotor Alan Hedeflerine Yönelik Belirtke Tablosu

Hedefler	Uygun	Uygun Değil	Açıklama
Keman çalmak için doğru duruş ve tutuşu yapabilme			
Yayı doğru kullanarak nitelikli ses elde edebilme			
Sol el tekniğini doğru kullanarak nitelikli ses elde edebilme			
Keman çalışırken özdenetim sağlayabilme			
Çalınacak olan eseri, doğru teknikle çalabilme			
Çalınan etüt ve eserin özelliklerine göre yorumlayabilme			
Teknik ve müzikal egzersizleri uygulayabilme			
Keman eğitimi için hazırlanmış olan ulusal ve uluslararası repertuarı tanıma			
Keman alanında ulusal ve uluslararası sanatçıların performanslarını gözlemleyebilme			

Bilişsel Alan Hedeflerine Yönelik Belirtke Tablosu

Hedefler	Uygun	Uygun Değil	Açıklama
Keman ve Bölümleri bilgisi			
Doğru duruş tutuş bilgisi			
Sağ ve Sol el tekniğine ait kavramlar bilgisi			
Konumlar ve konumlara ait değişkenler bilgisi			
Makamsal çalışmalara yönelik bilgiler			
Hız, gürlük ve dinamiklere ait bilgiler			
Kemanda kullanılan süslemeler bilgisi			
Keman eğitiminde müzik dönemlerine yönelik stil ve yorumlama tekniklerinin bilgisi			
Entonasyon ve artikülasyon çalışmalarına yönelik bilgi			
Müzik türleri ve kemanda uygulanmasına yönelik bilgiler			
Keman eğitiminde kullanılan kaynaklar bilgisi			

EK 5- ÖĞRETİM PROGRAMI

BÇE 1. Döneme Ait Üniteler

ÜNİTE	HEDEF	DAVRANIŞ	ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜREÇLERİ	ÖNERİLEN KAYNAKLAR
1. KEMAN ÇALMANIN ANA UNSURLARI	-Kemanı tanıma	-Keman ve yayı oluşturan bölümleri tanımlayabilme	-Kemanın ve yayın bölümleri tanıtılarak, keman yapımında kullanılan ağaçlar ve malzemelerden bahsedilebilir. -Yayın bölümleri, germe ve gevşetmenin gerekliliği, reçinenin kullanımı gibi temel bilgilerden bahsedilebilir.	-Etüt kitaplarının içerisindeki örnek görseller, -Keman eğitimi ile ilgili videolar ve görseller.
	-Kemanda doğru duruş ve tutuş pozisyonu	-Kemanı kurallarına uygun tutabilme -Yayı kurallarına uygun tutabilme -Sağ ve sol elini uygun şekilde yerleştirebilme	-Kemanda ve yayda, doğru duruş ve tutuş pozisyonları ile ilgili görsellerle örnek verilebilir. -Sağ ve sol eli konumlandırırken elin rahat şekilde durması gerekliliğinden söz edilerek, oluşabilecek kas problemlerine karşı, ısınma egzersizleri öğretilir.	-Keman eğitimi ile ilgili örnek videolar, -Farklı ekollere ait keman metotlarındaki görseller, -“Keman Çalmanın Biomekanik Analizi” (Nihan Yağışan)
	-Yayı ve bölümlerini tanıma	-Yayı boş telde, doğru sürelerde bütünü ve bölümlerinde kullanabilme.	-Yayın ortası, bütünü ve bölümleri gibi farklı bölümlerde tek ses la, re, mi, sol tellerinde çalışmalar çaldırılabilir. -Farklı nota süreleriyle, bağlı ve bağımsız notalarla çalışmalar yaptırılabilir. -Metronomla çalışma alışkanlığı kazandırılması için, her çalışmada metronom kullanılması önerilir.	-Ömer Can, Keman Eğitimi 1 -Crickboom vol.1 -Suzuki, vol.1 -Seibold op. 1 -O. Sevcik op.1-2

Ünite	HEDEF	DAVRANIŞLAR	ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜREÇLERİ	ÖNERİLEN KAYNAKLAR
2. KEMANDA 1. KONUM	Kemanda 1. konumu kavrama ve seslendirme	<p>1. Kemanda 1. konum/ pozisyonundaki notaların yerlerini ve ses aralıklarını kavrayabilme</p> <p>1. Pozisyonda la telindeki tüm notaları temiz çalabilme</p> <p>1. Konumda re telindeki tüm notaları temiz çalabilme</p> <p>1.konumda Re La telleri arasında geçişli etüt çalabilme</p> <p>1. konumda Mi telindeki tüm notaları temiz çalabilme</p> <p>1.konumda La ve Mi telleri arasında geçişli etüt çalabilme</p> <p>1. konumda Sol telinde tüm notaları temiz çalabilme</p> <p>1. konumda Sol ve Re telleri arasında geçişli etüt çalabilme</p>	<p>La teli örneği üzerinde, parmakların durması hedeflenen ses aralıkları öğretmen tarafından gösterilerek, öğrenciden, yapması istenebilir. Parmak tutmanın önemi hakkında bilgi verilebilir.</p> <p>1.konumda tek telde çalarken, sağ ve sol el ilk kez aynı anda kullanılacağından, yayın diğer tellere sürmesini önlemek amacıyla ön çalışmalar yaptırılabilir.</p> <p>La, Re, Sol ve Mi tellerinde 1.konumda tüm notalar ayrı ayrı, öğretmen tarafından çalınarak öğrenciden tekrar etmesi istenebilir.</p> <p>Kullanılan etüt kitaplarından kademeli şekilde ödevlendirilerek pekiştirilmesi sağlanabilir.</p> <p>Re-La telleri ve Sol- Re telleri ve La- Mi telleri arası ve daha sonra tüm telleri kapsayan tel geçişli etütler çaldırılarak, birlikte küçük düetler çalınabilir.</p> <p>Suzuki metodunda da sıklıkla kullanılan, bilinenden bilinmeyene yöntemi kullanılarak, öğrencinin bildiği basit çocuk şarkıları çaldırılabilir.</p>	<p>Crickboom Vol. 1</p> <p>Ömer Can Keman Eğitimi 1</p> <p>Hans Sitt Book 1</p> <p>Seybold op. 1</p> <p>Schredieck Book 1</p> <p>Sevcik op.1-2</p> <p>Güzel Sanatlar Lisesi Keman Ders Kitabı</p>

ÜNİTE	HEDEF	DAVRANIŞ	ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜREÇLERİ	ÖNERİLEN KAYNAKLAR
3. KEMANDA TEMEL YAY TEKNİKLERİ	Detaje ve Legato tekniğini çalma	<p>Legato ve detaje tekniğini açıklayabilme</p> <p>Detaje tekniğini etüt içerisinde doğru bir şekilde çalabilme</p> <p>Legato tekniğini etüt içerisinde doğru bir şekilde çalabilme</p> <p>Detaje ve Legato tekniklerinin bir arada kullanıldığı etütleri seslendirebilme.</p>	<p>Detaje ve Legato kavramları, öğrenciye açıklanarak ve öğretmen tarafından çalınarak örneklendirilebilir.</p> <p>Detaje tekniğine yönelik etüt ödevlendirmesi yapılabilir.</p> <p>Legato tekniğine yönelik etüt ödevlendirmesi yapılabilir.</p> <p>İki tekniğin bir arada kullanıldığı etütlerden ödevlendirilebilir.</p> <p>Bu teknikler, basit şarkılar çaldırılarak, içerisinde kullanılabilir.</p>	<p>Crickboom Vol. 1</p> <p>Ömer Can Keman Eğitimi 1</p> <p>Hans Sitt Book 1</p> <p>Seybold op. 1</p> <p>Schredieck Book 1</p> <p>Sevcik op.1-2</p> <p>Güzel Sanatlar Lisesi Keman Ders Kitabı</p>
4. KONUMDA DİZİ ÇALIŞMALARI, ÇİFT SESLER VE ETÜT	Majör ve minör tonlarda, dizi, etüt ve çift sesleri doğru seslendirme.	<p>Re Majör tonalitesinde 1 oktav gam çalabilme</p> <p>Re Majör tonalitesinde çift sesli alıştırmalar ve etüt çalışmaları yapabilme</p> <p>Öğrendiği yay biçimlerini, etüt ve dizi içerisinde uygulayabilme</p>	<p>Gam çalışmaları öncelikle öğretmen tarafından çalınarak açıklanabilir.</p> <p>Gam ve etüt çalışmalarında parmak numaralarının önemi açıklanabilir.</p> <p>Çift sesler anlatılabilir.</p> <p>Etüt ve dizi çalarken, yayın nitelikli ve doğru kullanımı ile ilgili örnekler gösterilerek, kullanılan yay tekniğinin ses üzerindeki etkisi örneklendirilebilir.</p>	<p>Ömer Can 1-6 (günlük çalışmalar kitabı)</p> <p>Sevcik op.1-2-9</p> <p>Schredieck Book 1</p> <p>Schredieck Book 2 Double Stops</p> <p>Hans Sitt Double Stops</p> <p>Güzel Sanatlar Lisesi Keman Ders Kitabı</p>

BÇE 2. Döneme Ait Üniteler

ÜNİTE	HEDEF	DAVRANIŞ	ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜREÇLERİ	ÖNERİLEN KAYNAKLAR
1.1.KONUMDA DİZİ ÇALIŞMALARI, ÇİFT SESLER VE ETÜT DAĞARCIĞI	Majör ve minör tonlarda, dizi, etüt ve çift sesleri doğru seslendirme.	Si minör tonalitesinde iki oktav gam ve etüt çalabilme Gam ve etüt çalışmalarında yayı doğru ve etkili kullanabilme La Majör tonalitesinde iki oktav gam ve etüt çalabilme	2 oktav gamlar, öğretmen tarafından çalınarak gösterilebilir. Farklı yay bölümlerinde uygulanarak pekiştirilebilir. Etüt ve çift ses çalışmalarında yayın etkin kullanımı ile ilgili örneklerle desteklenebilir. Gamlar, aksak ritm kalıpları ile çalınarak, yayın etkin kullanımı ile ilgili örnekler verilebilir.	Ömer Can 1-6 (günlük çalışmalar kitabı) Sevcik op.1-2-9 Schredieck Book 1 Schradieck Book 2 Double Stops Hans Sitt Double Stops Güzel Sanatlar Lisesi Keman Ders Kitabı
	Staccato ve Martele tekniklerini uygulama	Staccato tekniğini, yayın bölümlerinde uygulayabilme Staccato ve bağlı staccato tekniğini, gam ve etüt çalışmaları içerisinde uygulayabilme, Martele tekniğini, yayın doğru kısmında uygulayabilme Martele tekniğini, gam ve etüt çalışmaları içerisinde uygulayabilme	Staccato ve martele teknikleri öğretmen tarafından çalınarak gösterilerek, öğrenciye öncelikle boş telde yay çalışmaları yaptırılabilir. Etüt çalışmaları sırasında, yayın kaçmaması için, sağ elde iterken ve çekerken olması gereken basınç noktaları hakkında bilgi verilebilir. Bağlı ve bağızsız yay çalışmaları yapılabilir. Öğrenci, hem dizi, hem çift sesler, hem de etüt çalışmaları ile ödevlendirilerek, sağ ve sol el tekniğini birlikte pekiştirmesi sağlanabilir. Çift tel çalışmalarında bu teknikler uygulanabilir.	Ömer Can 1-6 (günlük çalışmalar kitabı) Sevcik op.1-2-9 Schredieck Book 1 Schradieck Book 2 Double Stops Hans Sitt Double Stops Sevcik op.2 617 nolu etüt vb.

ÜNİTE	HEDEF	DAVRANIŞ	ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜREÇLERİ	ÖNERİLEN KAYNAKLAR
1. 1.KONUMDA DİZİ ÇALIŞMALAR, ÇİFT SESLER VE ETÜT	Majör ve minör tonlarda etüt ve eser çalma	Fa Majör ve re minör tonalitelerinde dizi ve etütler çalabilme. Do Majör ve la minör tonalitelerinde dizi ve etütler çalabilme. Etüt ve dizi çalışmaları içerisinde öğrendiği yay tekniklerini uygulayabilme.	İlgili tonalitelerin aldığı değiştirici işaretler ve ilgili minörleri ilgili bilgi verilebilir. Dizi çalışmaları farklı yay teknikleri (önce detaş, sonra bağlı, staccato ve marcele vb.) ve farklı bağ kombinasyonları ile çaldırılarak, sağ ve sol el tekniğinin birlikte gelişmesi sağlanabilir. Etüt çalışmalarında entonasyona dikkat edilmesi için, piyano eşliği kullanılabilir.	Ömer Can 1-6 (Günlük Çalışmalar Kitabı) Sevcik op.1-2-9 Schredieck Book 1 Schradieck Book 2 Double Stops Hans Sitt Double Stops Güzel Sanatlar Lisesi Keman Ders Kitabı
	Temel seviyede hız terimlerini kavrama ve uygulama	Hız terimlerini açıklayabilme Eser ve etüt içerisindeki değişimlerini kavrayabilme Eser ve etüt çalarken içerisindeki hız terimlerine uygun çalabilme	Öğrenciye hız terimleri ile ilgili ödev verilerek, hız terimlerini kavraması sağlanabilir. İçerisinde ritardando vb. dinamikler olan etüt ve eserlerle ödevlendirilebilir. Piyano eşliği ile çalışması sağlanarak, pekiştirmesi sağlanabilir.	Ömer Can 1-6 (Günlük Çalışmalar Kitabı) Sevcik op.1-2 Crickboom vol.1 Schredieck Book1
2. KEMANDA HIZ VE GÜRLÜK TERİMLERİ	Gürlük terimlerini temel seviyede kavrama ve uygulama	Temel seviyede dinamikleri açıklayabilme, uygulayabilme ve yayı buna uygun kullanabilme. Eser ve etüt çalarken, öğrendiği gürlük terimlerine uygun olarak seslendirebilme	Temel seviyede gürlük terimlerine , dinamiklerine yönelik kısa etütlerle çalışmalar yaptırılabilir. Piano ve forte uygulanırken, el ve bilek ağırlığının etkisi anlatılarak, çok dikkatli ve yavaş çalışılarak otokontrol gerekliliği anlatılır. Crescendo, Decrescendo, Forte vb. dinamikleri etüt ve eser içerisinde uygulatarak pekiştirilebilir.	Ömer Can 1-6 (Günlük Çalışmalar Kitabı) Sevcik op.1-2- Hans Sitt 1. GSL Keman Ders Kitabı

ÜNİTE	HEDEF	DAVRANIŞ	ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜREÇLERİ	ÖNERİLEN KAYNAKLAR
3. KEMANDA SÜSLEMELER	Vibrato tekniğini kavrama ve uygulama	Vibrato tekniğini kavrayabilme Vibrato tekniğine yönelik çalışmaları doğru şekilde uygulayabilme Vibrato tekniğini eser çalışmalarında doğru bir şekilde uygulayabilme	Vibrato tekniği ve tekniğe yönelik çalışmalar öğretmen tarafından çalınarak gösterilebilir. Önce tek ses üzerinde, parmak tuşeden havalanmadan ileri geri hareketi ile çalışmalar yaptırılmalıdır. Öğrenciden, vibrato tekniğini yay üzerinde farklı sürelerde uygulaması istenebilir. Vibrato yoğunluğunun müzik üzerindeki etkisi, farklı eserlerden örnekler dinletirilerek daha iyi kavranması sağlanabilir.	Ömer Can 1-6 (Günlük Çalışmalar Kitabı) Sevcik op.1-2 Crickboom vol 2. Schredieck Book 1 Hans Sitt Double Stops Alman Halk Ezgisi, Gavotte vb. küçük eserler
	Çarpma, mordan ve grupetto tekniklerini ayırt etme ve uygulama	Çarpma, mordan, trill ve grupetto tekniklerini gösteren işaretleri nota üzerinde ayırt edebilme Çarpma, mordan, trill ve grupetto tekniklerinin her birine yönelik alıştırmaları doğru bir şekilde seslendirebilme. Çarpma, trill, grupetto tekniklerine yönelik etütleri doğru ve temiz bir biçimde seslendirebilme. Seviyesine uygun eserler içerisinde bu teknikleri doğru bir şekilde çalabilme	Çarpma ve mordan tekniğine yönelik etütler verilebilir. Trill tekniği gösterilerek, etüt çalışmaları verilebilir. Grupetto tekniği çalarak gösterilebilir, etüt üzerinde çalışılarak pekiştirilebilir. Bu teknikler, ayrı ayrı ya da bazılarının bir arada kullanıldığı küçük eserler üzerinde uygulanarak, pekiştirilebilir. Tekniklere yönelik videolar izletilerek pekiştirilebilir.	Hans Sitt op.1 Mazas Book 1. Ömer Can Keman Eğitimi Schradieck Violin Techniques Book 3.

ÜNİTE	HEDEF	DAVRANIŞ	ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜREÇLERİ	ÖNERİLEN KAYNAKLAR
4. ESER DAĞARCIĞI OLUŞTURMA	Eser Çalışmaları	Seviyesine uygun eserleri, konum, yay vb. kriterlere uygun şekilde seslendirebilme. Çalıştığı eserleri, piyano eşliği ile uyumlu şekilde seslendirebilme.	Seviyesine uygun eserler verilerek, öğretmen tarafından çalarak gösterilebilir. Çalıştığı eseri piyano eşliği ile çalması için, (korrepetitor mümkün olmazsa) video ve ses kaydı ile eşlik temin edilebilir. Eseri eşlikli seslendirirken, nüans, bütünlük vb. öğelere dikkat ederek çalmaya yönelik ödevlendirilebilir.	F. Kuchler Op.11 GM Konçertino Kuchler -Op.12 DM Konçertino Kuchler Op.15 DM Konçertino Rieding Op.34 GM Konçerto Rieding Op.35 hm Konçerto Beer op:81 konçertino
	Makamsal eser çalışmaları	Makamsal eserler çalabilme Seviyesine uygun makamsal eserlerin makam ve usul yapılarını kavrayabilme ve ayırt edebilme Makamsal eserleri eşlikle birlikte seslendirebilme	Makamsal eserler verilerek, makam ve usuller hakkında ödevlendirme yapılabilir. Çalıştığı eseri piyano eşliği ile çalması için, (korrepetitor mümkün olmazsa) video ve ses kaydı ile eşlik temin edilebilir. Makamsal eserler çalışılmadan önce, makama ve eserin ritmik yapısına uygun dizi ve yay çalışmaları verilerek, seslendirme performansı artırılabilir.	GSL Keman Kitabı makamsal küçük eserler Necdet Levent Albüm Ali Uçan Keman İçin Makamsal Çalışmalar Muammer Sun keman için küçük parçalar

BÇE 3. Döneme Ait Üniteler Aşağıdaki Gibidir.

ÜNİTE	HEDEF	DAVRANIŞ	ÖĞRENME ÖĞRETME SÜREÇLERİ	ÖNERİLEN KAYNAKLAR
1: KEMANDA KONUMLAR	Kemanda 3. Konumu kavrama ve uygulama	3. Konumu açıklayabilme 3. Konumda tüm tellerdeki notaları temiz ve doğru şekilde çalabilme 3. Konumda kalarak, Re Majör ve re minör dizi ve etütleri çalabilme	3. konum anlatılarak, tüm tellerde çalınarak gösterilebilir. 1. pozisyondan 3. Pozisyona parmak geçişi üzerine çalışmalar yaptırılabilir. 3. Konuma yönelik, konumda kalarak Re Majör dizi, Re Majör etüt çalışmaları ödev verilebilir. Re minör, tonalitesinde pozisyonda kalıcı alıştırmalar verilebilir, basit makamsal etütler ödevlendirilebilir. Konuma uygun yay etütleri ile birlikte ödevlendirilmelidir.	Ömer Can Keman Eğitimi 3. Hans Sitt op.32-1 Mazas Op.36 Ömer Can Keman Eğitimi Günlük Çalışmalar 6. Crickboom vol 1 Seybold Schradiack Violin Techniques Book 3.
2. 3. KONUMDA KALICI ÇALIŞMALAR	3. Konumda çalışmalar	3. Konumda kalarak, Do Majör dizi ve etütleri çalabilme 3. konumda kalarak, do minör dizi ve etüt çalabilme Do Majör ve do minör arpejlerini çalabilme Do Majör ve do minör tonalitelerinde pozisyonda kalıcı yay etütleri çalabilme	3. Konuma yönelik, konumda kalarak Re Majör dizi, Re Majör etüt çalışmaları ödev verilebilir. Re minör, tonalitesinde pozisyonda kalıcı alıştırmalar verilebilir, basit makamsal etütler ödevlendirilebilir. Konuma uygun yay etütleri ile birlikte ödevlendirilmelidir.	Hans Sitt op.32 Book 2 Mazas op:36. Ömer Can Keman Eğitimi 3. Schradiack Book 1 GSL Keman Ders Kitabı
	3. Konumda kalarak dizi ve etüt çalışmaları	Sol Majör ve sol minör tonalitelerinde dizi ve etütleri pozisyonda kalarak çalabilme Sol Majör ve sol minör arpej çalışmalarını çalabilme Sol Majör ve sol minör tonalitelerinde 3. Pozisyonda kalıcı yay etütlerini çalabilme	Konumda kalıcı sol majör ve sol minör dizi ve etüt çalışmaları ödev olarak verilebilir. Sol Majör ve sol minör arpejler öğretmen tarafından gösterip çalınarak örneklendirilir. Daha sonra öğrenci ödevlendirilerek çalması istenir. Pozisyona uygun olan yay etütleri verilerek, sağ ve sol el tekniğinin birlikte ilerlemesi sağlanabilir.	Hans Sitt op.32 Book 2 Mazas op:36. Ömer Can Keman Eğitimi 3. -6 Schradiack Book 1 Sevcik op.1-2

ÜNİTE	HEDEF	DAVRANIŞ	ÖĞRENME ÖĞRETME SÜREÇLERİ	ÖNERİLEN KAYNAKLAR
3. KONUMDA GEÇİŞLİ ÇALIŞMALAR	1. ve 3. Konumlar arası geçişli çalışmalar	1. ve 3. Pozisyon arası geçişli dizi çalabilme 1. ve 3. Konumlar arası geçişli etüt çalabilme 1. ve 3. Pozisyonlar arası geçişli eserleri dönemsel özelliklerine uygun ve temiz çalabilme. 1. ve 3. Konumlar arası geçişli makamsal eserleri, temiz ve özelliklerine uygun bir şekilde çalabilme	1. konum ve 3. Konum arası geçiş egzersizleri çalarak gösterilebilir. 1.konum ve 3. Konum geçişli dizi çalışmaları, farklı tonaliteler, makamsal diziler ve farklı yay biçimleri ile çalıştırılabilir. 1. ve 3. Konum geçişli tonal ve modal eserler verilebilir, piyano eşlikli çalışılabilir.	Hans Sitt op.32 Book 2 Mazas op:36. Ömer Can- Keman Eğitimi 3. Schradiack Book 1 GSL Keman Ders Kitabı Makamsal küçük eserler
4. ESER DAĞARCIĞI	Eserleri biçimlerine göre ayırt etme ve seslendirmeye	Konçerto, konçertino, sonat ve sonatin formunun özelliklerini açıklayabilme Bu türlerde seviyesine uygun eserleri, özelliklerine uygun seslendirebilme Basit makamları ayırt edebilme	Öğrenci, formlarla ilgili ödevlendirilerek araştırması istenebilir. Çaldığı eserin dönemsel özelliklerine uygun çalması için video ve ses kayıtlarından faydalanılabilir. Çaldığı eserin tonuna uygun bir dizi çalışması ve yay biçimlerine uygun bir yay etüdü ödevlendirilerek, sağ ve sol el tekniğine yönelik çalışmaların kapsamı arttırılabilir.	F. Kuchler Op.11 GM Konçertino Kuchler -Op.12 DM Konçertino Kuchler Op.15 DM Konçertino Rieding Op.34 GM Konçerto Rieding Op.35 hm Konçerto Beer op:81 konçertino
	Barok Dönemin stil özelliklerini kavrama, ayırt etme ve uygulama.	Barok Dönemin stil özelliklerini ve yay tekniklerini ayırt edebilme. Portato tekniğini açıklayabilme Portato tekniğini etüt ve eser içerisinde doğru şekilde uygulayabilme Barok Dönem stilinde, etüt ve eser seslendirebilme	Öğrenciden, Barok Dönemin stil özellikleri ve kemanda Barok Dönem hakkında ödev hazırlaması istenebilir. Portato tekniğine yönelik yay etütleri verilebilir. Konum geçişlerine yönelik etüt çalışmaları verilebilir. Barok Dönem eserle ödevlendirilebilir. Dizi çalışmaları, yay etütleri ve eser bir arada ödevlendirilerek, sağ ve sol tekniğine yönelik kapsamlı çalışma sağlanabilir.	Telemann ve Handel küçük sonatlar ya da Vivaldi hm sonat op.33 Crickboom vol2 Seybold Schradiack Violin Techniques Book 1- 3. Sevcik op.1-2

BÇE 4. Döneme Ait Üniteler

ÜNİTE	HEDEF	DAVRANIŞ	ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECLERİ	ÖNERİLEN KAYNAKLAR
1. KEMANDA 2. KONUM	2.konumu kavrama uygulama	2. Konumda kalarak notaları temiz ve doğru şekilde çalabilme 2. Konumda kalarak (Si Bemol Majör, Si Majör, si minör) farklı tonalitelere dizi çalabilme 2. konumda kalıcı etütleri çalabilme	2. konumun yeri ve 1. Konumdan geçiş şekli öğretmen tarafından çalarak gösterilebilir. 2. konumda, parmakların duruşuna göre ses aralıkları açıklanarak, öğrenci dizi ve etüt çalışmaları ile ödevlendirilebilir. 2. Konuma yönelik sol el çalışmalarının yanı sıra, yay etütleri de verilerek, sağ el tekniğine yönelik çalışmalar da pekiştirilebilir.	Ömer Can 2. Kitap Hans Sitt op.32-2 Sevcik op.1-2 Schradieck VT Book 1-3 Crickboom 2-3 Mazas op.36
2. 2. KONUMDA KALICI ÇALIŞMALAR I	2. Konumda dizi ve etüt çalışmaları	2. konumda kalarak, Do Majör, do minör dizileri çalabilme 2. konumda kalarak, Do Majör ve do minör tonalitelere etütleri çalabilme	Do Majör ve do minör tonalitelere yönelik dizi ve etüt çalışmaları öğretmen tarafından çalınarak gösterilebilir. Etütlerin parmak numaralarının önemi öğrenciye açıklanmalıdır. Yay etütleri 2. Konumda kalıcı etütlerle birlikte verilerek, sağ ve sol tekniğinin birlikte gelişmesi sağlanabilir.	Ömer Can 2. -6. Kitap Hans Sitt op.32-2 Sevcik op.1-2 Schradieck VT Book 1-3 Crickboom 2-3 Mazas op.36
3. 2. KONUMDA GEÇİŞLİ ÇALIŞMALAR	1., 2. ve 3. Konumda geçişli etütler ve eserler çalma	1., 2. ve 3. konumlar arası geçişli etütleri ve dizi çalışmalarını çalabilme 1.2. ve 3. Konumda geçişli eserleri çalabilme	1.2. ve 3. Konumlar arası geçişli dizi çalışmaları gösterilerek yaptırılabilir. Geçişli çalışmalarda, elin, parmakların konumu ile parmak numaraları, detaylı açıklanarak, öğrencinin pekiştirmesi için küçük ön çalışmalar yaptırılabilir. 1. ve 3. Konumlar arası geçişli etüt çalışmaları farklı birkaç kaynaktan verilebilir. Geçişli etütler yay etütleri ile desteklenebilir. Makamsal eserler ve çift ses alışturmalar verilebilir.	Ömer Can 2. -6. Kitap Hans Sitt op.32-2 Sevcik op.1-2 Schradieck VT Book 1-3 Crickboom 2-3 Mazas op.36 Kemençeden Kemana'Erdal tuğcular
4. YAY TEKNİKLERİNE YÖNELİK DAĞARCIK	Spiccato tekniğini kavrama ve uygulama	Spiccato tekniğini doğru bir şekilde uygulayabilme Spiccato tekniğine yönelik yay etütlerini doğru ve temiz bir şekilde çalabilme Spiccato tekniğini pozisyon geçişli dizi, etüt ve eserlerde uygulayabilme	Spiccato tekniği gösterilerek, tekniğe yönelik kol ve bilek duruşlarına ilişkin çalışmalar yaptırılabilir. Spiccato tekniği uygulanırken, yaydan çarpma sesi gelmemesi gerekliliği öğrenciye örneklerle açıklanabilir. Spiccato tekniğine yönelik yay etütleri ve daha sonra dizi çalışmaları verilebilir. Spiccato tekniği içeren özellikle Klasik Dönem eserlerinden bir tane seviyesine uygun bir eserle ödevlendirilebilir. Makamsal eserlerden spiccato tekniği içeren bir eserle ödevlendirilebilir.	Sevcik op.1-2- Ömer Can 6 Kreutzer 42 Etudes Mazas op.36 'Mozart mi minör Sonat' 'Kemençeden kemana' Erdal Tuğcular Muammer Sun Türkü Şarkı Köçekçe vb.

BÇE 5. Döneme Ait Üniteler

ÜNİTE	HEDEF	DAVRANIŞ	ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜREÇLERİ	ÖNERİLEN KAYNAKLAR
1. MAKAMSAL ÇALIŞMALAR	Makamsal etüt ve eser çalışmaları	Basit makamları ayırt edebilme Hüseyini, Kürdi , Nikriz, Nihavend gibi makamlarda etüt, eser ve dizi çalışmalarını, doğru bir şekilde seslendirebilme	Öğrenciden makamlarla ilgili ödev istenebilir. Makamların çalınışları gösterilerek çalıştırılabilir. Batı müziğinden ayrılan belli başlı özellikleri üzerine ödevlendirilebilir. Makamsal eserlerde sık sık karşılaşılan çift seslere yönelik detaylı çalışmalar yaptırılabilir. Video ve ses kayıtlarından faydalanılabilir.	Güzel Sanatlar Lisesi Keman kitabı Ali Uçan Türkü ve etüt düzenlemeleri Anadoludan Ezgiler Şinasi Çilden Cihat Aşkın türkü düzenlemeleri Muammer Sun Türkü Şarkı Köçekçe
2. KEMANDA 4. KONUM	Kemanda 4. Pozisyonu kavrama	4. Pozisyondaki notaları temiz bir şekilde çalabilme 4.pozisyonda kalıcı dizi çalışmalarını çalabilme 4. pozisyonda kalarak etüt çalabilme 4. Konumda kalarak Re Majör dizi ve etüt çalabilme 4. konumda kalarak re minör dizi ve etüt çalabilme Re Majör ve re minör tonalitelerinde arpej çalabilme	4. pozisyona geçişe yönelik parmak egzersizleri yaptırılabilir. Elin ve baş parmağın duruş pozisyonu gösterilerek yaptırılabilir. Parmak numaralarının ezberlenmesi için küçük atlamalı egzersizler verilebilir. 4. konumda Re Majör ve re minör dizi ve arpej çalışmaları ödevlendirilerek, metronomla çalışmanın önemi açıklanabilir. 4. pozisyonda kalıcı yay etütleri verilerek sağ ve sol el tekniğinin beraber gelişmesi sağlanabilir.	Hans Sitt. Op.32-2 6. Kitap Hans Sitt op.32-2 Sevcik op.1-2 Schradiack VT Book 1-3 Crickboom 2-3 Mazas op.36 1-2 Flesch Scale System For Violin Kreutzer 42 Etudes Don't Etuden op.37
3. 4. KONUMDAKALICI ÇALIŞMALAR	4. konumdaki kalıcı dizi ve etüt çalışmaları	4. konumda kalarak, Mi Bemol Majör gam ve etüt çalabilme. 4. konumda kalarak mi minör etüt ve gam çalabilme. 4. konumda kalarak Mi Bemol Majör ve mi minör tonlarının arpejlerini çalabilme Konuma uygun yay etütleri ve çift sesleri çalabilme	4. konumda Mi Bemol Majör tonunda dizi çalışması öğretmen tarafından çalınarak gösterilerek, video kayıtlarıyla desteklenerek çalıştırılabilir. Gama ait arpej çalışmaları gösterilerek ödevlendirilebilir. Mi minör tonalitesinde gam ve arpej çalışmaları gösterilerek ödevlendirilebilir. İlgili tonalitelerde etütler verilerek pekiştirilmesi sağlanabilir. İlgili tonalitelerde çift ses ve yay etütleri verilerek sağ ve sol tekniklerinin birlikte gelişmesi sağlanabilir.	6. Kitap Hans Sitt op.32-2 Hans Sitt OP.32-5 Touche Double Sevcik op.1-2 Schradiack VT Book 1-2-3 Crickboom 2-3 Mazas op.36 Flesch Scale System For Violin
4.4. KONUM VE GEÇİŞLİ ÇALIŞMALAR	1.2.3. ve 4. Konumlar arası geçişli çalışmaları	1. Ve 4. Konumlar arası geçişli dizi ve etüt çalışmalarını çalabilme. 1 ve 4. Konumlar arası çalışmaları farklı yay stilleriyle uygulayabilme 1.2.3. ve 4. Konumlar arası makamsal etütleri ritmik ve makamsal özelliklerine uygun çalabilme 1 ve 4. Konumlar arası geçişli çift sesli dizi çalışmaları ve etütleri çalabilme	1. ve 4. Konumlar arası dizi çalışmaları yaptırılarak, pozisyonlar arası geçişlerin daha iyi kavranması sağlanabilir. Çalışılan dizilerin arpejlerinin de verilmesi hem sol el tekniğine hem de parmak numaralarının ezberlenmesine katkı sağlayacaktır. Konumlar arası geçişli çalışmalar yaparken farklı yay stillerinde ödevlendirerek, yay tekniğinin de gelişmesine katkı sağlanabilir. Geçişli makamsal etüt ve eserler verilebilir. Çift ses çalışmaları ve yay etütleri, 1 ve 4. Pozisyonları kapsayacak şekilde etütler seçilerek uygulanabilir.	Ömer Can 3- 6. Kitap Hans Sitt op.32-2-5 Touche Double Sevcik op.1-2 Schradiack VT Book 1-2-3 Crickboom 2-3 Mazas op.36 Mazas Double Stops Flesch Scale System For Violin

BÇE 6. Döneme Ait Üniteler

ÜNİTE	HEDEF	DAVRANIŞ	ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜREÇLERİ	ÖNERİLEN KAYNAKLAR
1. HIZ VE GÜRLÜK TERİMLERİ	Hız terimlerini kavrama ve uygulama	Hız ve dinamiklerin değiştiği eserlerden örnekler seslendirebilme Eser ve etüt içerisindeki hız değişimlerini kavrayabilme Eser ve etüt çalarken içerisindeki hız terimlerine uygun çalabilme	Öğrenciye hız terimleri ile ilgili ödev verilerek, hız terimlerini kavraması sağlanabilir. İçerisinde farklı hız terimleri ve dinamikler olan etüt ve eserlerle ödevlendirilebilir. Piyano eşliği ile çalışması sağlanarak, pekiştirmesi sağlanabilir.	Ömer Can 3- 5- 6. Kitap Hans Sitt op.32-2 Sevcik op.1-2 Schradieck VT Book 1-3 Crickboom 2-3 Mazas op.36
	Gürlük terimlerini kavrama ve uygulama	Gürlük terimlerini açıklayabilme, uygulayabilme ve yayı buna uygun kullanabilme. Dinamikleri ve aksanları uygulayabilme Eser ve etüt çalarken, gürlük terimlerine uygun olarak seslendirebilme	Sforzando, Forzando gibi dinamikleri, yayın basıncını doğru kullanarak çalabilmek için, küçük alıştırımlar verilebilir. Dinamiklerin yoğun olarak kullanıldığı, eserler seçilerek pekiştirilebilir.	Flesch Scale System For Violin Beethoven Spring Sonata Anılar- Nurhan Cangal Muammer Sun Türkü Şarkı Köçekçe Beriot keman için küçük parçalar Fiorillo 36 caprices op.33
2. ESER DAĞARCIĞI	1.2.3. ve 4. Konumlar arası geçişli, eşlikli ve eşiksiz, eser çalışmaları	1.2.3. ve 4. Konumlar arası seviyesine uygun eserler seslendirebilme Dönemler arasındaki stil farklılıklarını kavrayabilme Dönemler arasındaki teknik ve müzikal farklılıkları kavrayabilme ve uygun şekilde çalabilme Barok Dönem, Klasik Dönem, Romantik Dönem eserlerinden seviyesine uygun olanları, özelliklerine uygun bir şekilde çalabilme Çalışılan eserleri piyano eşliği ile birlikte, uyumlu şekilde seslendirebilme	Müzik Dönemleri hakkında ön bilgilendirme yapılarak, keman müziğindeki etkisi üzerine ödevlendirilebilir. Dönemlerin stil özelliklerini yansıtmak için, yayın doğru kullanımının önemli hakkında bilgilendirilebilir. Eser ve dönemin stiline uygun yay etütleri birlikte verilebilir. Eserleri mümkünse piyano eşliği (kayıt ya da canlı) ile seslendirmesi sağlanabilir. Eserlerin içerisindeki zor pasajlar, ayrıca çalıştırılarak, öğrenciye sürekli baştan sona çalmak yerine, zorlandığı pasajları düzelterek, parçadan bütüne ilerleme metodu öğretilir.	Ömer Can 3- 5- 6. Kitap Hans Sitt op.32-2 Sevcik op.1-2 Schradieck VT Book 1-3 Crickboom 2-3 Mazas op.36 Flesch Scale System For Violin Kreutzer 42 Etuden Beethoven Spring Sonata Beriot keman için küçük parçalar Fiorillo 36 caprices op.33
3.MAKAMSAL ESER VE ETÜT DAĞARCIĞI	1. ve 4. Pozisyonlar arası geçişli makamsal eserleri çalma	1.2.3. ve 4. Konumlar arası, seviyesine uygun geçişli makamsal eserler çalabilme. Makamsal eserlerin ritmik ve armonik yapısını kavrayarak, doğru bir şekilde seslendirebilme.	Makamsal eserleri çalışmadan önce, armonik ve ritmik yapısı hakkında konuşarak bilgilendirilebilir. Makamsal özelliklerine uygun dizi çalışmaları verilerek, eser çalışması öncesi hazırlık yaptırılabilir. Ritmik yapısına uygun yay etütleri ile egzersizler yaptırılmalıdır.	Anılar- Nurhan Cangal Muammer Sun- Türkü Şarkı Köçekçe Ali Uçan- Keman için Düzenlemeler Mehmet Efe- Keman için Türkü Düzenlemeleri Erdal Tuğcular- Keman için Düzenlemeler
4.GAM ÇALIŞMALARI	3 oktav dizi çalışmalarını çalma	3 oktav Sol Majör dizi çalışmasını, kullanılan kaynağın parmak numaralarına uyarak, doğru ve temiz bir şekilde seslendirebilme Sol Majör 3 oktav arpej çalışmalarını, doğru ve temiz bir şekilde seslendirebilme Dizi ve arpej çalışmalarını farklı yaylarla uygulayabilme Öğrencinin seviyesine göre, sırayla farklı tonlarda verilen dizi çalışmalarını (sol minör, La Bemol Majör, La Majör, la minör, Si Bemol Majör, si minör, Si Majör, Do Majör v.b.) ve arpejlerini çalabilme.	3 oktav gam çalışması, parmak numaralarına uymanın önemi vurgulanarak, önce öğretmen tarafından gösterilerek, öğrenci ile çalışılabilir. Gam ve arpejler için metronom ile çalışma ödevi verilebilir. Farklı yay biçimleri ve tartımlarla kaldırılarak, ajelîteye katkı sağlanabilir. Dizi ve gam, farklı kaynaklardan öğrenciye her hafta ödev verilerek gam ve arpej çalışma alışkanlığı kazandırılabilir.	Oktay Dalaysel- Dizi çalışmaları Ivan Galamian Principles Of Violin- Playing And Teaching Ömer Can – 6 Günlük Çalışmalar Kitabı Schradieck VT Book 1-3 Crickboom 2-3 Mazas op.36 Flesch Scale System For Violin Kreutzer 42 Etuden

BÇE 7. Döneme Ait Üniteler

ÜNİTE	HEDEF	DAVRANIŞ	ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜREÇLERİ	ÖNERİLEN KAYNAKLAR
1. DOĞAL VE YAPAY ARMONİKLER	Doğal ve yapay armonikleri kavrama	Doğal ve yapay armoniklerin nasıl seslendirildiğini açıklayabilme Doğal ve yapay armonikleri seviyesine uygun etüt ve eserler içerisinde çalabilme	Armoniklerin nasıl seslendirildiği çalarak açıklanabilir. Parlak ve temiz ses üretebilmek için her telde ayrı ayrı çalışmalar etütlerle desteklenebilir. Video kayıtlarından faydalanılabilir. İçerisinde doğal ve yapay armoniklerin bulunduğu, seviyesine uygun etüt ve eserler verilerek pekiştirilmesi sağlanabilir.	Oktay Dalaysel Dizi çalışmaları Ivan Galamian Principles Of Violin- Playing And Teaching Ömer Can 6 Schradieck VT Book 1-3 Mazas op.36 Flesch Scale System For Violin Kreutzer 42 Etuden
2. KEMANDA İLERİ KONUMLAR	Kemanda 5. Konumu çalma	5. Konumdaki notaları doğru ve temiz bir şekilde çalabilme 5. konumda kalarak dizileri (Mi Majör, mi minör,) doğru ve temiz bir şekilde çalabilme 5. konumda kalıcı etütleri doğru ve temiz çalabilme.	5. konumdaki notalar çalarak gösterilir. Parmak geçişi ve elin konumu gösterilir. Öğrencinin, 5. konumda Mi Majör dizi çalışmaları ve etüt ile ödevlendirilerek, parmak yerlerini öğrenmesi hedeflenebilir. Öğrenciden, 5. Konumdaki dizi çalışmalarını, farklı yay biçimleri ve teknikleri ile uygulaması istenerek, sağ ve sol el tekniğinin birlikte gelişmesi sağlanabilir. 3 Oktav gam çalışması ödevlendirilebilir.	Ömer Can 3- 5- 6. Kitap Hans Sitt op.32-2 Sevcik op.1-2 Schradieck VT Book 1-3 Crickboom 2-3 Mazas op.36 Flesch Scale System For Violin Don't op.37 Fiorillo op.33
3. 5. KONUMDA KALICI ÇALIŞMALAR	5.konumda kalarak, dizi ve etüt çalışmaları seslendirme	5. konumda kalarak Fa Majör dizi ve ilgili etütleri çalabilme. 5. konumda kalarak fa minör dizi ve ilgili etütleri çalabilme 5. konumda kalarak Mi Bemol Majör dizi ve ilgili etütleri çalabilme 5. konumda kalarak mi minör ve ilgili etütleri çalabilme	Fa Majör ve fa minör dizi çalışmaları ve arpej çalışmalarına yönelik, farklı yay stillerine yer veren etütler verilebilir. Öğrenciden dizileri farklı ritm kalıpları ile seslendirmesi istenebilir. Sırayla, Mi Bemol Majör ve mi minör tonalitesinde etüt ve dizi çalışmaları verilerek, aynı tonda küçük eserler ya da yay etütleri ile desteklenebilir. 1.-5. Pozisyonlar arası çift sesli çalışmalar ödev verilebilir.	Ömer Can 3- 5- 6. Kitap Hans Sitt op.32-2 -5 Touche Doubles Sevcik op.1-2 Schradieck VT Book 1-2-3 Kreutzer 42 Etudes Mazas op.36 Flesch Scale System For Violin Don't op.37 Fiorillo op.33
4.3 OKTAV GEÇİŞLİ GAM ÇALIŞMALARINI	3. Oktav dizi çalışmalarını uygulama	Verilen kaynaktaki parmak numaralarına uyararak, doğru ve temiz bir şekilde La Bemol Majör, La Majör ya da la minör tonalitetlerinden birinde, gam çalabilme. Gam çalışmasından sonra, üzerindeki parmak numaralarına uyararak, arpej çalabilme Gam ve arpej çalışmalarını farklı ritm kalıpları ve aksak ritimlerle çalabilme. Gam ve arpej çalışmalarını farklı yay teknikleri ile çalabilme	Dizinin parmak numaraları öğrenci ile birlikte irdelenerek, sırasıyla hangi pozisyonlara geçeceği anlatılabilir. Geçiş yerleri ayrıca yavaş bir şekilde çalışılarak ön hazırlık yapılabilir Dizi çalışmalarında aksak ritm kalıpları da tercih edilebilir. Arpej çalışmalarında ve çift ses çalışmalarında da gamda olduğu gibi, parmak numaralarına ve geçişlere yönelik ön çalışmalar yapılabilir. Dizi çalışmalarını yavaş çalışılıp, daha sonra metronom ile yavaş yavaş hızlandırılabilir.	Galamian Principles Of Violin Playing and teaching Flesch SSFV Oktay Dalaysel Keman için Dizi ve Arpej Çalışmaları
5. ESER DAĞARCIĞI	1. ve 5. Pozisyonlar arası geçişli eserler seslendirme	Seviyesine uygun, Klasik Dönem, Romantik Dönem ya da Çağdaş Dönem eserleri, dönemsel ve teknik özelliklerine uygun şekilde çalabilme Seviyesine uygun makamsal eserleri, makamsal özelliklerine ve ritmik yapısına uygun bir şekilde çalabilme Çaldığı eserleri piyano eşlik ile uyumlu bir şekilde seslendirebilme	Öğrenci, seviyesine uygun bir Batı Müziği, bir de Türk Müziği eseri belirlenerek ödevlendirilir. Eserlerin dönemsel özellikleri ile ilgili konuşarak, dönem bestecileri ve dönemin süsleme ve keman teknikleri ile ilgili araştırma ödevi istenebilir. Öğrenciden, verilen makamsal eserle ilgili araştırma istenerek, makam ve usullerine yönelik bilgilendirilebilir. Öğrenci eserleri çalıştıktan sonra, video destekli ya da canlı piyano eşliğinden, mümkün olamıyorsa, öğretmen eşliğinde iki keman düeti eseri seçilerek, müzikalitesinin gelişmesine katkıda bulunulabilir.	Mozart Konçerto Sol Majör K216 Accolay no:1 Konçerto Ömer Can Konçertolar Albümünde yer alan tüm konçertolar Bach la minör- Mi Majör Konçertolar Viotti Konçerto Beriot Haendel Beethoven Romance vb.

BÇE 8. Döneme Ait Üniteler

ÜNİTE	HEDEF	DAVRANIŞ	ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜREÇLERİ	ÖNERİLEN KAYNAKLAR
1. KEMANDA İLERİ KONUMLAR	Kemanda 6. Konumu çalma	<p>6. Konumdaki notaları doğru ve temiz bir şekilde çalabilme</p> <p>6. konumda kalarak dizileri (Fa Majör ve fa minör,) doğru ve temiz bir şekilde çalabilme</p> <p>6. pozisyonda kalıcı etütleri, doğru ve temiz bir şekilde çalabilme</p> <p>Etüt çalışmalarını farklı yay teknikleri ile çalabilme</p>	<p>6. Konuma yönelik, her telde parmak geçişi, elin ve başparmağın doğru konumu gösterilerek, öğrenci ödevlendirilebilir.</p> <p>6. konuma yönelik dizi ve etüt çalışmaları çalarak gösterilir. Öğrenciden de tekrar etmesi istenerek, ödevlendirilebilir.</p> <p>Fa majör ve fa minör tonalitelerinde dizi ve etüt çalışmaları verilebilir.</p> <p>İlgili tonlarda küçük şarkı formunda eserler verilerek, pozisyonda kalarak çalışmalar yapılabilir.</p> <p>Pozisyona uygun şekilde yay etütleri de seçilerek ödev verilmelidir.</p>	<p>Ömer Can 3- 5- 6. Kitap</p> <p>Hans Sitt op.32-2 -5 Touche Doubles</p> <p>Crickboom vol7</p> <p>Sevcik op.1-2</p> <p>Schradiack VT Book 1-2-3</p> <p>Kreutzer 42 Etudes</p> <p>Mazas op.36</p> <p>Flesch Scale System For Violin</p> <p>Don't op.37</p> <p>Fiorillo op.33</p>
	6. konumda dizi çalışmaları	<p>6. konumda kalarak, Sol Majör ve sol minör tonalitelerinde dizi çalışmalarını çalabilme.</p> <p>6. konumda kalarak, Sol Majör ve sol minör etütleri doğru ve temiz bir şekilde çalabilme</p> <p>Etüt ve dizi çalışmalarını farklı yay teknikleri ile uygulayabilme.</p>	<p>Sol Majör ve sol minör tonalitelerine yönelik dizi çalışmaları gösterilerek, öğrenci ödevlendirilebilir.</p> <p>Farklı kaynaklardan yay ve konumları kapsayan etütler verilerek sağ ve sol el tekniklerinin bir arada gelişmesi sağlanabilir.</p> <p>Çift sesler ve makamlara yönelik pozisyonda kalıcı alıştırmalar yaptırılabilir.</p>	

<p style="text-align: center;">2. 6. POZİSYONDA GEÇİŞLİ ÇALIŞMALAR</p>	<p>1.,2.,3.,4.,5. ve 6. konumlar arası geçişli çalışmaları seslendirme</p>	<p>1 ve 6. Konumlar arası geçişli dizi çalışmalarını farklı yay stilleriyle uygulayabilme</p> <p>1.- 6. konumlar arası geçişli etütleri çalabilme</p> <p>1.,2.,3.,4.,5. Ve 6. konumlar arası makamsal etütleri ritmik ve makamsal özelliklerine uygun çalabilme</p> <p>1. ve 6. Konumlar arası geçişli yay etütlerini, doğru bir şekilde uygulayabilme</p> <p>1. ve 6. Konumlar arası geçişli, Barok Dönem, Klasik Dönem, Romantik Dönem, Çağdaş Dönem ve makamsal eserlerden, seviyesine uygun eserleri özelliklerine uygun bir şekilde çalabilme.</p>	<p>1. ve 6. Konumlar arası her konumda adım adım geçişli parmak kaydırma çalışmaları ile başlanabilir.</p> <p>1. ve 6. Konum arası dizi çalışmalarında geçişler kademe kademe yaptırılarak, geçişlerdeki parmak numaraları öğrenilmelidir.</p> <p>Geçişli etütlerin yanı sıra, yay etütleri de haftalık olarak verilerek sağ ve sol el tekniğinin birlikte gelişmesi sağlanabilir.</p> <p>3. oktav La Majör - la minör (sol minör, La Bemol Majör vb.) gam çalışması her hafta farklı tartımlar ve yay şekilleri ile çalınacak şekilde verilebilir.</p> <p>1.ve 6. Konumlar arası geçişli eserler verilerek, eseri doğru ve temiz çalmaya yönelik, alıştırmalar yaptırılabilir.</p> <p>Öğrenci seviyesi uygunsa aynı çalışmalar 7. konumda da çalışılabilir.</p>	<p>Ömer Can 3- 5- 6. Kitap Hans Sitt op.32-2 -5 Touche Doubles Crickboom vol7 Sevcik op.1-2 Schradiack VT Book 1-2-3 Kreutzer 42 Etudes Mazas op.36 Flesch Scale System For Violin Don't op.37 Fiorillo op.33</p>
<p style="text-align: center;">3.KEMANDA İLERİ YAY TEKNİKLERİ</p>	<p>Ricochet yay tekniğini kavrama</p>	<p>Ricochet tekniğini doğru bir şekilde uygulayabilme</p> <p>Ricochet tekniğine yönelik yay çalışmalarını doğru bir şekilde çalabilme</p> <p>Ricochet tekniğine yönelik etüt çalışmalarını doğru ve temiz bir şekilde çalabilme</p> <p>Ricochet tekniğini eserler içerisinde uygulayabilme</p>	<p>Ricochet tekniği gösterilerek, tekniğe yönelik eğitim videolarında faydalanılabilir.</p> <p>Ricochet tekniğine yönelik yay etütleri verilerek, metronomla kademeli çalışmalar yaptırılabilir.</p> <p>Ricochet tekniğine yönelik etüt ve eserler verilerek, tekniğin kullanımı pekiştirilebilir.</p> <p>Ricochet tekniğinin kullanıldığı makamsal düzenlemelerden ödev verilebilir.</p> <p>Tekniği uygularken, parmakların ve kol açısının olması gereken konumu hakkında bilgi verilmelidir.</p>	<p>Ömer Can 3- 5- 6. Kitap Hans Sitt op.32-2 -5 Touche Doubles Crickboom vol7 Sevcik op.1-2 Schradiack VT Book 1-2-3 Kreutzer 42 Etudes Mazas op.36 Flesch Scale System For Violin Don't op.37 Fiorillo op.33</p>

<p style="text-align: center;">4. KEMAN EĞİTİMİNDE KULLANILABİLECEK ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ</p>	<p>Bireysel Çalgı Eğitimi ve Öğretimi (keman) dersine yönelik olarak kullanılabilir öğretme yöntemlerini kavrama ve kemana uyarlama</p>	<p>Bireysel Çalgı Eğitimi ve Öğretimi (keman) dersine yönelik olarak kullanılabilir öğretim yöntemlerini uygulayabilme</p> <p>Müzik dersi öğretim yöntemlerini kemana uyarlayabilme</p> <p>Toplu çalma etkinliklerinin önemini kavrayabilme</p>	<p>Öğrenciden, bireysel çalgı eğitiminde en yaygın kullanılan gösterip yaptırma yöntemi ile ilgili araştırmalar yapması istenebilir.</p> <p>Bireysel çalgı eğitiminde öğrenme basamaklarının nasıl olması gerektiği hakkında bilgi verilebilir.</p> <p>Suzuki, Orf, Kodaly gibi yöntemlerin keman alanındaki kullanılabilirliği ve bu konuda yapılan güncel çalışmaları araştırması ve kemana uyarlayarak örnek bir planlama yapması istenebilir.</p> <p>Suzuki keman okulu ile ilgili örnek bir ders yapılabilir.</p> <p>Keman eğitiminde müziği dinleyerek çalışmanın önemi ile ilgili çalışmalar incelenebilir.</p> <p>Keman dersinde eşlikli çalışmalar ve öğretimde kullanılabilirliği ile ilgili araştırmalar hakkında bilgi verilerek, eşlikli uygulamalar yapılabilir.</p> <p>Toplu çalma etkinliklerinin (orkestra, trio vb.) keman öğretimindeki yeri ve önemi ile ilgili araştırmalar incelenerek, örnek çalışmalar yapılabilir.</p>	<p>Suzuki Keman Kitapları</p> <p>Gençlik Orkestraları için Dağarcık</p> <p>Keman İçin Türkü Düzenlemeleri- Mehmet Efe</p> <p>2 Keman İçin Anadolu Ezgileri- Şinasi Çilden</p>
---	---	---	---	---